

Інформаційно-аналітичний журнал «Як працює твій депутат»

Інформаційно-аналітичний журнал
«Як працює твій депутат»

Відповідальні
за випуск
*Леся Шевченко,
Юрій Сиротюк*

Коректор
Ірина Книш

Дизайн та верстка
Студія «Штрих»

Свідоцтво про державну
реєстрацію: серія KB
№ 8574
від 23.03.2004 р.

Видання часопису
здійснюється
за сприяння
Національного Фонду
підтримки Демократії, США
(National Endowment
for Democracy)

У разі передруку
матеріалів посилання
на часопис обов'язкове

Засновник і видавець
ГО Фондація
«Відкрите суспільство»

04071, Київ,
вул. Костянтинівська 37, оф. 22
e-mail: press@osf.kiev.ua
www.deputat.org.ua

Підписано до друку
30 грудня 2008 року
Формат 60x84/8
Наклад 3000 примірників
Надруковано
ТОВ «Азбука»

ЗМІСТ

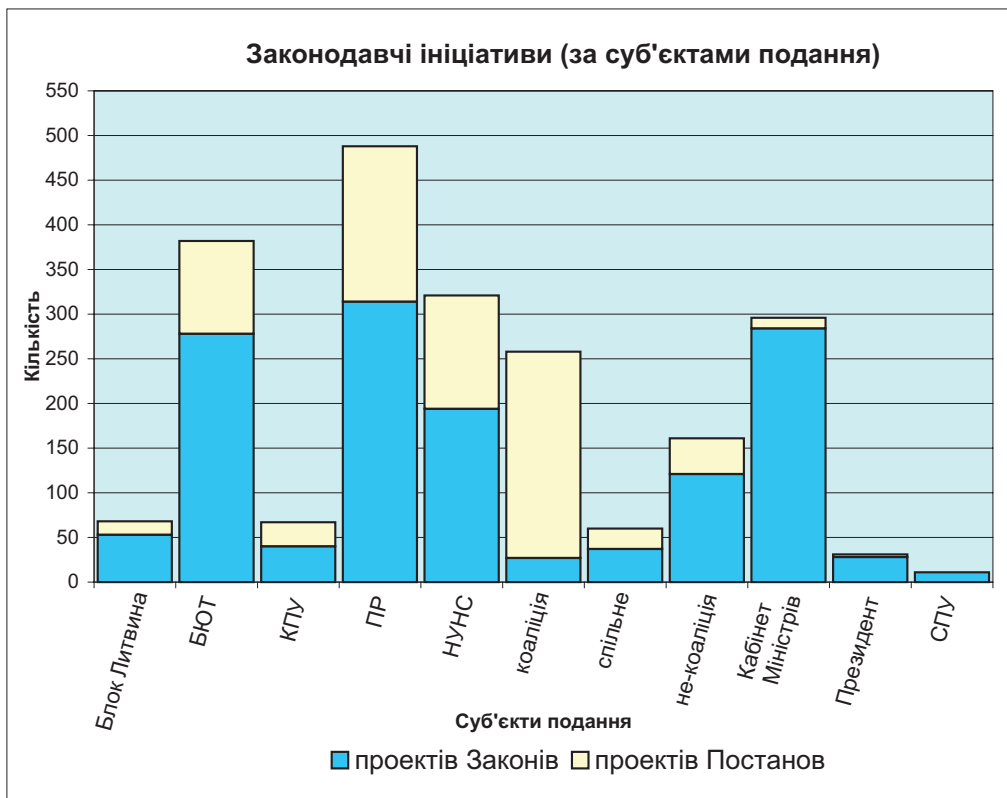
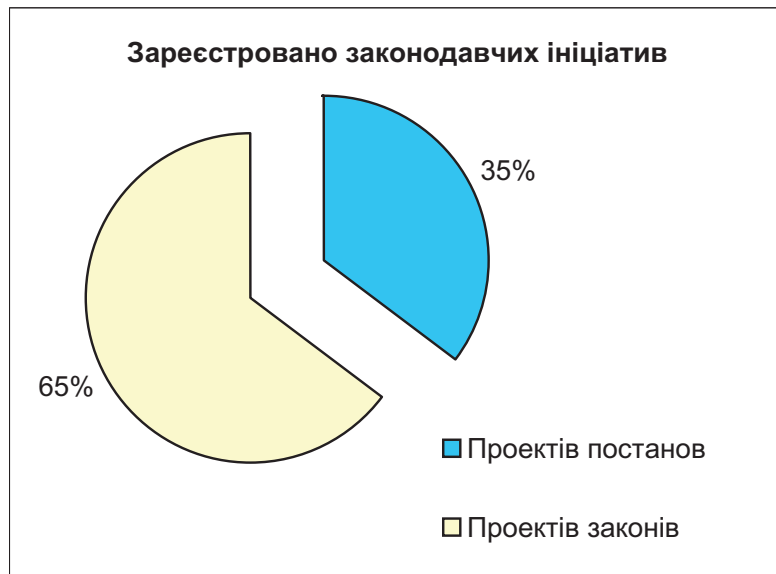
2	Статистичні результати законотворчої діяльності суб'єктів законодавчої ініціативи Верховної Ради VI скликання
11	ТОП-7 законодавчих актів українського парламенту VI скликання
19	Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України
41	Фракція «Блок Юлії Тимошенко» (політичних партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», «Українська соціал-демократична партія», «Реформи і Порядок») у Верховній Раді України
65	Фракція Блоку «Наша Україна – Народна Самооборона» у Верховній Раді України
83	Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді України
99	Фракція «Блок Литвина» (Народна Партія, Трудова партія України) у Верховній Раді України
112	Рифи конституційної коаліційності
115	Коаліційна діяльність
117	ДОДАТОК Доповнення та уточнення до Переліку законопроектів, які зазначені в коаліційній угоді як такі, що «необхідно розглянути і прийняти»

СТАТИСТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗАКОНОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ЗАКОНОДАВЧОЇ ІНІЦІАТИВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ VI СКЛИКАННЯ (листопад 2007 – жовтень 2008 рр.)

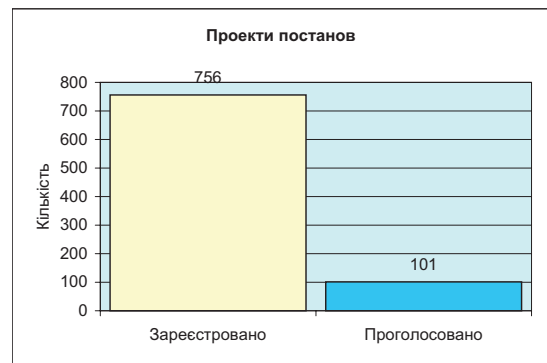
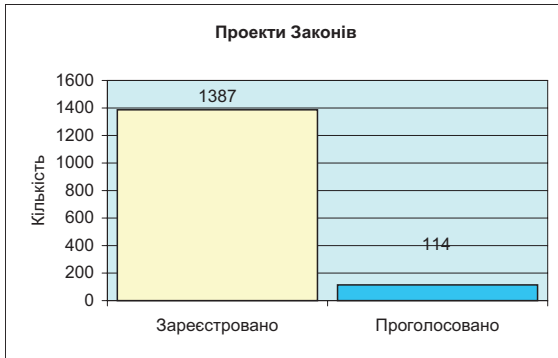
Постійні пертурбації як у виконавчих, так і законодавчих органах влади за час каденції парламенту VI скликання не надто сприяли продуктивній діяльності народних депутатів. Через нестабільність коаліції й часті спроби змінити її формат, що позначалось на черговості розгляду тих чи тих законодавчих ініціатив, а також намагання вплинути на політичну ситуацію в країні з боку окремих фракцій, котрі інструментом такого впливу використовували блокування трибуни, коефіцієнт корисної дії народних обранців став значно нижчим, ніж міг би бути в разі стабільної роботи Верховної Ради. Водночас за останні 11 місяців слід відзначити два потужних сплески законотворчої активності парламентарів, що їх спровокували екстремальні для держави події: найбільш масштабна за історію незалежності повинь в західних регіонах та вплив на державу наслідків світової фінансової кризи. Ці виклики стимулювали депутатів до більш плідної роботи, а останній з них – врятувати парламент від дострокового розпуску (спричинений призупиненням указу Президента про дострокові парламентські вибори) або, принаймні, відтягнути цю участь на невизначений термін. Так чи інакше, впевнено можна стверджувати, що Верховна Рада VI скликання все ж переживе високосний 2008-й і вступить у новий рік вже зі своїм керманічем та коаліційним форматом.

Досвід попередніх 11-ти місяців роботи парламенту свідчить, що народні обранці цілком спроможні спільно приймати законопроекти і поза рамками коаліційних домовленостей та ситуативних змін формату більшості залежно від того чи того подання, керуючись переважно тактичними домовленостями та в меншій мірі – тезами власних передвиборчих програм.

Запропонований статистичний аналіз діяльності парламентських фракцій дасть змогу детально розглянути результати законотворчої роботи депутатів. У цілому за останній рік діяльності Верховної Ради України було зареєстровано для розгляду 2143 законодавчі ініціативи. З них проектів постанов - 756 (що складає 35% загальної кількості законодавчих актів), проектів законів - 1387 (65%).

Коефіцієнт корисної дії депутатів (тобто голосування за законодавчі ініціативи), незважаючи на кількість поданих на розгляд законів, був невисокий. Так, з 1387-ми зареєстрованих законопроектів депутати спромоглись проголосувати лише 114, що складає 8,27%.

Така ж ситуація з голосуванням за проекти постанов: з поданих 756-ти на голосування був поставлений лише 101 проект (13,35%).

Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України

Фракція Партії регіонів стала одним з лідерів за багатьма показниками серед інших фракцій. Значну роль у цьому відіграв той факт, що вона залишається найбільшою за кількісним складом у парламенті. Представники зазначеного угруповання змогли внести на розгляд та проголосувати чималу кількість законопроектів, бо йшли на компроміси і подавали законодавчі ініціативи спільно з парламентарями інших фракцій. При цьому діапазон законотворчої співпраці з номінально антагоністичними фракціями у депутатів Партії регіонів виявився чи не найширшим серед усіх (за цими показниками до них наближається лише фракція Блоку Юлії Тимошенко).

Так, за кількістю зареєстрованих законодавчих ініціатив фракція Партії регіонів випереджає всі інші фракції: з 2143-х усього зареєстрованих у парламенті 488 (або 23%) подані виключно її представниками.

Втім, із 488 законодавчих актів депутати проголосували лише за 67, що складає 13,3% поданих проектів законів і постанов фракцією Партії регіонів і 3,1% зареєстрованих у парламенті в цілому.

Воднораз ця фракція має один з найкращих показників у співвідношенні проголосованих/проголосованих позитивно законопроектів, поданих виключно депутатами від Партії регіонів: з 67 проголосованих законодавчих актів позитивно проголосованих виявилось 53, або 79%.

Фракція Блоку Юлії Тимошенко

Друга за кількісним складом - фракція Блоку Юлії Тимошенко - за останній рік роботи внесла на розгляд Верховної Ради 382 законотворчі ініціативи, що складає понад 18% усієї кількості (2143) зареєстрованих у парламенті.

Таких показників БЮТ зміг досягти не в останню чергу завдяки своєму статусу «контролера» колишньої парламентської більшості. За кількістю поданих законодавчих ініціатив фракція Блоку Юлії Тимошенко посіла другу сходинку після фракції Партії регіонів.

Щодо проголосованих проектів законів та постанов, то представники БЮТ значно поступаються колегам від Партії регіонів: з 382-х проголосовані лише 16, що складає 4%. На тлі загальної кількості поданих законодавчих ініціатив доробок БЮТ виглядає ще більш скромним – 0,74%.

Із 16 законодавчих актів прийнято лише 7, що становить 44% проголосованих законів, поданих БЮТ, і 5,42% позитивно проголосованих законів усього.

Фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона»

Третя за кількісним складом парламентська фракція відзначилась за останній рік законотворчої діяльності такими показниками.

З 2143-х зареєстрованих законодавчих ініціатив у цілому представники фракції блоку «Наша Україна – Народна самооборона» спромоглись подати 321 законопроект, що складає майже 15%.

Проте до процедури голосування дійшло лише 19, що становить 6% законів, поданих фракцією НУНС, лише 0,88% загальної кількості зареєстрованих і 8,83% від загального числа проголосованих у парламенті.

З 19-ти проголосованих більшість голосів «за» отримали лише 9 законів (47%). Із загальної кількості позитивно проголосованих законопроектів за минулий рік доробок НУНС сягає майже 7%.

Фракція «Блок Литвина»

Фракція нового-старого Голови Верховної Ради Володимира Литвина виявилась однією з найбільш гнучких серед інших фракційних утворень стосовно голосування тих чи тих законодавчих актів. Не в останню чергу готовності йти на компроміси посприяло те, що «Блок Литвина» увійшов у новий формат більшості, а Володимир Михайлович вкотре очолив вищий законодавчий орган. Займаючи не надто велику кількість місць у залі пленарних засідань, депутати фракції продемонстрували такі показники законотворчої діяльності за минулий рік.

З 2143-х зареєстрованих законодавчих ініціатив депутати фракції «Блок Литвина» внесли на розгляд 68 (2,47%), з них 53 проекти законів і 15 проектів постанов.

З 68-ми законодавчих актів до процедури голосування дійшло лише 10, що складає 4,65% проголосованих всього і 14,7% законодавчих ініціатив, поданих членами «Блоку Литвина». Позитивно проголосованих виявилось лиш 6 (60% актів, поданих на розгляд виключно членами зазначеної фракції і 4,65% загальної кількості позитивно проголосованих законодавчих ініціатив за період, що розглядається). Із загальної кількості поданих на розгляд проектів законів та постанов позитивне рішення отримали лише 8,8%.

Фракція Комуністичної партії України

Найменша за кількісним складом фракція Верховної Ради виявилась найбільш безкомпромісною частиною депутатського корпусу і підтримувала власними голосами, як правило, законодавчі ініціативи, представлені депутатами власної фракції, лише зрідка голосуючи за проекти постанов та законів, подані спільно з парламентарями від інших фракцій (переважно фракції Партії регіонів). Здебільшого з цих причин кількісні показники законотворчої роботи КПУ з-поміж інших парламентських угруповань стали найнижчими.

Так, на розгляд Верховної Ради комуністи внесли всього 67 законодавчих ініціатив: 40 проектів законів і 27 проектів постанов (3,12%).

До процедури голосування дійшло 5 законодавчих актів, що складає 7% загальної кількості проектів законів та постанов, поданих комуністами, і 2,3% проголосованих у Верховній Раді взагалі. Ефективність законодавчих ініціатив була стовідсотковою: всі 5 отримали позитивне рішення.

Законотворча діяльність коаліції (фракція Блоку Юлії Тимошенко та фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона»)

Спільна законотворча діяльність коаліційних фракцій була не такою ефективною, як очікувалось, насамперед через постійні протиріччя всередині парламентської більшості, які, зрештою, спричинили вихід з неї «Нашої України – Народної

самооборони», і указ Президента про розпуск Верховної Ради VI скликання. Ефективність голосувань стосовно запропонованих коаліцією законодавчих ініціатив виявилась нижчою, ніж, наприклад, за проекти законів та постанов, подані депутатами з фракцій, котрі до парламентської більшості не входять.

Таким чином, від фракцій БЮТ та НУНС на розгляд було подано всього 258 законодавчих ініціатив (27 проектів законів і 321 проект постанови), що становить близько 12% сумарної кількості зареєстрованих законопроектів у Верховній Раді за аналізований період. З них до процедури голосування дійшло лише 11. Це складає 4,26% ініціатив, запропонованих представниками коаліції, і лише 0,5% усіх зареєстрованих у парламенті законодавчих актів.

Якщо відсоток позитивно проголосованих законопроектів від коаліції здається високим (91% - 10 з 11-ти законодавчих ініціатив, котрі були подані коаліцією і пройшли процедуру голосування, отримали позитивне рішення парламентарів), то кількісний показник, а особливо відсоткове співвідношення між поданими парламентською більшістю законодавчими актами і тими, що дійшли до голосування (11 з 258-ми зареєстрованих, або 4%), нівелює попередні результати і вкотре демонструє нездатність до ефективної співпраці попередньої парламентської коаліції.

Законотворча діяльність депутатів парламентських фракцій, що не входять до коаліції

Депутати парламентських фракцій, що не входили до колишньої парламентської більшості і тому голосували за той чи той законопроект ситуативно, у статистичному плані склали конкуренцію коаліції та перевершили її щодо позитивно проголосованих законодавчих ініціатив.

Так, депутати, що не входили до більшості, подали на розгляд 161 законодавчу ініціативу (121 законопроект і 40 проектів постанов), що складає 7,51% загальної кількості зареєстрованих у парламенті. З них до процедури голосування дійшли 23 законодавчі акти, або 14%. Від загальної кількості проголосованих законів це число становить 10,69%, а від кількості всього зареєстрованих – трохи більше відсотка.

Коефіцієнт корисної дії за показником проголосованих законодавчих ініціатив такий: з 23 схвальне рішення народних обранців отримали 14 (61%). Втім, на тлі зареєстрованих законопроектів відсоток позитивно проголосованих виглядає скромніше – всього 8,69%.

Законотворча діяльність народних депутатів – представників усіх парламентських фракцій

Спільний законотворчий доробок представників усіх парламентських фракцій кількісно виявився найскромнішим з-поміж усіх інших форматів співпраці депутатів за аналізований період. З 2134-х поданих на розгляд Верховної Ради законо-

давчих ініціатив спільними зусиллями депутати змогли зареєструвати лише 60 (2,8%), з них 37 проектів законів і 23 проекти постанов. З цієї кількості процедуру голосування пройшли всього 10 законодавчих ініціатив, що становить 17% актів, поданих депутатами всіх парламентських фракцій, і 4,65% загальної кількості проголосованих законів за останній рік діяльності парламенту.

Ефективність проголосованих проектів законів та постанов, поданих таким пофракційним депутатським складом, низька і поступається тільки фракції Комуністичної партії, складаючи 4,65% (6 нормативних актів) серед позитивно проголосованих. У співвідношенні до зареєстрованих законодавчих ініціатив спільно депутатами усіх фракцій вона становить 60%.

Кабінет Міністрів України

Законотворча діяльність уряду в різні періоди останнього року функціонування парламенту відзначалась окремими сплесками активності. Втім, значна частина поданих Кабінетом Міністрів законопроектів ним же і відкликала на доопрацювання. В будь-якому випадку один відсоток законодавчих ініціатив, поданих КМУ на розгляд парламентарів, таки дійшов до процедури голосування. Так, урядовці зареєстрували у Верховній Раді 296 законодавчих актів (284 проекти законів та 12 проектів постанов), що становить майже 14%.

Із зазначеної кількості процедуру голосування пройшли 36 законодавчих ініціатив – 12,16% актів, поданих Кабміном, і 16,74% усієї кількості законів, проголосованих у парламенті за минулий рік. Відсоток позитивно проголосованих законопроектів досить незначний: 7,75% загальної кількості та 27,77% проголосованих ініціатив Кабінету Міністрів України в цілому (10 законодавчих актів). Серед поданих КМУ на розгляд парламенту проектів законів та постанов схвально затверджених лише 3,37%.

Президент України

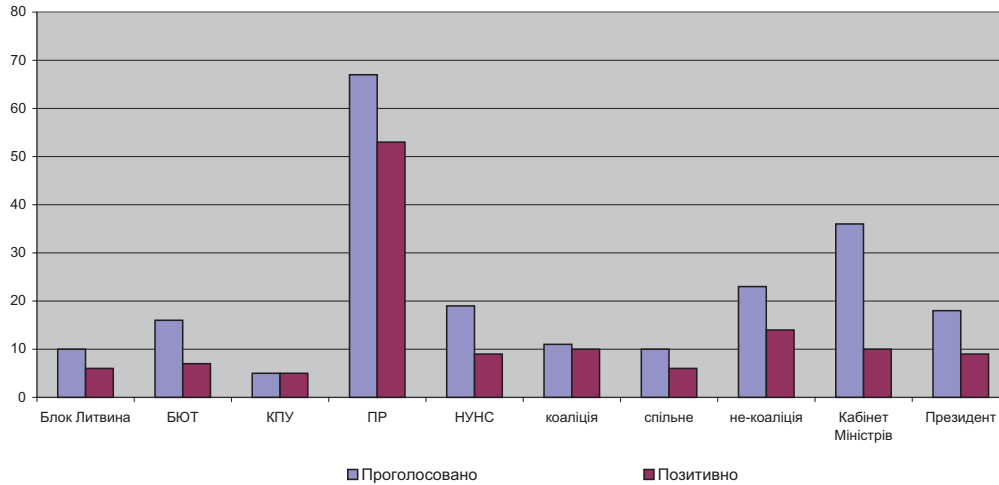
На рахунку глави держави найменший доробок серед усіх суб'єктів законодавчої ініціативи за минулий період. Президент України на розгляд парламенту подав усього 31 законодавчий акт (28 проектів законів і 3 постанови), що складає 1,45% зареєстрованих у Верховній Раді. До процедури голосування вони дійшли з найменшими втратами: парламентарі розглянули 18 законодавчих ініціатив, що становить 58% кількості запропонованих для розгляду проектів законів та постанов від глави держави та 8,37% усієї кількості проголосованих законодавчих актів, які були подані усіма суб'єктами законотворчої діяльності.

Щодо законопроектів, котрі дійшли до процедури голосування, то народні обранці позитивно проголосували лише за половину: понад 226 голосів «за» отримали всього 9 законодавчих ініціатив, що складає 29,03% зареєстрованих

проектів законів та постанов від імені Президента та 6,97% загальної кількості позитивно проголосованих законів.

Позитивно проголосовані законодавчі ініціативи

Отож рейтинг ефективності роботи суб'єктів законотворчої діяльності розподівся таким чином.

Фракція	Зареєстровано	Проголосовано	Проголосовано, %	Позитивно проголосовано	Позитивно проголосовано, %
Фракція «Блок Литвина»	68	10	15%	6	60%
Фракція Блоку Юлії Тимошенко	382	16	4%	7	44%
Фракція Комуністичної партії України	67	5	7%	5	100%
Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України	488	67	14%	53	79%
Фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона»	321	19	6%	9	47%
Коаліція	258	11	4%	10	91%
Спільно	60	10	17%	6	60%
Не-коаліція	161	23	14%	14	61%
Кабінет Міністрів	296	36	12%	10	28%
Президент	31	18	58%	9	50%
Соціалістична партія України	11	0	0%	0	0%
Всього	2143	215		129	

З огляду на пропорційне співвідношення кількісного складу депутатів по фракціях і поданих ними на розгляд парламенту законодавчих ініціатив місця в рейтингу розподілились таким чином.

Фракція	Кількість депутатів у фракції	Кількість зареєстрованих законопроектів	Кількість законопроектів від одного депутата
Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України	175	488	2,78
Фракція Блоку Юлії Тимошенко	156	382	2,44
Фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона»	71	321	4,52
Фракція Комуністичної партії України	26	67	2,57
Фракція «Блок Литвина»	20	68	3,4

У цілому результати законотворчої діяльності за останні 11 місяців, включно з градацією на кількість поданих проектів законів та постанов, а також з відсотковим співвідношенням числа проголосованих законодавчих ініціатив від зареєстрованих, виглядає так.

Ініціатори	Зареєстровано			Проголосовано		
	Всього	Проектів законів	Проектів постанов	%	Всього	%
Фракція «Блок Литвина»	68	53	15	3,17%	10	4,65%
Фракція Блоку Юлії Тимошенко	382	278	104	17,83%	16	7,44%
Фракція Комуністичної партії України	67	40	27	3,13%	5	2,33%
Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України	488	314	174	22,77%	67	31,16%
Фракція блоку «Наша Україна – Народна самооборона»	321	194	127	14,98%	19	8,84%
Коаліція	258	27	231	12,04%	11	5,12%
Спільно	60	37	23	2,80%	10	4,65%
Не-коаліція	161	121	40	7,51%	23	10,70%
Кабінет Міністрів	296	284	12	13,81%	36	16,74%
Президент	31	28	3	1,45%	18	8,37%
Соціалістична партія України	11	11	0	0,51%	0	0,00%
Всього	2143	1387	756		215	

ТОП-7 ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ VI СКЛИКАННЯ

Верховна Рада VI скликання закінчила свою роботу раніше запланованого терміну, як і парламент попереднього скликання. Разом з тим, що дострокові припинення повноважень Верховної Ради в Україні останнім часом вже увійшли в традицію, передчасне завершення діяльності народних обранців цього складу можна було передбачити ще на початку роботи, зважаючи на те, в яких муках народжувалась коаліція, а також з огляду на її кількісний склад. Перевага в два голоси більшості над меншістю, яку уособлювали Партія регіонів, „Блок Литвина” і Комуністична партія України, дала експертам ґрунт для роздумів – коли саме ця більшість розпадеться і хто з потенційно «ненадійних» учасників першим покине її лави. Такий розвиток подій (що швидше він втілюється в дійсність) завдав би фатального удару по електоральному авторитету помаранчевих і вивів би представників Партії регіонів, „Блоку Литвина”, Комуністичної партії України, а також позапарламентських опозиційних сил перед наступними виборами в ранг „рятівників” держави. Розкол у коаліції відбувався поступово, але від того не менш болісно – вихід перших депутатів з лав демократичної більшості дав підстави опозиціонерам форсувати події щодо її зміни, а відтак – відставки уряду, що передбачала б кардинальну зміну курсу розвитку країни на роки, якщо не десятиліття. Втім, «запеклим друзям» - Тимошенко і Ющенку - більшу частину каденції Верховної Ради VI скликання вдавалось справляти враження продуктивної співпраці заради порятунку влади. Адже всі розуміли, що публічна конфронтація по лінії Кабінет Міністрів-Президент призведе, з одного боку, до ініціювання імпичменту чинному главі держави, а з другого, до початку кампанії з політичної ліквідації Юлії Володимирівни як потенційного кандидата на президентських виборах 2010 року. Так чи інакше, до «ситцевого весілля» помаранчеві у співпраці з білосердечними не дожили, отож Президент з полегшенням підписав указ із символічним номером 911.

За цей порівняно короткий, як для діяльності законодавчого органу, період парламентарі встигли прийняти низку законів. Деякі з них стали для держави якщо не знаковими, то принаймні визначальними на кілька років уперед. Разом із продукуванням технічних і обов’язкових постанов (як-то стосовно призначення дострокових виборів сільських та селищних рад або прийняття внутрішніх регулюючих актів) Верховна Рада VI скликання змушена була реагувати на актуальні виклики, в тому числі природні й світові. Не обійшлося і без прийняття низки економічних, соціальних та зовнішньополітичних законів. Найбільш помітними стали так звані політичні проекти постанов і законів. Деякі з них виконували функцію тактичних ударів по опонентах залежно від сучасної політичної кон’юнктури. Таким чином, серед кількох сотень законодавчих актів, прийнятих Верховною Радою України VI скликання, було визначено низку найважливіших.

Постанова від 18.12.2007 № 7-VI „Про призначення Тимошенко Ю.В. Прем'єр-міністром України”

Потужне форсування дострокових виборів з боку Юлії Тимошенко принесло очікувані результати: помаранчеві спільно змогли набрати на кілька відсотків голосів більше, котрі конвертувались в перевагу над конкурентами в два депутатських крісла. Це дало змогу розпочати процес формування коаліційної більшості і, як наслідок, висунути кандидата на посаду глави уряду від коаліції демократичних сил. Втім, настільки незначна перевага в таборі переможців парламентських перегонів обіцяла вилитись у складну ситуацію напередодні перших найважливіших голосувань, передусім за призначення кандидата на посаду Прем'єр-міністра. Зрештою, так і сталось.

Вже з перших днів процесу обрання прем'єра стало зрозуміло, що голосування за кандидата від більшості викличе суперечки в самій коаліції, котра тільки зароджувалась. Найбільшу увагу привертала до себе колишній столичний градоначальник, а тепер народний обранець Олександр Омельченко та ветеран вітчизняної політики Степан Плющ. Обидва навідріз відмовились підтримувати єдиного кандидата від більшості Юлію Тимошенко. Саме ці два голоси могли стати критичними під час зазначеного голосування. Зважаючи на тодішню ситуацію, заміна Тимошенко на іншу кандидатуру виглядала нереальною, особливо для її блоку, котрий мав переважаюче становище в помаранчевому таборі. Таким чином, відмова Плюща і Омельченка голосувати за Тимошенко фактично означала б зміну формату можливої коаліції.

Зрештою, не без технічних проблем глава держави вніс кандидатуру Тимошенко на голосування. В зв'язку з поломкою системи «Рада» воно відбувалось шляхом почергового підняття рук. І якщо Олександр Омельченко все ж погодився підтримати Юлію Володимирівну заради збереження коаліції БЮТ та НУНС, то Степан Плющ у прямому ефірі більшості телеканалів урочисто заявив, що утримався. Однак принципового значення позиція Плюща вже не мала – Юлія Володимирівна отримала (хоч і з мінімальним відривом) більшість голосів парламентарів і очолила Кабінет Міністрів.

Оцінка:

Фактично основною метою Юлії Тимошенко під час кампанії з ініціювання розпуску Верховної Ради попереднього скликання та дострокових парламентських виборів було обійняти посаду глави уряду. Використовуючи повноваження Прем'єр-міністра, Тимошенко змогла виконати свою обіцянку стосовно виплати втрачених заощаджень вкладників Ощадбанку (чим частково спровокувала інфляційні процеси і зростання цін) та повернути до себе симпатії значної частини електорату з огляду на президентські перегони 2010 року. Водночас за жорсткої протидії Президента, РНБО та міністра оборони главі уряду не вдалось перевести українську армію на контрактну основу в терміни, що їх було зазначено в передвиборчих обіцянках БЮТ.

Так чи інакше, посаду Прем'єр-міністра (як і попереднього разу) Тимошенко використовувала як PR-майданчик. У результаті її неоднозначні кроки спричинили посилення конфронтації між Секретаріатом Президента та Кабміном, що, зрештою, і стало каталізатором розпуску парламенту.

Повідомлення Верховної Ради України „Про створення Коаліції демократичних сил у Верховній Раді України VI скликання”; Угода, Програма, Список від 29.11.2007

ЯйгЗф

Масована передвиборча кампанія, гучні гасла та давноочікувані обіцянки помаранчевих під час перегонів-2007 дозволили ініціаторам Майдану з мінімальним відривом виграти дострокові парламентські вибори і отримати спільну перевагу в два голоси під час розподілу депутатських мандатів. Ще до розпуску Верховної Ради попереднього скликання чільники пропрезидентських сил в один голос з представниками БЮТ запевняли електорат, що дострокові вибори ініціюються передусім для створення демократичної коаліції, котра поставить державу на курс євроатлантичної інтеграції та прискорить вступ України до НАТО. Тож саме такий формат коаліції передбачалось розглядати першочергово.

Вітчизняний політикум ще до оголошення офіційних результатів виборів Центральною виборчою комісією почав прораховувати варіанти базових домовленостей, на яких мала будуватися майбутня коаліція демократичних сил. Її потенційні учасники намагались якомога швидше завершити процес формального створення парламентської більшості та відповідно офіційного оголошення, бо усвідомлювали небезпеку відтоку депутатів з лав БЮТ та НУНС. Ситуація, за якої потенційна більшість могла складатись з 227-ми голосів, провокувала Партію регіонів, «Блок Литвина» та Комуністичну партію, котрі цього разу мали опинитись в опозиції, до залучення будь-яких засобів, щоб унеможливити її створення. У певні моменти надії на пропрезидентську більшість у Верховній Раді втрачались повністю – масла у вогонь підливали розповсюджені депутатами від БЮТ компрометуючі відеоматеріали, на яких зафіксовані намагання окремих політиків „перекупити” кількох членів фракцій БЮТ та НУНС. Не все було зрозуміло і з коаліційною угодою. Зокрема, блок „Наша Україна – Народна самооборона” категорично заперечував можливість переведу українських Збройних сил на контрактну основу в терміни, запропоновані Блоком Юлії Тимошенко у своїх передвиборчих обіцянках. Для пояснення такої позиції НУНС Тимошенко використала контраргумент - прагнення створити так звану ширку - широку коаліцію за участі Партії регіонів та, як варіант, «Блоку Литвина». Втім, експерти сходились в думці, що головна причина конфлікту між БЮТ та НУНС - суперечки навколо ключових посад: крісла глави уряду, спікера, а також низки міністерських портфелів. Лише в останні дні до завершення терміну, відведеного Конституцією на створення парламентської коаліції, БЮТ і НУНС підписали коаліційну угоду і відкрили дорогу до голосування за Прем'єр-міністра.

Оцінка:

Створення коаліції у форматі Блоку Юлії Тимошенко та „Нашої України – Народної самооборони” уможливило призначення їхніх кандидатів на ключові посади в уряді та парламенті, дозволило повернути владу в країні та почати підготовку до президентських виборів 2010 року, маючи в руках основні важелі управління. Однак посилення позицій БЮТ на регіональному рівні вкупі з наростаючою конфронтацією по лінії Ющенко-Тимошенко, а також перевага в два голоси над опозицією дозволили почати відлік до розпаду коаліції вже в перші дні її створення. Тиск Партії регіонів на окремих депутатів призвів до розвалу демократичної більшості та замість зміни її формату - до дострокового розпуску Верховної Ради VI скликання й початку кампанії з проведення дочасних парламентських виборів на тлі галопуючої інфляції та приходу в Україну глобальної світової фінансової кризи.

Постанова Верховної Ради України від 18.03.2008 № 143-VI „Про призначення позачергових виборів депутатів Київської міської ради та Київського міського голови”

Обіцянка зняти Леоніда Черновецького з посади Київського міського голови стала одним з козирів передвиборчої програми як блоку „Наша Україна – Народна самооборона”, так і Блоку Юлії Тимошенко. Земельні скандали в столиці, незаконні будівництва, заяви про підкуп електорату в процесі виборів та особиста антипатія Леоніда Черновецького до Юрія Луценка і Юлії Тимошенко зробили питання відставки столичного градоначальника принциповим для помаранчевих сил. Через тривалий процес створення коаліції та призначення Прем’єр-міністра проголосувати відповідний законопроект довго не вдавалось. Це дало підстави Черновецькому продукувати заяви про неспроможність помаранчевих виконувати власні передвиборчі обіцянки і готувати електорат до несприйняття рішення про перевибори мера Києва. Втім, жорстке штурмування справи Юрієм Луценком (котрого багато аналітиків розцінювали як найімовірнішого кандидата на посаду столичного міського голови від коаліції) та Юлею Тимошенко все ж спричинило прийняття рішення парламенту про дострокові столичні вибори. Однак прямо протилежна позиція фракції БЮТ у Київській до позиції особисто Тимошенко та біло-червоної фракції в парламенті поруч з амбіціями окремих помаранчевих представників поставила хрест на намаганнях БЮТ і НУНС висунути єдину кандидатуру на посаду столичного голови, що в результаті призвело до повного фіаско самих ініціаторів дострокових виборів.

Оцінка:

Поразка Блоку Юлії Тимошенко і „Нашої України – Народної самооборони” на виборах Київського міського голови, котрі вони самі й ініціювали, стала одним з найбільш чітких ударів з часів підписання Універсалу національної

єдності. Вона призвела до посилення позицій Леоніда Черновецького в Києві та дозволила йому будувати плани на здобуття ключових державних посад у майбутньому, включаючи пости Прем'єр-міністра та Президента. Програш на перевиборах загальмував можливість проведення позачергових виборів міського голови Харкова Михайла Добкіна, за котрі також виступали НУНС та БЮТ.

**Постанова Верховної Ради України від 07.03.2008
№ 138-VI „Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної
Ради України з питань розслідування обставин щодо фактів
порушення Конституції України, законів України у сфері
тарифних, майнових, земельних, бюджетних та фінансових
відносин Харківським міським головою Добкіним Михайлом
Марковичем та секретарем Харківської міської ради Кернесом
Геннадієм Адольфовичем при виконанні ними службових
обов'язків”**

Рішення про створення Слідчої комісії з розслідування фактів корупції в діях Михайла Добкіна та Геннадія Кернеса стало наступним логічним кроком Блоку Юлії Тимошенко у процесі ініціювання перевиборів у двох важливих містах – Києві та Харкові. Цього разу, крім політичних мотивів, у депутатів від БЮТ були також причини особистісного та бізнесового характеру: один з безпосередніх авторів ініціативи про створення вищезазначеної комісії, а за сумісництвом впливовий бізнесмен Олександр Фельдман, мав тривалу історію напружених стосунків з чинним на той час керівництвом Харкова, що призвели до кількох гучних бізнесових скандалів у місті. Враховуючи імідж одного з найбільш переконаних прихильників Партії регіонів та конфліктні стосунки з помаранчевим губернатором області Арсеном Аваковим, Михайло Добкін мав більш ніж достатньо підстав готуватись до зняття з посади, яке ініціювала коаліція у Верховній Раді. Як формальний аргумент використовувались факти корупції та зловживання службовим становищем, котрі нібито мали місце в процесі управлінської діяльності в Харкові, Михайлом Добкіним та Геннадієм Кернесом. Зважаючи на кримінальне минуле Геннадія Адольфовича (котре він і не приховував), можливість успішного завершення справи з усунення від керівництва Харковом вищезгаданого тандему виглядала більш ніж вірогідно. Проте гучна поразка в аналогічній ситуації в Києві змусила помаранчевих зробити кілька кроків назад і не дозволила дійти до голосування відносно питання дострокового припинення повноважень Харківського міського голови.

Оцінка:

Ставленикам Партії регіонів - Михайлу Добкіну та Геннадію Кернесу - вдалось утриматись на посадах. Після прийняття рішення Верховної Ради про

перевибори столичного мера у це, здавалося, не вірили самі харківські керівники. На тлі цієї події харківські прихильники помаранчевих опинились у невідгідній позиції, а Аваков знову залишився «один у полі воїн». Натомість виборці Партії регіонів навпаки отримали моральне підживлення, вийшовши з протистояння без втрати адмінресурсу. Коаліція зазнала ще однієї поразки на регіональному рівні і до кінця своєї каденції більше не намагалась змінювати керівництво в обласних центрах за таким сценарієм.

Закон Верховної Ради України від 10.04.2008 № 250-VI „Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі“

Без перебільшення можна констатувати, що найважливішим економічним законодавчим актом, прийнятим Верховною Радою останнього скликання, стала угода про вступ до Світової організації торгівлі. Щонайперше вона передбачала пом'якшення умов для українських промислових підприємств на європейських ринках (передусім для металургійної галузі) та зміну внутрішньої кон'юнктури на ринку товарів та послуг. Так, одним з плюсів, котрий найбільш відчули на собі вітчизняні споживачі, стало зниження цін на імпортні автомобілі та пристосування до відповідної цінової політики вітчизняного автомобілебудування, котре більше не змогло б витримувати конкуренцію з закордонними виробниками за умови збереження старих цін та якості.

Членство у Світовій організації торгівлі, згідно з її статутом, дає змогу Україні висувати свої умови під час вступу в організацію нових членів (передовсім мається на увазі Росія). Для Російської Федерації поява ще одного потенційного суперника в СОТ, як-то Грузія, тепер виглядає вкрай непривабливо. Свого часу саме ця норма статуту стала причиною штучного гальмування вступу України до Світової організації торгівлі тодішнім главою держави Леонідом Кучмою, котрий виступав, відповідно до домовленостей з Володимиром Путіним, за одночасне входження до організації України та Росії.

Оцінка:

З політичної точки зору для Президента як ініціатора законопроекту остаточний вступ України до СОТ приніс значні електоральні дивіденди, що можуть бути конвертовані під час виборів 2010 року. Уряд отримав додаткові ресурси для реалізації соціальних програм, водночас не виключав можливості розпуску парламенту і проведення дострокових виборів, ймовірність яких відчувалась досить гостро вже в той момент. Так чи інакше, після ратифікації угоди про входження України до Світової організації торгівлі вітчизняні імпортери отримали карт-бланш стосовно виходу на закордонні ринки, що позитивним чином мало відбитись на розвитку української промисловості. Але на тлі внутрішньополітичної та світової фінансової кризи позитивні наслідки для української економіки поки не відчутні.

Закон Верховної Ради України від 02.09.2008 № 345-VI „Про підвищення престижності шахтарської праці”

Низка масштабних аварій на вітчизняних вугільних копальнях, що призвели до десятків людських жертв, а також неспроможність (або небажання) власників шахт обладнати підприємства автоматизованими системами попередження небезпеки, що унеможливило б нехтування технічними вимогами з боку гірників, вкотре змусили парламентарів шукати нові шляхи вирішення проблеми підвищення рівня безпеки роботи на шахтах. Результатом пошуків мав стати Закон «Про підвищення престижності шахтарської праці», котрий передбачав, зокрема, погодинну оплату шахтарської праці, що, крім надання можливості гірникам вберегтися від свавілля власників шахт, мав підвищити прибутки робочих. Ще до першого читання в парламенті Тимошенко розрекламувала законопроект як нове слово в соціальному захисті шахтарів. Це, за розрахунками команди БЮТ, мало стати потужним інструментом у боротьбі за лояльність східного електорату до чинної влади та підвищення рівня довіри до помаранчевих у регіоні традиційно біло-блакитних.

Оцінка:

З точки зору поліпшення фінансового становища шахтарів закон себе не виправдав: бригадам додалось паперової роботи, що на тлі зупинки низки копалень, а відтак і зростаючого навантаження на окремо взятого шахтаря, призвело до уповільнення темпів видобутку вугілля і, як наслідок, до зменшення зарплати більшої частини гірників. Також не виправдали сподівань і закладені в законопроект реформи щодо підвищення рівня безпеки на шахтах: вже після набуття чинності нормативним актом на українських шахтах сталась низка аварій. Фактично ініціатива Прем'єр-міністра, підтримана Верховною Радою, зазнала краху. Проте потужна PR-кампанія, що передувала прийняттю закону, навіть на тлі його неефективності зможе принести електоральні дивіденди Блоку Юлії Тимошенко на Донбасі під час дострокових парламентських виборів.

Закон Верховної Ради України від 31.07.2008 № 340-VI „Про внесення змін до статті 1 Закону України “Про ставки акцизного збору на тютюнові вироби””

Катастрофічна повінь, що сталась влітку в західних областях України, як ніколи активізувала і консолідувала народних обранців. Незважаючи на канікули, депутати зібрались у сесійній залі, щоб проголосувати закони, котрі мали допомогти подолати наслідки повені. Стихія, яку Президент назвав «другим Чорнобилем», принесла країні збитки, оцінені в суму понад 5 мільярдів гривень. Вочевидь, коштів з резервного фонду, котрі виділив уряд, для повного відновлення інфраструктури в постраждалих областях було б недостатньо.

Тому парламентарі змушені були шукати інші джерела фінансування, як-то підвищення акцизного збору.

Рішення про підняття акцизної ставки на алкогольну продукцію та тютюнові вироби назрівало вже давно. Отож прийняття Верховною Радою відповідного закону особливою несподіванкою не стало. До того ж, якщо ціни на тютюн підвищилися майже відразу, то на вартість „оковитої” законодавчий акт не вплинув до сьогодні: як запевняють виробники алкогольної продукції, кардинальних цінових змін на лікєро-горілчані вироби слід чекати не раніше 2009 року.

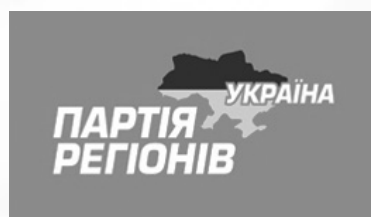
Оцінка:

Зміни до закону, що стосувались збільшення акцизного збору з тютюнової та алкогольної продукції, в комплексі з іншими заходами, що були покликані оперативнo вирішити проблеми, пов'язані з повінню, принесли свої плоди: наслідки стихії було подолано достатньо оперативнo, зважаючи на її масштаби, а певні махінації з бюджетними коштами, що траплялись в окремих постраждалих регіонах, особливо не вплинули на боротьбу з природним катаклізмом.

Водночас, відчуваючи «дихання» майбутнього президентського указу про розпуск Верховної Ради, Юлія Тимошенко змогла досить успішно використати трибуну глави уряду для самореклами, позиціонуючи себе рятівником країни. Пізніше саме літньою повінню та подоланням її наслідків глава Кабінету Міністрів мотивувала своє рішення відмовити Президенту виділити кошти з резервного фонду на організацію проведення позачергових виборів, бо «кошти в резервному фонді – для подолання наслідків стихійних лих, а не для їх створення». Саме так Юлія Тимошенко ставилась тоді до виборів.

Такою стала ТОП-7 законодавчих актів, що їх встигла прийняти Верховна Рада України VI скликання менше ніж за рік відведеного їй Президентом часу. Втім, зважаючи на те, що парламентарі продовжують працювати навіть після указу і намагаються прийняти закони, котрі, на їх думку, мають зарадити наслідкам світової фінансової кризи та відвести державу від загрози дефолту, цей рейтинг, як і сучасна політична кон'юнктура, може зазнати деяких змін.

Фракція Партії регіонів у Верховній Раді України

Передвиборча програма Партії регіонів

СТАБІЛЬНІСТЬ ТА ДОБРОБУТ

Громадяни України заслуговують на гідне життя та стабільний соціальний добробут.

Досягнення сучасних стандартів життя має стати основою національної ідеї, яка об'єднає всіх громадян.

Популізму «помаранчевих» демагогів ми протиставляємо системність реформ, компетентність і результативність нашої команди, активність і довіру співвітчизників.

Наша програма ґрунтується на реальних можливостях економіки, на точних економічних розрахунках та найкращому світовому досвіді розв'язання соціальних проблем.

1. СОЦІАЛЬНИЙ УСПІХ

Уперше в українській політиці ми пропонуємо принципово нову державну стратегію надання соціальних гарантій громадянам упродовж усього життя. Це буде запорукою соціального успіху й виходу на нові цивілізаційні обрії.

МАЙБУТНЄ МАЄ НАРОДИТИСЯ!

Сім'я і діти – найважливіші цінності, наше майбутнє. Через невизначеність і матеріальні проблеми двоє й тим більше троє дітей у родині на сьогодні – рідкість.

Широко розрекламована «помаранчевими» популістами разова допомога при народженні дитини не розв'язує й не може в принципі розв'язати проблему народжуваності.

Українська родина та діти потребують системної й довгострокової підтримки – такий наш підхід до цієї проблеми.

Вже з 2008 року родина на першу народжену дитину отримає 11 700 грн, на другу – 25 тис. грн, на третю та кожну наступну дитину – по 50 тис. грн.

При досягненні дитиною 3-річного віку й до 13 років родина отримуватиме щомісяця по 100 грн, а з 13-ти до 18 років – по 200 грн.

МОЛОДІ – ВПЕВНЕНИЙ СТАРТ!

Молодь отримає нові можливості, які докорінно змінять її життя на краще!

Зробимо доступнішою вищу освіту. Не менш ніж 50% місць у ВНЗ будуть бюджетними.

Гарантуємо виплату стипендій студентам ВНЗ I–II ступеня акредитації з 1 січня 2008 р. – 200 грн, з 1 вересня 2008 р. – 400 грн; III–IV ступеня – з 1 січня 2008 р. – 300 грн, з 1 вересня 2008 р. – 530 грн; студентам-сиротам – не менше 1060 грн.

Молодим спеціалістам законодавчо забезпечимо перше робоче місце, надавши фінансову підтримку підприємствам.

Молода родина отримає в оренду терміном до 10 років муніципальне житло, зведене на кошти від земельних аукціонів. За цей час родина зможе придбати власне житло.

Молоді спеціалісти, які працюватимуть на підприємствах – флагманах індустрії, будуть забезпечені житлом під державні фінансові гарантії (1 млрд грн).

СОЦІАЛЬНИЙ ПАКЕТ: КЛЮЧІ ДО СТАТКУ

Ми запровадимо комплекс (пакет) соціальних гарантій для сумлінного працівника. Люди відтепер зможуть планувати життя та сімейний бюджет на роки вперед!

Реформуємо й надамо достатні фінансові ресурси місцевим бюджетам. Насамперед розв'яжемо житлову проблему шляхом проведення земельних аукціонів і вкладення отриманих коштів у будівництво. Система земельних аукціонів створюватиметься протягом 2008–2010 рр.

Вчитель, лікар, працівник культури, міліціонер, військовослужбовець (працівники бюджетної сфери) при укладанні трудового контракту на 20 років одержать ключі від квартири. Через 10 років роботи житло може бути викуплене за 50% вартості, через 15 – за 25%, а через 20 років воно стає власністю працівника.

ПЕНСІЯ: РАХУНОК ТІЛЬКИ НА ВАШУ КОРИСТЬ!

Кожному пенсіонеру гарантуємо пенсію, що відповідає стажу, кваліфікації та умовам праці. Підтримаємо пенсіонерів, що працюють, шляхом виплати й пенсії, й зарплати.

З 2009 року запровадимо іменні пенсійні накопичувальні рахунки, на які буде переводитися частина пенсійних внесків. Кожний працівник матиме змогу контролювати стан свого іменного рахунку. Усунемо перешкоди на шляху розвитку недержавного пенсійного забезпечення.

ЗДОРОВЕ СУСПІЛЬСТВО

Гарантуємо надання якісної безкоштовної медичної допомоги малозабезпеченим верствам населення.

Кошти приватних інвесторів будуть спрямовані на розвиток медичного страхування, впровадження передових медичних технологій, оновлення обладнання і створення нових основних фондів.

Використовуючи механізми фінансового лізингу, у 2008–2009 рр. ми забезпечимо лікарні всіх рівнів необхідним медичним обладнанням.

Пріоритетні цільові програми сприятимуть здоровому способу життя, запобігатимуть поширенню СНІДу, туберкульозу, наркоманії, онкозахворювань.

РОДЮЧА ЗЕМЛЯ – БАГАТІ СЕЛЯНИ

З метою підвищення добробуту українських селян законодавчо забезпечимо створення прозорого й легального ринку землі, що гарантуватиме мінімальну орендну плату за землю, не нижчу за 400 грн за гектар на рік.

У 2008 році завершимо видачу громадянам державних актів на землю замість земельних сертифікатів.

У найближчих 3 роки подвоїться обсяг інвестицій на розвиток сільського господарства, соціальної сфери села – на газифікацію, будівництво шкіл, доріг тощо.

Зі створенням Національної зернової біржі вітчизняні аграрії отримають максимальну вигоду, а посередники будуть позбавлені надприбутків. Цьому сприятиме також створення та проведення овочевих і фруктових аукціонів у містах.

ЗЕЛЕНЕ СВІТЛО ПІДПРИЄМНИЦТВУ!

Впровадження нового Податкового кодексу сприятиме довгостроковій стабільності бізнесу. З 1 січня 2008 р. структури малого сімейного бізнесу отримають податкові канікули на 5 років та будуть звільнені від сплати за реєстрацію, видачу патентів та інших дозвільних документів.

УКРАЇНСЬКІЙ АРМІЇ – ГІДНУ ПЕРСПЕКТИВУ!

Перехід до професійної армії забезпечить її технічну оснащеність та високу боєздатність, спроможність гідно відповідати на виклики часу, зокрема протистояти загрозам тероризму.

Підвищиться соціальна захищеність військовослужбовців. З 2008 року втричі збільшаться виплати курсантам та солдатам строкової служби. Грошове утримання молодших офіцерів буде не нижчим 2 тис. грн на місяць.

Створимо мережу суворовських і нахімовських училищ для підготовки перспективного кадрового резерву Збройних Сил України. Вони стануть основою ефективної системи військово-патріотичного виховання, яка формуватиме патріотизм та відданість Вітчизні.

2. УКРАЇНА – УСПІШНА КРАЇНА!

Для соціального успіху співвітчизників ми реалізуємо ряд політичних і економічних реформ, які забезпечать динаміку та ефективність механізмів соціально

орієнтованої ринкової економіки, сприятимуть утвердженню в Україні консолідованої демократії.

РЕФОРМИ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ

Курс системних реформ забезпечить стабільне економічне зростання, а також поступове звільнення економіки від надмірного державного втручання та опіки.

Пріоритетним є збереження і примноження промислового й науково-технічного потенціалу країни, що надасть можливість здійснити поступовий перехід до економіки знань. Разом із тим нагальною потребою є широке впровадження наукомістких та енергозберігаючих технологій, використання альтернативних джерел енергії.

Ми – за поглиблення політичної реформи та зміцнення в Україні парламентської демократії!

Невідкладною є судова реформа, яка затвердить незалежне правосуддя та пряму виборність суддів громадянами.

Неухильне дотримання законів зменшить обсяг «тіньової» політики й економіки, сприятиме подоланню корупції в суспільстві.

Ми захищаємо свободу слова й поширення інформації, завдяки чому є можливість самовираження та відстоювання думок, а в суспільстві існують механізми прозорості й суспільного контролю.

ЄДНІСТЬ ТА БАГАТОМАНІТНІСТЬ!

Місцеве самоврядування повинне стати реальним фундаментом народовладдя. Шлях до цього – максимальна передача владних та фінансових повноважень місцевим органам влади для втілення регіональних і локальних стратегій розвитку.

Ми різні: на Півночі та Півдні, Заході та Сході, але ми – громадяни єдиної країни. У цьому – запорука нашої сили і процвітання. Регіони з їхніми особливостями і традиціями становлять духовну скарбницю України та її самобутність, яку необхідно зберегти й розвивати спільними зусиллями!

Ми – за надання російській мові статусу державної мови. Для цього необхідна стійка більшість у Верховній Раді. Ми – послідовні прихильники гасла: «Дві мови – один народ!»

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА: ВІДКРИТІСТЬ І ДОБРОСУСІДСТВО

На зовнішньополітичній арені ми виступаємо за політику відкритості та добросусідства, за збереження позаблокового статусу України.

Питання про вступ України до НАТО може вирішуватись тільки на основі результатів всенародного референдуму.

Членство в Європейському Союзі або Світовій організації торгівлі – не самоціль, а засіб підвищення добробуту наших громадян, розширення можливостей вітчизняної економіки, науки та освіти.

Ми забезпечимо збалансовану зовнішню політику, де Східний (Росія та країни Сходу) і Західний (країни ЄС та США) напрями однаково значущі.

Ми надаємо важливого значення участі України в ЄЕП, що розширить наші можливості у взаємному обміні товарами, капіталами й послугами на євразійському ринку.

НАШЕ ГАСЛО: УСПІШНА ЛЮДИНА – УСПІШНА ДЕРЖАВА!

Затверджено рішенням X з'їзду Партії регіонів

4 серпня 2007 року

Дата створення: 23 листопада 2007 р.

Голова фракції – Янукович Віктор Федорович

Заступники голови фракції:

ЄФРЕМОВ Олександр Сергійович
 GERMAN Ганна Миколаївна,
 ДЖАРТИ Василь Георгійович,
 ЛАВРИНОВИЧ Олександр Володимирович,
 ЛЬОВОЧКІН Сергій Володимирович,
 МАКЕЄНКО Володимир Володимирович,
 КІНАХ Анатолій Кирилович
 КЛЮЄВ Андрій Петрович,
 КЛЮЄВ Сергій Петрович,
 КОЛЕСНИКОВ Борис Вікторович,
 ПЕКЛУШЕНКО Олександр Миколайович,
 МИРОНЕНКО Михайло Іванович
 ТИХОНОВ Віктор Миколайович

Результати виборів

На позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року Партію регіонів підтримали 8 013 895 виборців (34,37%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання партія сформувала фракцію у складі 175 народних депутатів.

(На виборах 26 березня 2006 року Партію регіонів, коли вона вперше виступала самостійним учасником виборчих перегонів) підтримали 8 144 485 виборців (32,12%). Це дало змогу сформувати у Верховній Раді V скликання фракцію у складі 186 народних депутатів.

Вперше участь у виборах Партія регіонів брала в 2002 році у складі блоку «За єдину Україну!», який на минулих парламентських виборах набрав 11,91% голосів, діставши 121 парламентське крісло. У ВР IV скликання фракція «Регіони України» утворилася 20 червня 2002 року (8 вересня 2005-го змінено назву) в кількості 36 народних депутатів. За час роботи Верховної Ради України IV скликання членами фракції стало 77 народних депутатів.)

Таким чином, Партія регіонів уже третю поспіль виборчу каденцію долає виборчий бар'єр і формує в парламенті впродовж двох останніх скликань найбільшу фракцію. Дострокові парламентські вибори дали партії змогу на 2% збільшити свій електоральний результат. Водночас на виборах-2007 за партію проголосувало на 130 тисяч виборців менше, ніж на попередніх виборах. Це відобразилося у скороченні парламентської фракції порівняно з попередньою каденцією на 11 народних депутатів.

Склад фракції

Зі 175 представників фракції Партії регіонів у ВРУ VI скликання 125 – народні депутати попереднього скликання, що становить 71,4% від загальної кількості. 29 новообраних депутатів фракції ПРУ (16,6%) перейшли на роботу у ВРУ з інших органів влади та місцевого самоврядування. 13 депутатів – вихідці з бізнесу (7,4%). Інші категорії населення становлять 4,6% від складу фракції, загалом 8 народних депутатів.

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чиновник	Бізнес	Інше
Кількість	125	29	13	8
Відсотки	71,4	16,6	7,4	4,6

Гендерні особливості

Фракцію ПРУ VI скликання представляють 12 жінок, що становить 7% від загального складу фракції.

(У фракції Партії регіонів попереднього скликання працювало 16 жінок, тобто 8% від кількості її членів (береться до уваги чисельність фракції за все скликання, що становить 201 депутат). На минулих виборах за квотою «Регіонів» за списком «За Єдину Україну!» пройшла 1 жінка. На час ліквідації фракції в її складі перебували 3 жінки).

Богатирьова Раїса Василівна обіймає посаду заступника керівника фракції (у ВРУ V скликання – керівник).

Бахтеева Тетяна Дмитрівна обіймає посаду голови комітету з питань охорони здоров'я.

Акімова Ірина Михайлівна – заступник голови комітету з питань економічної політики.

Лукаш Олена Леонідівна – секретар Комітету з питань правової політики.

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	12	163
Відсотки	7	93

Освіта

Вищу освіту мають 172 народних депутати – члени фракції. Троє представників фракції (3%) мають незакінчену вищу чи базову вищу освіту.

(У ВРУ V скликання вищу освіту мали 180 членів фракції (96%). Троє представників фракції мали незакінчену вищу чи базову вищу освіту).

Партійний склад фракції

У складі фракції Партії регіонів у ВРУ VI скликання 141 народний депутат є членом Партії регіонів, що становить 80,6% від загального складу. 34 народних депутати (19,4%), що за списками ПРУ потрапили в парламент, безпартійні.

(У ВРУ IV скликання 39 депутатів, 20% членів фракції, були безпартійними.)

Партійність	Безпартійні	Члени партій
Кількість	34	141
Відсотки	19,4	80,6

Віковий склад фракції

Серед членів Партії регіонів ВРУ VI скликання найбільшу вікову категорію становлять депутати віком 40–50 років – 63 депутати (36%). Збільшилась питома вага депутатів пенсійного віку серед членів фракції: понад 60 років мають 23 народних депутати (13,1%). Також значно скоротилася кількість молодих (до 30 років) представників фракції, до 2,3% від загальної їх кількості (4 народних депутати).

(У ВРУ V скликання було найбільше осіб віком 45–60 років – 91; у віковій категорії 30–45 років – 65 осіб. 19 депутатів мали вік 60–95 років та 11 – 21–30 років.)

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	4	32	63	53	23
Відсотки	2,3	18,3	36	30,3	13,1

Територіальне представництво

Депутати – члени фракції – представляють 18 із 27-ми адміністративно-територіальних одиниць України. Три чверті складу фракції фактично представляють два регіони України – Донбас і Київщину. Київську приписку мають 96 представників фракції, або 54,9%. Кожен четвертий член фракції представляє Донбас – 42 народних депутати (24%). Лише 21,1% фракції (37 народних депутатів) представляє решту 24 регіони України. У складі найбільшої парламентської фракції відсутні представники дев'яти регіонів України (Вінницької, Волинської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Рівненської, Тернопільської, Херсонської, Хмель-

ницької, Черкаської областей), що фактично унеможливило адекватне представництво фракцією інтересів третини територіальних громад України. Порівняно з минулим скликанням регіонали скоротили своє територіальне представництво у восьми регіонах.

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції – представляли 25 із 27-ми адміністративно-територіальних одиниць України. Найбільше парламентарів проживали в місті Києві (82) та в місті Донецьку й Донецькій області (41). У складі фракції були відсутні депутати, які представляли Житомирську область.)

Місце проживання на момент виборів	Київ	Донецька область	Регіони
Кількість	96	42	37
Відсотки	54,9	24	21,1

№ з/п	Представлені в списку регіони	Кількість депутатів
1	Київська область	96
2	Донецька область	42
3	Дніпропетровська область	8
4	Луганська область	7
5	АР Крим	5
6	Харківська область	3
7	Запорізька область	2
8	Львівська область	2
9	Одеська область	2
10	Чернігівська область	2
11	Житомирська область	1
12	Закарпатська область	1
13	Миколаївська область	1
14	Полтавська область	1
15	Сумська область	1
16	Чернівецька область	1

Відсутні в списку регіони (9)

Вінницька, Волинська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Рівненська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська області

Кількісне представництво Партії регіонів у комітетах ВРУ VI скликання

Представництво в комітетах

Представники фракції регіонів у ВРУ VI скликання представлені в усіх парламентських комітетах.

Найбільше представників фракції – в Бюджетному комітеті (15). У Комітеті транспорту та зв'язку перебуває 12 народних депутатів від фракції ПРУ.

Більше половини складу двох парламентських комітетів представляють регіонали. У Комітеті з питань податкової та митної політики 10 з-поміж 16-ти членів комітету – представники фракції ПРУ; в Комітеті з питань фінансів і банківської діяльності регіонали займають 11 із 20-ти місць. Таким чином, можна відзначити пріоритетність для фракції вищеназваних напрямів роботи та вирішальний характер позиції ПРУ щодо комітетської підтримки рішень у зазначених напрямках. Загалом слід зазначити, що представники ПРУ тяжіють до фінансово-економічних напрямів роботи та мінімально представлені в комітетах, що займаються питаннями соціального розвитку й духовності.

Лише по одному представнику фракції ПРУ працює у складі парламентських комітетів із питань європейської інтеграції, з питань культури й духовності, у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

(У ВРУ попереднього (V) скликання найбільше представників Партії регіонів було в Бюджетному комітеті – 14. По 13 представників зазначеного депутатського формування працювало в комітетах із питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки та з питань фінансів і банківської діяльності.

Найменше «регіонали» були представлені в Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів – там працювало лише 2 депутати, 1 із яких обіймав посаду секретаря комітету. На одного «регіонала» більше працювало в Комітеті з питань охорони здоров'я. Причому тут ПРУ мала посаду голови комітету та голови підкомітету.)

Посади в комітетах

Члени фракції Партії регіонів під час роботи I сесії ВРУ VI скликання очолили 9 комітетів:

Присяжнюк Микола Володимирович – голова Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин,

Рибак Володимир Васильович – голова Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики,

Бахтєєва Тетяна Дмитрівна – голова Комітету з питань охорони здоров'я,

Ківалов Сергій Васильович – голова Комітету з питань правосуддя,

Єфремов Олександр Сергійович – голова Комітету з питань Регламенту депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України,

Герман Ганна Миколаївна – голова Комітету з питань свободи слова та інформації,

Хара Василь Георгійович – голова Комітету з питань соціальної політики та праці,

Козак Володимир Васильович – голова Комітету з питань транспорту і зв'язку,

Азаров Микола Янович – голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності.

31 член фракції обійняв посаду заступника голови комітету. Лише у двох парламентських комітетах представники фракції ПРУ не мають власних заступників: у Комітеті з питань свободи слова та в Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. У першому регіоналі представлені головою комітету, у другому – секретарем фракції. Посади секретарів парламентських комітетів обіймають 5 представників фракції.

(Члени фракції Партії регіонів на час роботи ВРУ V скликання очолювали 8 комітетів:

Макеєнко Володимир Володимирович – голова Комітету з питань бюджету,

Бахтєєва Тетяна Дмитрівна – голова Комітету з питань охорони здоров'я,

Джиги Микола Васильович – голова Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією,

Єфремов Олександр Сергійович – голова Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України,

Ківалов Сергій Васильович – голова Комітету з питань правосуддя,

Ілляшов Григорій Олексійович – голова Комітету з питань правової політики,

Пригодський Антон Вікентійович – голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту і зв'язку,

Тихонов Віктор Миколайович (до нього – Кушнар'єв Євгеній Петрович) – голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування.

36 «регіоналів» обіймали посади перших заступників чи заступників голів комітетів; 7 – посади голів підкомітетів; 3 – секретарів комітетів, а решта 131 депутат працювали в комітетах як їх члени.)

**Кількісне представництво Партії регіонів у комітетах ВРУ VI скликання
станом на час утворення комітетів**

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Кількість членів комітету	Число регіоналів
1.	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин	1	1			9	23	11
2.	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією		1			10	24	11
3.	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики	1	1			4	17	6
4.	Комітет з питань бюджету		2			13	36	15
5.	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування		1			1	17	2
6.	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи		1		1	3	19	5
7.	Комітет з питань економічної політики		1			9	21	10
8.	Комітет з питань європейської інтеграції		1				9	1
9.	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності		2			6	17	8
10.	Комітет у закордонних справах		2			3	13	5
11.	Комітет з питань культури і духовності		1				10	1
12.	Комітет з питань науки і освіти		1			1	10	2

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Кількість членів комітету	Число регіоналів
13	Комітет з питань національної безпеки і оборони		1		1	3	17	5
14	Комітет з питань охорони здоров'я	1	1			1	8	3
15	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки		2			8	23	10
16	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів				1		8	1
17	Комітет з питань податкової та митної політики		2			8	16	10
18	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин		1			2	10	3
19	Комітет з питань правової політики		1		1	5	15	7
20	Комітет з питань правосуддя	1	1			8	24	10
21	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва		1		1	4	13	6
22	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України	1	1			7	22	9
23	Комітет з питань свободи слова та інформації	1				3	12	4
24	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму		2			3	12	5
25	Комітет з питань соціальної політики та праці	1	1			2	11	4
26	Комітет з питань транспорту і зв'язку	1	1			10	26	12
27	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності	1	1			9	20	11

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Кількість членів комітету	Число регіоналів
Загалом		9	31		5	124		175
	Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації		1			11	32	12

Розподіл депутатів фракції ПРУ в комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

Голова комітету – Присяжнюк Микола Володимирович

Заступник голови комітету – Рижук Сергій Миколайович

Члени комітету:

1. Бевзенко Валерій Федорович,
2. Бондаренко Віктор Вікторович,
3. Борт Віталій Петрович,
4. Засуха Тетяна Володимирівна,
5. Климець Павло Анатолійович,
6. Мельник Станіслав Анатолійович,
7. Сулковський Павло Гнатович,
8. Смітюх Григорій Євдокимович,
9. Слаута Віктор Андрійович.

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

Заступник голови комітету – Джига Микола Васильович

Члени комітету:

1. Вернидубов Іван Васильович,
2. Васильєв Геннадій Андрійович,
3. Зубик Володимир Володимирович,
4. Ілляшов Григорій Олексійович,
5. Коржев Анатолій Леонідович,
6. Мирний Іван Миколайович,
7. Пшонка Артем Вікторович,
8. Табачник Яків Піневич,

9. Хмельницький Василь Іванович,
10. Ярощук Володимир Іванович.

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики

Голова комітету – Рибак Володимир Васильович

Заступник голови комітету – Попов Олександр Павлович

Члени комітету:

1. Лисов Ігор Володимирович,
2. Мхітарян Нвер Мнацаканович,
3. Щербань Артем Володимирович,
4. Яцуба Володимир Григорович.

Комітет з питань бюджету

Перший заступник голови комітету – Макеєнко Володимир Володимирович

Заступник голови комітету – Пеклушенко Олександр Миколайович

Члени комітету:

1. Бурлаков Павло Миколайович,
2. Букаєв Валерій Олександрович,
3. Злочевський Микола Владиславович,
4. Ковальова Юлія Вікторівна,
5. Колесніков Борис Вікторович,
6. Коновалюк Валерій Ілліч,
7. Лісін Микола Павлович,
8. Орлов Андрій Вікторович,
9. Писарчук Петро Іванович,
10. Потапов Василь Іванович,
11. Саламатін Дмитро Альбертович,
12. Тихонов Віктор Миколайович,
13. Шуфрич Нестор Іванович.

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

Заступник голови комітету – Черноморов Олександр Миколайович

Член комітету – Львовчкін Сергій Володимирович

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи

Заступник голови комітету – Горошкевич Олександр Сергійович

Секретар комітету – Глазунов Сергій Миколайович

Члени комітету:

1. Дейч Борис Давидович,
2. Момот Сергій Васильович,
3. Толстоухов Анатолій Володимирович.

Комітет з питань економічної політики

Заступник голови комітету – Акімова Ірина Михайлівна

Члени комітету:

1. Ахметов Рінат Леонідович,

2. Білий Олексій Петрович,
3. Воропаєв Юрій Миколайович,
4. Колесніков Дмитро Валерійович,
5. Костусєв Олексій Олексійович,
6. Ландик Валентин Іванович,
7. Плотніков Олексій Віталійович,
8. Скудар Георгій Маркович,
9. Сандлер Дмитро Михайлович.

Комітет з питань європейської інтеграції

Перший заступник голови комітету – Вечерко Володимир Миколайович

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

Перший заступник голови комітету – Сівкович Володимир Леонідович

Заступник голови комітету – Шенцев Дмитро Олексійович

Члени комітету:

1. Грицак Василь Миколайович,
2. Малишев Володимир Степанович,
3. Піскун Святослав Михайлович,
4. Плохой Ігор Іванович,
5. Дарда Олександр Панасович,
6. Харлім Валерій Михайлович.

Комітет у закордонних справах

Перший заступник голови комітету – Чорновіл Тарас Вячеславович

Заступник голови комітету – Кожара Леонід Олександрович

Члени комітету:

1. Звягільський Юхим Леонідович,
2. Ларін Сергій Миколайович,
3. Чертков Юрій Дмитрович.

Комітет з питань культури і духовності

Перший заступник голови комітету – Богословська Інна Германівна

Комітет з питань науки і освіти

Перший заступник голови комітету – Табачник Дмитро Володимирович

Член комітету – Зубець Михайло Васильович

Комітет з питань національної безпеки і оборони

Заступник голови комітету – Богуслаєв Вячеслав Олександрович

Секретар комітету – Самойленко Юрій Павлович

Члени комітету:

1. Кінах Анатолій Кирилович,
2. Кузьмук Олександр Іванович,
3. Клімов Леонід Михайлович.

Комітет з питань охорони здоров'я

Голова комітету – Бахтеєва Тетяна Дмитрівна

Заступник голови комітету – Корж Віктор Петрович

Член комітету – Маньковський Григорій Володимирович

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

Перший заступник голови комітету – Тітенко Сергій Михайлович

Заступник голови комітету – Бойко Юрій Анатолійович

Члени комітету:

1. Глущенко Ігор Миколайович,
2. Гуменюк Ігор Миколайович,
3. Деркач Андрій Леонідович,
4. Іванющенко Юрій Володимирович,
5. Корж Павло Петрович,
6. Селіваров Андрій Борисович,
7. Тулуб Сергій Борисович,
8. Турманов Віктор Іванович.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Секретар комітету – Журавко Олексій Валерійович

Комітет з питань податкової та митної політики

Перший заступник голови комітету – Круглов Микола Петрович

Заступник голови комітету – Геллер Євгеній Борисович

Члени комітету:

1. Васильєв Олександр Андрійович,
2. Калюжний Віталій Анатолійович,
3. Мошак Сергій Миколайович,
4. Святаш Дмитро Володимирович,
5. Хомутиннік Віталій Юрійович,
6. Царьов Олег Анатолійович.

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

Заступник голови комітету – Попеску Іван Васильович

Члени комітету:

1. Павленко Едуард Іванович,
2. Матвійчук Едуард Леонідович.

Комітет з питань правової політики

Заступник голови комітету – Лавринович Олександр Володимирович

Секретар комітету – Лукаш Олена Леонідівна

Члени комітету:

1. Головатий Сергій Петрович,
2. Ключев Андрій Петрович,
3. Петров Борис Федорович,
4. Янукович Віктор Федорович,
5. Мірошніченко Юрій Романович.

Комітет з питань правосуддя

Голова комітету – Ківалов Сергій Васильович

Заступник голови комітету – Бондик Валерій Анатолійович

Члени комітету:

1. Бережна Ірина Григорівна,
2. Колесніченко Вадим Васильович,
3. Мальцев Володимир Олександрович,
4. Новікова Юлія Володимирівна,
5. Притика Дмитро Микитович,
6. Супруненко Олександр Іванович,
7. Фесенко Леонід Іванович,
8. Шпенюв Дмитро Юрійович.

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Заступник голови комітету – Вілкул Олександр Юрійович

Секретар комітету – Литвинов Леонід Федорович

Члени комітету:

1. Гурєєв Василь Миколайович,
2. Солошенко Микола Павлович,
3. Янковський Микола Андрійович,
4. Чечетов Михайло Васильович.

Комітет з питань регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України

Голова комітету – Єфремов Олександр Сергійович

Заступник голови комітету – Кисельов Василь Олексійович

Члени комітету:

1. Горіна Ірина Анатоліївна,
2. Демянко Микола Іванович,
3. Демидко Володимир Миколайович,
4. Комар Микола Степанович,
5. Колоцей Юрій Олександрович,
6. Скубашевський Станіслав Валеріанович,
7. Кравець Андрій Віталійович.

Комітет з питань свободи слова та інформації

Голова комітету – Герман Ганна Миколаївна

Члени комітету:

1. Бондаренко Олена Анатоліївна,
2. Ландік Володимир Іванович,
3. Прутнік Едуард Анатолійович.

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

Перший заступник голови комітету – Волков Олександр Анатолійович

Заступник голови комітету – Тедєєв Ельбрус Сосланович

Члени комітету:

1. Аркаллаєв Нуруліслам Гаджаєвич,
2. Кий Сергій Вікторович,
3. Сафіуллін Равіль Сафович.

Комітет з питань соціальної політики та праці

Голова комітету – Хара Василь Георгійович

Заступник голови комітету – Сухий Ярослав Михайлович

Члени комітету:

1. Папієв Михайло Миколайович,
2. Стоян Олександр Миколайович.

Комітет з питань транспорту і зв'язку

Голова комітету – Козак Володимир Васильович

Заступник голови комітету – Мироненко Михайло Іванович

Члени комітету:

1. Демішкан Володимир Федорович,
2. Лебедєв Павло Валентинович,
3. Мороко Юрій Миколайович,
4. Пригодський Антон Вікентійович,
5. Савчук Олександр Володимирович,
6. Синиця Артем Миколайович,
7. Шкіря Ігор Миколайович,
8. Янукович Віктор Вікторович,
9. Джарти Василь Георгійович,
10. Лещинський Олександр Олегович.

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

Голова комітету – Азаров Микола Янович

Заступник голови комітету – Лук'янов Владислав Валентинович

Члени комітету:

1. Богатирьова Раїса Василівна,
2. Горбаль Василь Михайлович,
3. Єдін Олександр Йосипович,
4. Каракай Юрій Васильович,
5. Ключев Сергій Петрович,
6. Лелюк Олексій Володимирович,
7. Наконечний Володимир Леонтійович,
8. Прасолов Ігор Миколайович,
9. Рева Дмитро Олексійович.

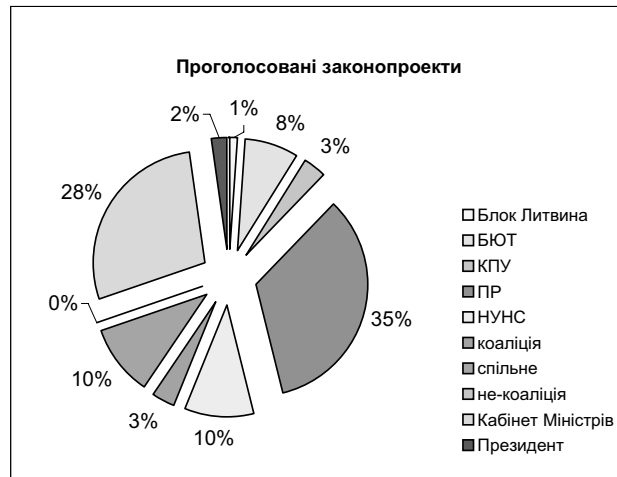
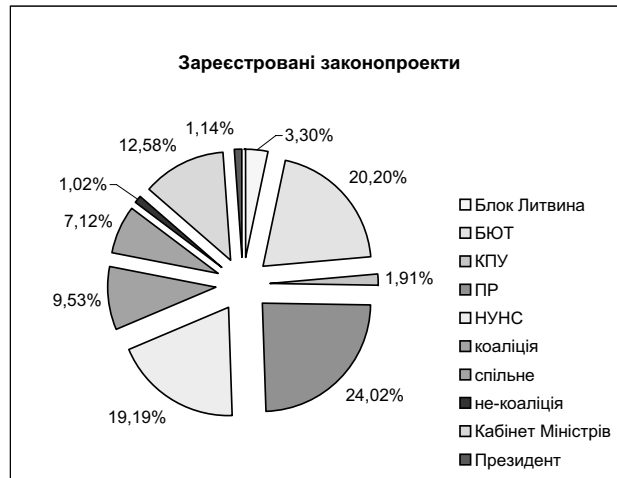
Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

Заступник голови комісії – Колесніков Дмитро Валерійович

Члени комісії:

1. Геллер Євгеній Борисович,
2. Дейч Борис Давидович,
3. Єдін Олександр Йосипович,
4. Єфремов Олександр Сергійович,
5. Кисельов Василь Олексійович,
6. Ключев Сергій Петрович,
7. Круглов Микола Петрович,
8. Лисов Ігор Володимирович,
9. Мірошніченко Юрій Романович,
10. Новікова Юлія Володимирівна.

Результати законодавчої роботи Фракції Партії регіонів у Верховній Раді України

**БЛОК
ЮЛІЇ
ТИМОШЕНКО**

Фракція

«Блок Юлії Тимошенко»

**(політичних партій «Всеукраїнське об'єднання
«Батьківщина», «Українська соціал-демократична
партія», «Реформи і Порядок»)**

Передвиборча програма Український прорив

Сьогодні ми представляємо Програму стратегічного розвитку України «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ. До справедливої й конкурентоспроможної країни». Ми впевнені, що в результаті перемоги демократичних сил на дострокових виборах до Верховної Ради України 30 вересня 2007 року та формування нової демократичної коаліції саме ця програма стане основою діяльності нового професійного Уряду. Але це не просто урядова програма, яких за час незалежності України вже було щонайменше два десятки. «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це програма розвитку, прогресу та поступу для всієї країни. Не для окремого міністра чи підрозділу виконавчої влади, а для кожної людини, для кожного громадянина. «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це основний закон процвітання для нашої країни.

«УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це не банальний паперовий документ, що буде всіма забутий після сьогоднішньої презентації й навіки упокоїться в пилюці партійних архівів. Наша програма – це програма Життя, програма Дії. Вона може існувати і вдосконалюватися лише в результаті щоденної реалізації. Без зайвої самовпевненості ми стверджуємо, що «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» – це дороговказ для країни в XXI столітті.

Ми назвали нашу програму «УКРАЇНСЬКИМ ПРОРИВОМ», оскільки нам набридло вимірювати поступ десятими долями процента ВВП чи підвищенням заробітних плат на кілька гривень. Наша країна заслуговує на все й відразу. Ми – за кардинальне і швидке поліпшення якості життя у країні для всіх людей. Ми поважаємо еволюційний розвиток, але він не задовольняє наших амбіцій. Замість повільної еволюції має з'явитися повноцінний якісний стрибок у майбутнє. Ми беремо на озброєння термін «ПРОРИВ» як антитезу повільній, черепаховій еволюції. Ми знаємо, як забезпечити справжній прорив у економіці, в усіх галузях народного господарства, в усіх сферах життя українського суспільства. Ми маємо поетапний, щоденний календар прогресу по-українськи. Якщо до сьогодні держава та національна економіка рухалися від кризи до кризи, то тепер ми пропонуємо зійти з цього битого шляху й далі рухатися від успіху до успіху. Ми знаємо, **ЩО** робити, й ми знаємо, **ЯК** робити, щоб забезпечити **УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ**.

Сьогодні у світі всі знають про унікальний шведський соціалізм, про «економічний стрибок корейського тигра», про «китайське економічне диво». Ми не копіюємо чужих схем і не запозичуємо іноземних технологій. Ми цінуємо і сприймаємо суто українське гасло: «Свій до свого по своє». І саме тому ми цілком певні, що вже за кілька років саме поняття **УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ** стане загальним і буде наводитися в усьому світі, як стратегія успіху без перекладів і транскрипцій. Уже завтра Україну у світі знатимуть не лише через аварію на ЧАЕС чи Помаранчеву революцію. Ми змінимо асоціативний ряд сприйняття нашої країни в світі. Ми доб'ємося того, що нас будуть пізнавати й поважати передусім за «Ukrainskyi Proryv».

70 років для того, щоб наздогнати Європу, 100 років до рівня життя в США і в Японії, – все це нісенітниця. Ми не маємо стільки часу. Там, де песимісти говорять про півстоліття, ми ставимо рік, там, де вони хочуть сто років, ми даємо три. «Тількише їдеш – далі будеш», – це не про нас.

Сучасна українська політика за 16 років державної незалежності, після тривалого періоду партійної феодалізації й мультипартійності, нарешті підходить до періоду зрілості, до етапу укрупнення політичних сил. Уже сьогодні в Україні реально діють дві-три політичні сили, здатні запропонувати суспільству альтернативні шляхи розвитку. Блок Юлії Тимошенко – одна з цих сил. І ми не тільки запропонуємо, ми зробимо. Минає час невігластва, популізму, демагогії та ручного управління. Настає доба професіоналів, ера ПРОРИВУ. Вже на найближчих виборах до парламенту люди голосуватимуть не тільки за політиків, а й за стратегію, яку вони здатні запропонувати країні. Наша стратегія УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ базується на будівництві справедливої та конкурентоспроможної держави, на формуванні чесної й відповідальної політики. Як Китай дав цивілізації порох і компас, як Греція та Англія запропонували світові основи демократичного устрою, ми понесемо у світ унікальну оптимальну систему організацію життя суспільства, що буде варта наслідування.

Сьогодні в нас, треба визнати, не найкращі стартові умови для якісного стрибка в майбутнє. Рівень життя в Україні залишається одним із найнижчих у Європі. Україна посідає останні місця у світових рейтингах конкурентоспроможності. Так, наприклад, Всесвітній економічний форум поставив Україну на 78-е місце з-поміж 128 країн, Інститут розвитку менеджменту в Лозанні (IMD) дав Україні 46-е місце з 55 країн. Рівень ВВП на одну особу в Україні сьогодні становить \$2275, тоді як Єврозона вже пододала позначку \$30 000.

Але ми готові перетворити наші проблеми на успіхи, а відставання – на вигоду. Саме тому ми й говоримо про ПРОРИВ, а не поетапну еволюцію. Стандартними торованими шляхами ми не зможемо виконати високі завдання.

Реалізація «Українського прориву» потребує максимальної мобілізації всіх ресурсів та сил нації, самовідданої праці еліт і згуртованості всіх соціальних, професійних та інших груп. «УКРАЇНСЬКИЙ ПРОРИВ» може стати тим фактором єдності, що об'єднає весь народ у прагненні до побудови кращого життя і прибере мимовільні протиріччя та незгоди.

Виконання УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ передбачає реалізацію ДВАНАДЦЯТИ СТРАТЕГІЧНИХ ЛІНІЙ.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Ця лінія передбачає організацію і проведення всенародного референдуму щодо схвалення та прийняття нової Конституції України. Народ сам напише свою

Конституцію, коли дасть відповіді на ключові запитання сьогодення, які стосуються, передусім: форми правління (президентська чи парламентська держава), обрання суддів, ліквідації пільг та недоторканності, позбавлення депутатів-корупціонерів депутатських мандатів, розширення прав місцевого самоврядування, встановлення контролю над владою, спрощення процедури референдумів.

Ми вже зараз виконуємо Першу лінію «УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ». Сьогодні по всій країні створені наші штаби, які збирають підписи за проведення конституційного референдуму та ведуть агітаційно-роз'яснювальну роботу серед людей.

СУДОВО-ПРАВОВИЙ ПРОРИВ

Фактично йдеться про те, щоб майже з нуля створити у країні систему справжнього правосуддя, оскільки на сьогодні його як такого не існує.

Окрім обрання суддів народом ми пропонуємо звільнити їх від політичних, адміністративних та корупційних впливів і фінансової залежності від виконавчої влади.

Пропонується істотно підвищити рівень заробітної плати суддів, скасувати судове мито для громадян за спеціальним переліком справ, надати безкоштовні адвокатські послуги для соціально незаможних громадян.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Жодні реформи нічого не варті, якщо у країні відсутні незалежні й неупереджені засоби масової інформації. Саме тому на Третій лінії ПРОРИВУ ми розмістили нову інформаційну політику держави та суспільства.

Ця лінія передбачає створення громадського телебачення, забезпечення прозорості відносин власності в медіа-бізнесі, оприлюднення інформації щодо реальних власників ЗМІ. Ми пропонуємо обов'язкові угоди між власниками ЗМІ та журналістськими колективами щодо проведення чесної редакційної політики.

Інформаційний прорив передбачає розвиток та захист національного інформаційного простору, масштабну інтернетизацію України з метою вільного й дешевого доступу громадян до суспільно важливої інформації.

Кожна оселя у країні повинна мати щонайменше три-п'ять загальнонаціональних телевізійних каналів.

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Ми – єдина політична сила, яка не тільки проголошувала війну корупції, а й досягла реальних успіхів у цій царині, ліквідувавши тіньові схеми в цілих галузях і сферах національної економіки.

Реалізація цієї лінії передбачає ліквідацію економічного підґрунтя для корупції, а саме зниження ролі держави в економіці загалом та впливу чиновництва на ухвалення економічних рішень і їх втручання в діяльність підприємств; створення спеціальної експертної комісії, що аналізуватиме всі проекти законів та нормативних актів на предмет корупційних ризиків; продаж земель несільсько-господарського призначення виключно на аукціонах; створення незалежних від влади органів контролю за розподілом бюджетних коштів із передачею опозиції Рахункової палати України.

Окрім того, ми пропонуємо запровадити декларування витрат державними посадовими особами та держслужбовцями; істотне посилення кримінальної відповідальності за корупційні дії, включаючи довічне позбавлення волі; відновлення програми «Контрабанда – стоп!»; створення комунікаційного центру для безпосереднього зв'язку громадян із правоохоронними органами для інформування про факти корупції; підвищення рівня соціального захисту та матеріального забезпечення правоохоронців

ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПРОРИВ

Ми повинні забезпечити в Україні такі умови для молодих родин, які дадуть можливість створити те, що в усьому світі називається «бебі-бум». Інакше кажучи, країна повинна народжувати дітей.

Передбачається також запровадження обов'язкового медичного страхування зі збереженням гарантованих державою безкоштовних медичних послуг, придбання медичної страховки за державні кошти для соціально не захищених верств населення,¹ законодавче зобов'язання купівлі страховки роботодавцем.

Як і обіцяли, ми збільшимо виплати при народженні дитини до 10 400 гривень. Запровадимо виплати по народженні другої дитини не менше 15 000 гривень і третьої – 25 000 гривень.

Ми пропонуємо збільшити щомісячні виплати по догляду за дитиною до трьох років на рівні, не нижчому ніж 500 гривень, і забезпечимо надання довгострокових кредитів для молодих сімей на 25–35 років під 2–4% річних.

«Демографічний прорив» – це, крім іншого, створення соціального ринку ліків; реалізація програми «Сільський лікар»; створення національних медичних центрів, відповідальних за розробку спеціалізованих національних програм; повернення на Батьківщину громадян України, що працюють за кордоном.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПРОРИВ

Ми зобов'язані терміново захистити інтелект нації й експортувати технології, а не мозки. Українські вчені повинні їздити за кордон на наукові конференції,

а не як дешева робоча сила із «третього світу» в найми, чи наукове кріпацтво. Ми повинні відродити авторитет науки, авторитет інтелекту й повернути дітей із нічних клубів до бібліотек. Ми маємо зробити так, щоб у аспірантуру знов було важко вступити, а звання кандидата наук знову стало почесним і шанованим. «Силіконова долина» має бути в Україні.

Інтелектуальний прорив – це єдина вартість послуг із виховання та освіти дітей; стимулювання приватних інвестицій у прикладні та фундаментальні дослідження; підтримка бізнесу, що використовує та розвиває виробничі технології; забезпечення вільної конкуренції на ринку високих технологій, інтернет-послуг, мобільного зв'язку; стимулювання приватних інвестицій у професійну та вищу освіту. Це розвиток системи захисту інтелектуальної власності, створення ефективною національної системи управління інноваційним розвитком, програма «Інтернет – у кожному оселю», створення якісної системи незалежного контролю рівня знань учнів.

ТРАНЗИТНИЙ ПРОРИВ

Україна – велика транзитна держава, можливості якої сьогодні не використовуються й на 10 відсотків. Українські дороги, залізниці повинні стати відомими світові як оптимальний і найвигідніший транзитний коридор, а не через те, що тут періодично перекидаються потяги з фосфором і сходять з рейок електрички.

З метою реалізації Транзитного прориву ми повинні забезпечити умови для державно-приватного партнерства у створенні основних транзитних автомобільних коридорів; забезпечити безпеку транспортних коридорів; побудувати нові нафто- й газогони з метою створення альтернативних шляхів енергопостачання України; лібералізувати транзитний режим для пасажирів і товарів; забезпечити державно-приватне партнерство в будівництві аеропортів; навести «військовий порядок» на залізниці.

ПІДПРИЄМНИЦЬКИЙ ПРОРИВ

Сьогодні чинний уряд здійснює стратегічний курс на підтримку великого та надвеликого бізнесу. Таким шляхом будувалися лише колонії, але не держави, які прагнули побудувати цивілізоване громадянське суспільство. Основа громадянського суспільства – середній клас, який народжується тільки через розвиток малого й середнього підприємництва. Ми повинні кардинально змінити акценти та пріоритети й надати додаткового стимулюючого імпульсу середньому та малому бізнесу.

Підприємницький прорив включає ухвалення Податкового кодексу, що передбачає зниження податкового навантаження, розширення бази оподаткування, мінімізацію податкових пільг, ліквідацію ПДВ.

Ми повинні запровадити нові правила: входження в бізнес і вихід із бізнесу мають бути максимально спрощені. Ми маємо впровадити політику зниження кредитних ставок до європейського рівня, лібералізувати ринок банківських та страхових послуг, захистити права міноритарних акціонерів, перейти на систему довгострокового кредитування, зруйнувати всі неприродні монополії, кардинально реформувати дозвільну систему – встановити обмежений і стандартний перелік документів для отримання ліцензій чи дозволів. Ми пропонуємо максимально обмежити кількість контактів між підприємцем та чиновником.

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИЙ ПРОРИВ

Реалізація Енергоефективного прориву передбачає зменшення критичної залежності від монопольного імпорту енергоносіїв, зниження енергоємності ВВП, зміцнення співпраці та координації енергетичної політики з Євросоюзом, інтеграцію в європейський ринок постачання та споживання електроенергії, модернізацію ТЕЦ, перехід на технологію «киплячого пару», зменшення споживання газу та нафтопродуктів, збільшення споживання бурого вугілля як сировини для хімічної промисловості та виробництва синтетичного палива.

Окремо ми пропонуємо створити в Україні власний замкнутий ядерно-паливний цикл.

З метою здійснення Енергоефективного прориву ми пропонуємо добудувати транзитний газопровід «Одеса–Броди–Плоцьк (Гданськ)», побудувати транзитний газопровід «Каспійський басейн–Україна» через Азербайджан, Грузію та Чорне море, забезпечити оптимальну розвідку та організацію видобутку вуглеводнів на шельфах Чорного та Азовського морів.

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОРИВ

Сьогодні іноземні інвестори знають Україну, як країну з одним із найвищих рівнів корупції у світі. Вони знають нашу країну, як таку, де неможливо займатися чесним бізнесом. Замість цього ми пропонуємо перетворити Україну на інвестиційний рай.

Для виконання цих завдань ми пропонуємо: максимально спростити виділення землі в довгострокове користування для інвесторів, що мають намір будувати в Україні нові сучасні й високотехнологічні підприємства; усунути з чинного законодавства проблеми, протиріччя та «білі плями», що стримують інвестиції – й українські, й іноземні. Прийняти нову програму прозорої та відкритої приватизації з однаковими умовами. Встановити прозорі процедури щодо тендерів. Поліпшити умови інвестування в енергетичний сектор. Створити мережу регіональних омбудсменів для інвесторів, спростити процедуру сертифікації імпорту, прийняти законодавство, що відповідає практиці СОТ.

БУДІВЕЛЬНИЙ ПРОРИВ

Розвиток будівництва так само важливий для держави, як для суспільства – збільшення рівня народжуваності. Бебі-бум і будівельний бум – ключові фактори сучасного розвитку.

Ми хочемо забезпечити Будівельний прорив шляхом розвитку системи іпотеки та зниження вартості кредитів для купівлі житла до європейського рівня, податкового стимулювання будівництва промислових об'єктів, забезпечення державного замовлення на «соціальне житло», податкового стимулювання зниження собівартості квадратного метру промислового й житлового будівництва, розширення повноважень органів місцевого самоврядування з регулювання ринку землі та будівництва об'єктів промислового призначення.

АГРАРНИЙ ПРОРИВ

Незважаючи на стрімку й невпинну урбанізацію, Україна залишається аграрною державою. І це стосується не тільки економіки та народного господарства, а й культури та ментальності нації. Україна – це аграрна цивілізація, що налічує кілька тисячоліть. Аграрна культура – архетип України; без наведення порядку в цьому секторі нам годі очікувати на успіх.

Аграрний прорив передбачає підтримку розвитку аграрної інфраструктури, а саме аграрного фонду, аграрної біржі, страхового фонду, земельного банку; створення прозорого конкурентного середовища для українських виробників, просування їхньої продукції на зовнішні ринки; реалізацію адресних програм прямої державної підтримки безпосередньо сільськогосподарських товаровиробників, а саме дотацій на гектар обробленої землі на одиницю випущеної продукції; забезпечення умов функціонування ринку землі; забезпечення вільного доступу сільськогосподарських товаровиробників до кредитних ресурсів за пільговими ставками; стимулювання розвитку кооперативних банків та кредитних спілок у сільській місцевості; істотне збільшення чисельності робочих місць у сільській місцевості; відмову від несистемного фінансування села й перехід до типових бізнес-проектів, які вміщують переробку сільгосппродукції та її екологічну чистоту. Це зробить аграрний бізнес окупним.

Наша мета, наше завдання – ставити високі, почасти романтичні цілі і пропонувати прагматичні й максимально прості шляхи їх реалізації.

В основі УКРАЇНСЬКОГО ПРОРИВУ – інтереси Простої Людини. Для забезпечення її прав та потреб ми пропонуємо відмовитися від середньовічного за своєю сутністю оцінювання рівня життя у країні з допомогою показників ВВП чи мінімальної заробітної плати. У сучасних умовах така технологія перетворюється на банальну маніпуляцію цифрами. Ми пропонуємо за основу обрахування брати цілу низку показників, які характеризують реальний рівень життя людей.

Сьогодні ми починаємо обговорення цієї програми. Вже найближчим часом ми зберемо Велику експертну раду, яка оцінить проект УКРАЇНСЬКОГО ПРО-РИВУ та запропонує додаткові шляхи для забезпечення поступу. Ніхто не зробить цього за нас. Часи, коли кияни запрошували Рюрика впорядкувати їхнє життя, минули понад тисячу років тому. Час братися до роботи самотужки. І жоден іноземний спеціаліст, жодна найповажніша закордонна контора не допоможе нам впорядкувати життя в країні, доки ми не захочемо цього самі.

Дата утворення: 25.05.2006

**Голова фракції – Кириленко Іван Григорович
(до 19 грудня 2007 р. – Тимошенко Юлія
Володимирівна)**

Заступники голови депутатської фракції:

Кожем'якін Андрій Анатолійович,
Абдуллін Олександр Рафкатович,
Білорус Олег Григорович,
Губський Богдан Володимирович,
Федорчук Ярослав Петрович,
Томенко Микола Володимирович,
Портнов Андрій Володимирович

Результати виборів

На позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року Блок Юлії Тимошенко підтримали 7 162 193 виборці (30,71%). Таким чином, у Верховній Раді України Блок Юлії Тимошенко сформував фракцію «Блок Юлії Тимошенко» (політичних партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», «Українська соціал-демократична партія», «Реформи і Порядок») у складі 156 народних депутатів.

(На парламентських виборах 26 березня 2006 року Блок Юлії Тимошенко підтримали 5 652 876 виборців (22,29%). Таким чином, до складу фракції БЮТ у ВРУ V скликання увійшло 129 народних депутатів.

Уперше участь у виборах Блок Юлії Тимошенко брав у 2002 році. На парламентських виборах 2002 року за Виборчий блок політичних партій «Виборчий блок Юлії Тимошенко» (Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Українська народна партія «Собор», Українська республіканська партія «СОБОР» (Українська республіканська партія), Українська соціал-демократична партія) проголосували 1 882 087 виборців (7,26%). Таким чином, у парламенті IV скликання було сформовано фракцію Блоку Юлії Тимошенко (політичних партій «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», Українська соціал-демократична партія, Українська республіканська партія «Собор»). На момент створення фракції до її складу входили 22 народних депутати. Загалом за час роботи ВРУ IV скликання членом фракції БЮТ став 41 народний депутат.)

Таким чином, Блок Юлії Тимошенко уже третю поспіль виборчу каденцію долає прохідний бар'єр і формує в парламенті власну фракцію. Дострокові парламентські вибори дали змогу БЮТ на 7% збільшити свій електоральний результат. На виборах 2006 року БЮТ вдалося збільшити свій результат по-

рівняно з попередніми виборами на 15%. Упродовж трьох останніх виборчих періодів фракція стабільно поліпшує свої електоральні показники. У ВРУ VI скликання депутати фракції увійшли до коаліції більшості (Коаліції демократичних сил), а її лідер Юлія Володимирівна Тимошенко була обрана на посаду глави уряду.

Склад фракції

З-поміж народних депутатів, що увійшли до складу фракції Блоку Юлії Тимошенко в парламенті VI скликання понад 61,5% (96 народних депутатів) працювали у ВРУ попереднього скликання. Склад фракції оновився на третину – 51 член фракції не був депутатом V скликання.

Найбільшу частку новоприбулих членів фракції БЮТ становлять представники бізнесу (19) та держслужбовці (9). Значна кількість нових членів фракції (15) тимчасово не працюють. 18 нардепів до обрання у Верховну Раду VI скликання були зайняті в галузях освіти, науки, юриспруденції, громадському секторі та інших сферах.

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чиновник	Бізнес	Інше
Кількість	96	9	19	32
Відсотки	61,5	5,8	12,2	20,5

Гендерні особливості

Фракцію БЮТ у ВРУ VI скликання представляють 12 жінок; це майже 8% від загального складу фракції. За час роботи I сесії Верховної Ради VI скликання у фракції БЮТ працювало 13 жінок.

(У парламенті попереднього скликання зі 129 членів фракції БЮТ було 8 жінок; це 6% від складу утворення.)

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	12	144
Відсотки	7,7	92,3

Віковий склад фракції (на момент утворення фракції)

Серед депутатів БЮТ VI скликання найбільше осіб віком від 41 до 50 років – їх у складі фракції 53 (34%). Середній вік фракції (на момент складання присяги) –

49 років. До 30 років – 4 депутати; 31–40 років – 32 депутати; 41–50 років – 53 депутати; 51–60 років – 39 депутатів; понад 60 років – 28 депутатів.

Наймолодший депутат фракції – Еліна Шишкіна (26 років), найстарший депутат – Михайло Косів (74 роки).

(У ВРУ V скликання середній вік фракції (на момент складання присяги) становив 47,5 року. 21–30 років – 8 депутатів; 30–45 років – 41 депутат; 45–60 років – 61 депутат; понад 60 років – 19 депутатів. Наймолодшим депутатом фракції був Є.І. Сулов (дата народження: 28 травня 1981 р.). Найстарший депутат – Л.Г. Лук'яненко (дата народження: 24 серпня 1927 р.)

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	4	32	53	39	28
Відсотки	2,6	20,5	34	25	17,9

Партійний склад фракції

У складі фракції БЮТ у VI скликанні 124 народних депутати (79,5%) були членами партій – засновниць блоку. 32 народних депутати, що пройшли за списками блоку, безпартійні.

(У ВРУ V скликання членами партії «Батьківщина» були 69 народних депутатів (53,5%); членами Української соціал-демократичної партії – 8 (6,2%). Безпартійні становили 40,3% від складу фракції – 52 народних депутати.)

Партійність	безпартійні	члени партій
Кількість	32	124
Відсотки	20,5	79,5

Територіальне представництво

106 членів фракції представляють м. Київ та Київську область. 7 – Дніпропетровський регіон. По п'ять своїх представників мають Одеський та Харківський регіони. По три – АР Крим, Волинська, Луганська, Львівська, Черкаська та Запорізька області.

Депутати – члени фракції – представляють 26 із 27-ми регіонів України (немає представника Чернігівської області).

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції – представляли 25 із 27-ми регіонів України – не було представників Запорізької та Рівненської областей. 82 члени фракції (63,6%) представляли м. Київ.)

№ з/п	Представлені в списку регіони	Кількість депутатів
1	м. Київ та Київська область	106
2	Дніпропетровська область	7
3	Одеська область	5
4	Харківська область	5
5	АР Крим та м. Севастополь	3
6	Луганська область	3
7	Львівська область	3
8	Черкаська область	3
9	Волинська область	2
10	Донецька область	2
11	Закарпатська область	2
12	Миколаївська область	2
13	Полтавська область	2
14	Вінницька область	1
15	Житомирська область	1
16	Запорізька область	1
17	Івано-Франківська область	1
18	Кіровоградська область	1
19	Рівненська область	1
20	Сумська область	1
21	Тернопільська область	1
22	Херсонська область	1
23	Хмельницька область	1
24	Чернівецька область	1
Не представлено у фракції 1 регіон – Чернігівську область		

Представництво в комітетах

Члени фракції БЮТ працюють у всіх парламентських комітетах та Спеціальній комісії з питань приватизації. Найбільше представники фракції представлені в Комітеті з питань правосуддя та Комітеті з питань транспорту і зв'язку – по 10 народних депутатів. По 9 членів фракції перебувають у Комітеті з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, Бюджетному та Регламентному. Лише двома депутатами фракція представлена в Комітеті з питань охорони здоров'я.

Посади в комітетах

У парламенті VI скликання члени фракції БЮТ очолюють 9 комітетів Верховної Ради, 22 члени фракції обіймають посади заступників голів комітетів, 41 – голів підкомітетів, 5 – секретарів.

Анатолій Семинога – голова Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

Віктор Швець – голова Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

Володимир Яворівський – голова Комітету з питань культури і духовності

Володимир Полохало – голова Комітету з питань науки і освіти

Валерій Сушкевич – голова Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Сергій Терьохін – голова Комітету з питань податкової та митної політики

Сергій Міщенко – голова Комітету з питань правової політики

Наталія Королевська – голова Комітету з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Павло Костенко – голова Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

(У Верховній Раді попереднього скликання члени фракції БЮТ очолювали 7 парламентських комітетів та Спеціальну комісію з питань приватизації; 20 членів БЮТ обіймали посади заступників та перших заступників голів комітетів, троє членів фракції стали секретарями комітетів ВР, 33 члени фракції очолювали підкомітети комітетів ВР.)

Кількісне представництво БЮТ у комітетах ВРУ VI скликання

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом членів БЮТ	Кількісний склад комітету
1	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин		2	1		5	8	23

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом членів БЮТ	Кількісний склад комітету
2	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією		1	3	1	4	9	24
3	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики		1	1	1	3	6	17
4	Комітет з питань бюджету		2	2		5	9	36
5	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування			3		1	4	13
6	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи	1		3		5	8	19
7	Комітет з питань економічної політики		1	4		1	6	21
8	Комітет з питань європейської інтеграції		1			3	4	9
9	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності	1		2		2	5	17
10	Комітет у закордонних справах			4			4	13
11	Комітет з питань культури і духовності	1				3	4	10
12	Комітет з питань науки і освіти	1	1	1			3	10
13	Комітет з питань національної безпеки і оборони			3		4	7	17
14	Комітет з питань охорони здоров'я		1	1			2	8

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом членів БЮТ	Кількісний склад комітету
15	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки		1			6	7	23
16	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів	1		1		1	3	8
17	Комітет з питань податкової та митної політики	1	1	2			4	16
18	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин		1	2			3	10
19	Комітет з питань правової політики	1		1		1	3	15
20	Комітет з питань правосуддя		1		1	8	10	24
21	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва	1	1	1		1	4	13
22	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України		2	2		5	9	22
23	Комітет з питань свободи слова та інформації		1	2		2	5	12
24	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму	1		2		2	5	12
25	Комітет з питань соціальної політики та праці		1			3	4	11
26	Комітет з питань транспорту і зв'язку		1		1	8	10	26
27	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності		1		1	2	4	20
28	Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації		1			13	14	32
Підсумок		9	22	41	5	88	164	

Зміни у складі фракції

За час роботи I сесії ВР VI скликання восьмеро членів фракції БЮТ склали свої депутатські повноваження у зв'язку з обранням на посади:

Тимошенко Юлія Володимирівна – Прем'єр-міністра,

Турчинов Олександр Валентинович – першого віце-прем'єр-міністра,

Немиря Григорій Михайлович – віце-прем'єр-міністра,

Пинзеник Віктор Михайлович – міністра фінансів,

Вінський Йосип Вікентійович – міністра транспорту та зв'язку,

Денісова Людмила Леонтіївна – міністра праці та соціальної політики,

Крупко Петро Миколайович – міністра Кабінету Міністрів,

Філіпчук Георгій Георгійович – міністра охорони навколишнього природного середовища.

Натомість склад фракції поповнили Василь Кравчук, Олександр Гудима, Андрій Павловський, Антоніна Болюра, Микола Потапчук, Сергій Кошин, Борис Шиянов та Олексій Зарудний.

Розподіл депутатів фракції БЮТ у комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

Перший заступник голови комітету – СИГАЛ Євген Якович

Заступник голови комітету – ГЛУСЬ Степан Карлович

Члени комітету:

1. ВЕРЕВСЬКИЙ Андрій Михайлович,
2. ЛУК'ЯНЧУК Руслан Валерійович,
3. СІДЕЛЬНИК Іван Іванович,
4. ЧЕРПИЦЬКИЙ Олег Зенович,
5. ШИШКІНА Зоя Леонідівна.

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

Заступник голови комітету – БУДЖЕРАК Олександр Олександрович

Секретар комітету – ТРЕГУБОВ Юрій Валентинович

Члени комітету:

1. ЗАБЗАЛЮК Роман Омелянович,
2. КРАВЧУК Петро Костянтинівич,
3. ЛОЗІНСЬКИЙ Віктор Олександрович,
4. ОМЕЛЬЧЕНКО Григорій Омелянович,
5. РЯБЕКА Олександр Григорович,
6. ТРОФИМЕНКО Вадим Всеволодович.

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики

Заступник голови комітету – СЕРБІН Юрій Сергійович

Секретар комітету – ПУДОВ Борис Миколайович

Члени комітету:

1. БАРВІНЕНКО Віталій Дмитрович,
2. ОДАРЧЕНКО Юрій Віталійович,
3. РАДОВЕЦЬ Арнольд Анатолійович,
4. ПОТАПЧУК Микола Леонтійович.

Комітет з питань бюджету

Перший заступник голови комітету – КИРИЛЬЧУК Євген Іванович

Заступник голови комітету – ЛЯШКО Олег Валерійович

Члени комітету:

1. БОНДАРЕНКО Володимир Дмитрович,
2. БОЛЮРА Антоніна Володимирівна,
3. ВЕТВИЦЬКИЙ Дмитро Олександрович,
4. ЗОЗУЛЯ Руслан Петрович,
5. КОРОТЮК Вадим Іванович,
6. КУРОВСЬКИЙ Іван Іванович,
7. СЕМЕРАК Остап Михайлович,
8. СИВУЛЬСЬКИЙ Микола Іванович,
9. ТРИНДІЮК Юрій Григорович.

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

Перший заступник голови комітету – БОДНАР Ольга Борисівна

Члени комітету:

1. ПЕТРЕНКО Вадим Михайлович,
2. ПОДГОРНИЙ Сергій Петрович,
3. ПОЖИВАНОВ Михайло Олександрович,
4. ТРАЙДУК Микола Федорович.

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

Голова комітету – СЕМИНОГА Анатолій Іванович

Члени комітету:

1. БАБАЄВ Олег Мейданович,
2. ГУБСЬКИЙ Богдан Володимирович,
3. КАЛЬЧЕНКО Валерій Михайлович,
4. КЕМЕНЯШ Олександр Михайлович,
5. ОЛІЙНИК Віктор Степанович,
6. ПОНОМАРЕНКО Олександр Володимирович,
7. СКУБЕНКО Володимир Петрович,
8. ШАГО Євген Петрович.

Комітет з питань економічної політики

Перший заступник голови комітету – ОСИКА Сергій Григорович

Заступник голови комітету – ЄРЕСЬКО Ігор Геннадійович

Члени комітету:

1. ГЕЙМАН Олег Айзикович,
2. ЛУКАШУК Олег Григорович,
3. ШЛЕМКО Дмитро Васильович,
4. ЯЦЕНКО Антон Володимирович.

Комітет з питань європейської інтеграції

Заступник голови комітету – ШЕВЧУК Сергій Володимирович

Члени комітету:

1. ГАСЮК Петро Петрович,
2. КИРИЛЕНКО Іван Григорович,
3. КУРПІЛЬ Степан Володимирович.

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

Голова комітету – ШВЕЦЬ Віктор Дмитрович

Члени комітету:

1. КОЖЕМ'ЯКІН Андрій Анатолійович,
2. ПРОКОПЧУК Юрій Володимирович,
3. РИБАКОВ Ігор Олександрович,
4. САВЧЕНКО Ігор Васильович.

Комітет у закордонних справах

Голова комітету – БІЛОРУС Олег Григорович

Члени комітету:

1. ГРИНІВ Ігор Олексійович,
2. ДОБРЯК Євген Дмитрович,
3. ЛОГВИНЕНКО Олексій Степанович,
4. ШКІЛЬ Андрій Васильович.

Комітет з питань культури і духовності

Голова комітету – ЯВОРІВСЬКИЙ Володимир Олександрович

Члени комітету:

1. ДЕРЕВЛЯНИЙ Василь Тимофійович,
2. КОСІВ Михайло Васильович,
3. МОВЧАН Павло Михайлович,
4. ФЕДОРЧУК Ярослав Петрович.

Комітет з питань науки і освіти

Голова комітету – ПОЛОХАЛО Володимир Іванович

Заступник голови комітету – ДАВИМУКА Степан Антонович

Член комітету – КУРИЛО Віталій Семенович

Комітет з питань національної безпеки і оборони

Заступник голови комітету – ЗУБОВ Валентин Сергійович

Члени комітету:

1. ВЕЛІЖАНСЬКИЙ Сергій Костянтинович,
2. ДОНЧАК Володимир Андрійович,
3. ЛЕВЦУН Володимир Іванович,

4. МАКІЄНКО Володимир Петрович,
5. МАЛІЧ Олег Володимирович,
6. ПЕТРУК Микола Миколайович,
7. СКИБІНЕЦЬКИЙ Олександр Матвійович.

Комітет з питань охорони здоров'я

Перший заступник голови комітету – ПЕРЕДЄРІЙ В'ячеслав Григорович
Член комітету – СОРОЧИНСЬКА-КИРИЛЕНКО Раїса Миколаївна

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

Заступник голови комітету – ВОЛИНЕЦЬ Михайло Янович

Члени комітету:

1. БОГДАН Руслан Дмитрович,
2. ГУДИМА Олександр Миколайович,
3. ДАНИЛОВ Віталій Богданович,
4. ДУБОВОЙ Олександр Федорович,
5. ПАШИНСЬКИЙ Сергій Володимирович,
6. ЧЕРКАСЬКИЙ Ігор Борисович.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

Голова комітету – СУШКЕВИЧ Валерій Михайлович

Члени комітету:

1. КОНСТАНТИНОВ Євген Семенович,
2. МОСТІПАН Уляна Миколаївна.

Комітет з питань податкової та митної політики

Голова комітету – ТЕРЬОХІН Сергій Анатолійович

Заступник голови комітету – БОНДАРЄВ Костянтин Анатолійович

Члени комітету:

1. ВАСАДЗЕ Таріел Шакрович,
2. ШАМАНОВ Валерій Вікторович.

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

Перший заступник голови комітету – ТАРАН (ТЕРЕН) Віктор Васильович

Члени комітету:

1. БОНДАРЕНКО Олена Федорівна,
2. ГНАТКЕВИЧ Юрій Васильович.

Комітет з питань правової політики

Голова комітету – МИЩЕНКО Сергій Григорович

Члени комітету:

1. ЖЕВАГО Костянтин Валентинович,
2. ШИШКІНА Еліна Вікторівна.

Комітет з питань правосуддя

Заступник голови комітету – ШУСТИК Олена Юрївна

Секретар комітету – ЛАБУНСЬКА Анжеліка Вікторівна

Члени комітету:

1. КОРНІЙЧУК Євген Володимирович,
2. ОЛІЙНИК Святослав Васильович,
3. ПИСАРЕНКО Валерій Володимирович,
4. ПОРТНОВ Андрій Володимирович,
5. СОБОЛЄВ Сергій Владиславович,
6. СОКОЛОВ Михайло Володимирович,
7. ФІЛЕНКО Володимир Пилипович,
8. СЕНЧЕНКО Андрій Віленович.

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Голова комітету – КОРОЛЕВСЬКА Наталія Юріївна

Заступник голови комітету – КУЗЬМЕНКО Петро Павлович

Члени комітету:

1. ГАЦЬКО Валерій Петрович,
2. КРАЙНІЙ Валерій Григорович.

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України

Перший заступник голови комітету – САС Сергій Володимирович

Заступник голови комітету – КАМЧАТНИЙ Валерій Григорович

Члени комітету:

1. БАБЕНКО Валерій Борисович,
2. БІРЮК Лев Васильович,
3. БОРОДІН Всеволод Володимирович,
4. ДЕНЬКОВИЧ Іван Васильович,
5. КАПЛІЄНКО Володимир Володимирович,
6. КОШИН Сергій Мефодійович,
7. КРАВЧУК Василь Петрович.

Комітет з питань свободи слова та інформації

Перший заступник голови комітету – ШЕВЧЕНКО Андрій Віталійович

Члени комітету:

1. АБДУЛЛІН Олександр Рафкатович,
2. БАГРАЄВ Микола Георгійович,
3. КОНДРАТЮК Олена Костянтинівна,
4. УКОЛОВ Віктор Олександрович.

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

Голова комітету – КОСТЕНКО Павло Іванович

Члени комітету:

1. ІВАНЕНКО Володимир Григорович,
2. СУСЛОВ Євгеній Іванович,
3. ТОМЕНКО Микола Володимирович,
4. ЧЕПИНОГА Віталій Михайлович.

Комітет з питань соціальної політики та праці

Перший заступник голови комітету – ШЕВЧУК Олег Борисович

Члени комітету:

1. ЗАРУДНИЙ Олексій Борисович,
2. ЛІВІНСЬКИЙ Михайло Олександрович,
3. ПАВЛОВСЬКИЙ Андрій Михайлович.

Комітет з питань транспорту і зв'язку

Заступник голови комітету – КРУК Юрій Борисович

Секретар комітету – КОВЗЕЛЬ Микола Олегович

Члени комітету:

1. АРУТЮНОВ Гарегін Рафаельович,
2. ВОРОТНЮК Ігор Борисович,
3. ЗАДИРКО Геннадій Олександрович,
4. ЗІМІН Євген Ігорович,
5. КОРЖ Віталій Терентійович,
6. РАДКОВСЬКИЙ Олег Володимирович,
7. ЧУДНОВСЬКИЙ Віталій Олегович,
8. ШИЯНОВ Борис Анатолійович.

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

Заступник голови комітету – БУРЯК Олександр Васильович

Заступник голови комітету – ПАВЛЕНКО Сергій Григорович

Секретар комітету – ПОЛУНЄЄВ Юрій Володимирович

Члени комітету:

1. БУРЯК Сергій Васильович,
2. ШЕПЕЛЕВ Олександр Олександрович,
3. КЛИМЕНКО Олександр Іванович,
4. ПЕТЬОВКА Василь Васильович,
5. МАТВЄЄВ Володимир Йосипович.

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

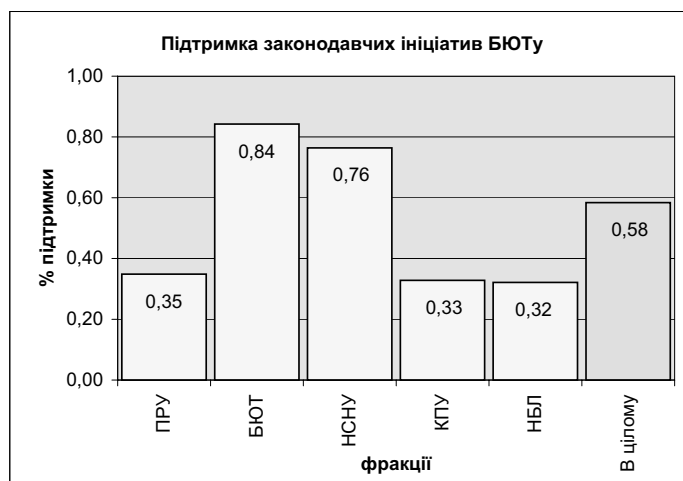
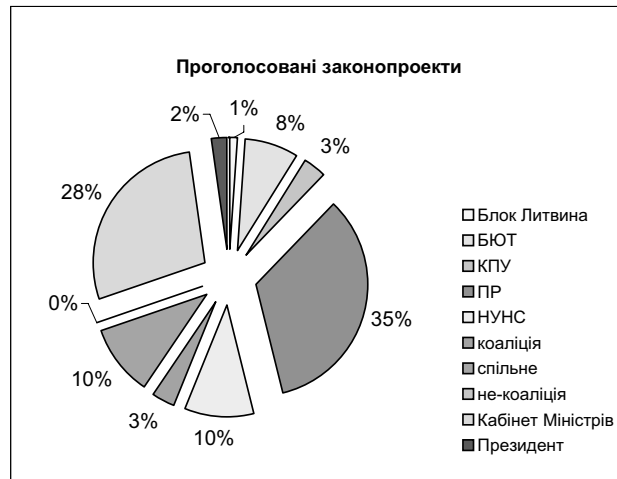
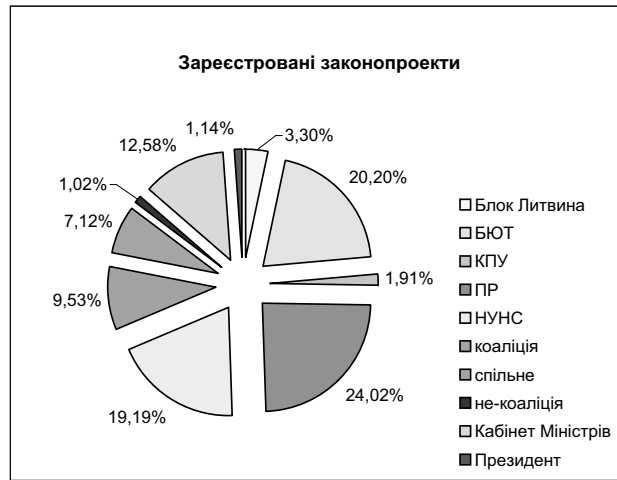
Заступник голови комісії – ПИСАРЕНКО Валерій Володимирович

Секретар комісії – ЗОЗУЛЯ Руслан Петрович

Члени комісії:

1. ВЕЛІЖАНСЬКИЙ Сергій Костянтинович,
2. ДАВИМУКА Степан Антонович,
3. ЖЕВАГО Костянтин Валентинович,
4. ЛУКАШУК Олег Григорович,
5. МАЛІЧ Олег Володимирович,
6. ОДАРЧЕНКО Юрій Віталійович,
7. ПОЖИВАНОВ Михайло Олександрович,
8. СЕНЧЕНКО Андрій Віленович,
9. СОКОЛОВ Михайло Володимирович,
10. ШИШКІНА Зоя Леонідівна,
11. ШКІЛЬ Андрій Васильович,
12. ШЕПЕЛЕВ Олександр Олександрович.

Результати законодавчої роботи Фракція «Блок Юлії Тимошенко»

**Фракція Блоку
«Наша Україна –
Народна Самооборона»**

Передвиборна програма Блоку «НАША УКРАЇНА – НАРОДНА САМООБОРОНА»: «ДЛЯ ЛЮДЕЙ – А НЕ ПОЛІТИКІВ!»

На президентських виборах 2004 року Український народ здобув право мати чесну і професійну владу, яка дбає про потреби кожного громадянина. Сьогодні у нас це право намагаються відібрати.

Протягом останнього року правляча коаліція у Верховній Раді показала свою корумпованість і нездатність служити людям. Хаос і беззаконня, катастрофічне зростання цін і тарифів, тиск на підприємців і розкрадання державного майна – вирок чинній владі, яка дбала про себе, а не про людей.

Президент України розпустив Верховну Раду і призначив нові вибори, щоб повернути владу під контроль громадян.

Ми йдемо на вибори, щоб відновити закон та навести порядок.

Наша програма народилась у діалозі з людьми. Тому вона близька і зрозуміла кожному. В її основі – результати виконання програми Президента України «Десять кроків назустріч людям» у 2005–2006 роках. Уряди Президента В. Ющенка:

- збільшили в 11 разів допомогу при народженні дитини;
- підняли на 68% мінімальну зарплату;
- підвищили пенсії до прожиткового мінімуму;
- забезпечили реальну свободу слова;
- вивели війська з Іраку;
- скоротили термін військової служби;
- утричі збільшили іноземні інвестиції в українську економіку.

НАША СТРАТЕГІЧНА МЕТА:

I. Створити підзвітну громадянам правову державу. Наша влада працюватиме заради людей, а не політиків.

II. Об'єднати націю через духовне відродження. Українські традиції й духовні цінності зцементують країну.

III. Втілити нову економічну стратегію. Сучасні технології, базовані на знаннях, та особистий успіх кожного забезпечать гідне місце України у світі.

ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ НАШОЇ МЕТИ:

1. Очистимо владу та наведемо порядок:

Скасуємо депутатську недоторканність: закон – один для всіх.

Ліквідуємо депутатські привілеї: безкоштовні квартири, відпочинок та лікування в елітних закладах, авіаперельоти.

Створимо національне антикорупційне бюро, яке перевірить відповідність витратків високопосадовців задекларованим доходам.

Очистимо правосуддя. Введемо інститут виборних мирових суддів. Створимо незалежну Судову палату для переатестації всіх суддів і перевірки відповідності їхніх доходів майновому стану.

Забезпечимо фінансову самодостатність територіальних громад.

Законодавчо закріпимо підзвітність органів державної влади та місцевого самоврядування. Забезпечимо громадську експертизу та публічну оцінку виконання партіями передвиборчих зобов'язань.

Деполітизуємо міліцію. Поліпшимо матеріально-технічний стан патрульно-постової служби та збільшимо посадові оклади її співробітників, які охороняють громадський порядок. Слідчий ізолятор не буде місцем катувань і порушень прав громадянина.

Створимо до 2010 року професійну армію, яку забезпечимо сучасною зброєю, насамперед вітчизняного виробництва.

2. Зосередимо увагу на потребах людини:

Збільшимо у 2008 році допомогу при народженні першої дитини до 12 000 грн, другої – до 15 000 грн і кожної наступної – до 25 000 грн.

Для багатодітної сім'ї розмір щомісячної допомоги на дитину віком до 6 років зросте у півтора разу – до 235 грн, від 6 до 18 років – удвічі, до 298 грн.

Ліквідуємо пенсійну «зрівнялівку» – за рахунок вищого трудового коефіцієнта збільшимо пенсії в середньому на 35%. Скасуємо «пільгові» пенсії депутатам і міністрам.

Мінімальна зарплата у 2008 році зросте до 600 грн, а середня – до 2100 грн.

Зарплати в бюджетній сфері освіти, науки, культури, охорони здоров'я, фізкультури і спорту, соціальних працівників, військовослужбовців, правоохоронців зростуть у середньому на 58% після повного запровадження у 2008 році Єдиної тарифної сітки.

Забезпечимо справедливі комунальні тарифи. Громадяни не платитимуть за газ дорожче, ніж коштує його видобуток в Україні.

До 2010 року покінчимо з чергою військовослужбовців на житло.

Зробимо доступнішим соціальне житло шляхом безперешкодного виділення земельних ділянок для його масового будівництва.

3. Забезпечимо конкурентоспроможність України, захистимо приватну власність:

Завершимо вступ України до СОТ, що принесе додаткові 25 млрд грн до державного бюджету протягом 5 років. Створимо зону вільної торгівлі та спростимо візовий режим із Європейським Союзом.

Зменшимо енергетичну залежність країни з допомогою нових технологій, диверсифікації імпорту енергоносіїв, використання альтернативних джерел енергії.

У 2008 році ухвалимо Податковий кодекс, яким із 2009 року встановимо прості й зрозумілі правила сплати податків. Ліквідуємо податкову міліцію.

Ліквідуємо корупційні схеми відшкодування ПДВ. Спростимо адміністрування, скасуємо податкову накладну і знизимо ставку ПДВ до 17%.

Збережемо спрощену систему оподаткування для малого бізнесу.

Замість усіх нарахувань на фонд оплати праці з 2008 року запровадимо єдиний соціальний внесок, який поетапно зменшимо до 20%.

Запровадимо справедливий податок на багатство й розкіш, який наповнить місцеві бюджети.

Удвічі зменшимо кількість дозволів і перевірок для підприємців, скоротимо число контролюючих органів. Забезпечимо рівні для всіх правила конкуренції.

Із країнами, де працюють громадяни України, буде укладено угоди про захист їхніх соціальних і трудових прав.

Створимо окремий візовий режим для мешканців прикордонних територій у рамках транскордонного співробітництва.

Залучимо інвестиції в будівництво сучасних автодоріг, стадіонів, спортивних споруд і створимо нові робочі місця під час підготовки та проведення Євро-2012.

4. Утвердимо здоровий спосіб життя:

Наведемо порядок у охороні здоров'я: забезпечимо доступні та якісні ліки, запровадимо обов'язкове державне медичне соціальне страхування й забезпечимо протягом 5 років кожну родину сімейним лікарем.

У 2009 році буде відкрито Дитячу лікарню майбутнього, що рятуватиме життя і здоров'я дітей, яких досі вважали приреченими.

Зупинимо алкоголізм і дитяче куріння: заборонимо масову рекламу алкогольних і тютюнових виробів, посилимо відповідальність за продаж спиртного та

цигарок дітям. Обмежимо розповсюдження азартних ігор, убезпечимо від них дітей.

Створимо гідні умови життєдіяльності для людей з обмеженими можливостями. Обладнаємо кожну державну установу пандусами та іншими спецзасобами.

Припинимо ганебну практику нищення скверів і парків у містах.

5. Підвищимо доступність освіти, зробимо науку державним пріоритетом:

Повернемо престиж знань. Знищимо хабарі під час вступу до ВНЗ через обов'язковість зовнішнього тестування.

Підніmemo до 1064 грн стипендії для сиріт, які є студентами ВНЗ чи учнями профтехучилищ.

Забезпечимо пільги на міжміський проїзд для школярів і студентів на весь рік.

Стимулюватимемо створення нових дитячих садків, у т. ч. приватних. Дошкільна освіта забезпечить кожній дитині володіння українською мовою й вивчення народних традицій.

Збільшимо фінансування наукових досліджень до європейських стандартів – не менше 2% ВВП.

Відновимо реальну виборність керівників ВНЗ та наукових установ.

6. Забезпечимо культурне й духовне відродження України:

Захистимо нашу ідентичність – українську мову та культуру, сформуємо єдиний інформаційний простір країни.

Забезпечимо розвиток мов і культур усіх меншин, що проживають в Україні. Ніхто не зазнаватиме мовних утисків.

Удвічі збільшимо фінансування музеїв та бібліотек, забезпечимо їх технічне переобладнання та оновлення фондів. Підтримаємо вітчизняні театр, кіно та об'єднане мистецтво.

Стимулюватимемо розвиток вітчизняної книжки й відновимо мережу книго-розповсюдження – в кожному містечку до 2009 року знову буде книгарня.

Гарантуємо дотримання свободи віросповідання й шанобливе ставлення до прагнення мільйонів громадян щодо утвердження єдиної помісної православної церкви.

7. Відродимо українське село:

Забезпечимо прозору реєстрацію права власності на землю, право вільно розпоряджатися нею та збереження її для майбутніх поколінь. Введемо кримінальну відповідальність за навмисне пошкодження родючого шару земель.

Спростимо процедури приватизації для власників розпайованих земельних наділів. Зменшимо податок на земельну спадщину для селян.

Запровадимо допомогу в розмірі 20 000 грн і соціальне житло для випускників вузів, які працюватимуть не менше 3-х років у сільській місцевості.

Сільський вчитель, лікар, працівник культури та соціальної сфери щомісяця додатково отримає 20% окладу.

Кожній сільській амбулаторії чи фельдшерсько-акушерському пункту забезпечимо автомобіль.

Кожен школяр у сільській місцевості, якому до школи понад 3 км, добиратиметься на шкільному автобусі.

До 2010 року кожна сільська школа буде підключена до мережі Інтернет.

* * *

Переконані, що наші люди гідні європейських стандартів життя.

Запорукою ефективної влади є активна громадянська позиція кожного й реальна підзвітність політиків перед громадянами. Саме тому принцип «Воля народу – закон для політиків» стане засадничим у новій Конституції, яку ухвалить народ.

Об'єднавши під проводом Президента України зусилля демократичних сил, наведемо порядок у країні й повернемо людям право на гідне життя.

Дата утворення: 23 листопада 2007 р.

**Керівник фракції:
Кириленко В'ячеслав Анатолійович**

Заступники голови депутатської фракції:

Зварич Роман Михайлович
Тарасюк Борис Іванович
Князевич Руслан Петрович
Стецьків Тарас Степанович

Результати виборів

На позачергових виборах народних депутатів України 30 вересня 2007 року Блок «Наша Україна – Народна Самооборона» підтримали 3 301 282 виборці (14,15%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання блок сформував фракцію у складі 72 народних депутатів.

(На парламентських виборах 2006 року виборчий блок «Наша Україна» отримав 3 539 140 голосів, а це 13,95%. За розподілом мандатів у Верховній Раді блок зайняв 80 депутатських крісел.

На виборах 2002 року Виборчий блок політичних партій «Блок Віктора Ющенка «Наша Україна» отримав 23,57%, тобто 6 108 088 голосів, і отримав 70 депутатських мандатів. Загалом у фракції працювали 72 депутати. Наприкінці роботи Ради IV скликання до складу фракції входив 41 депутат).

Блок «Наша Україна – Народна самооборона» третю каденцію поспіль позиціонує себе як проющенківська фракція: спочатку як фракція лідера опозиції, а два останніх скликання – як пропрезидентська. Водночас склад блоку постійно змінюється. Слід зазначити, що впродовж двох останніх виборчих каденцій фракція зменшує свій кількісний склад.

Склад фракції

До складу фракції Блоку «Наша Україна – Народна Самооборона» (НУ-НС) входять 72 депутати, з них 57% (а це 41 депутат) були депутатами Верховної Ради V скликання.

10 новообраних депутатів фракції Блоку «НУ-НС» (13,9%) перейшли на роботу у ВРУ із інших органів влади та місцевого самоврядування, 9 депутатів – вихідці з бізнесу (12,5%). Інші категорії населення становлять 11,1% від складу фракції, загалом 72 народних депутати.

(До того, як скласти присягу народного депутата, члени фракції «Наша Україна» ВРУ 5 скликання, 11 членів фракції обіймали керівні посади в Кабінеті Міністрів України, 2 працювали на керівних посадах міськадміністрацій, 1 – заступником голови облдержадміністрації, 3 обіймали керівні посади на державних підприємствах, 2 працювали в Секретаріаті Президента, 5 – у структурах гуманітарного спрямування (фонди, громадські об'єднання, науково-дослідні заклади тощо) та 1 працював на виконавчій посаді структури зазначеного типу; 5 очолювали недержавні комерційні структури і 3 – партійні функціонери. Також у цьому списку є один юрист, один обіймав посаду виконавчого типу в державній установі, ще один очолював виробниче підприємство, один був помічником народного депутата, 6 осіб були зареєстровані як тимчасово безробітні.)

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Не працюючі	Бізнес	Службовці	Інше
Кількість	41	4	9	10	8
Відсотки	57%	5,5%	12,5%	13,9%	11,1%

Гендерні особливості

Фракцію Блоку «НУ-НС» VI скликання представляють 7 жінок, що становить 9,7% від загального складу фракції.

(У фракції «Наша Україна» V скликання працювало 7 жінок (8,2% від загального складу фракції). У ВРУ IV скликання за квотою «Нашої України» в парламент пройшло 3 жінки, а це трохи більше ніж 4% у складі позаминулої фракції)

У ВРУ VI скликання:

Білозір Оксана Володимирівна обіймає посаду голови підкомітету з питань міжпарламентських зв'язків, двосторонніх та багатосторонніх відносин Комітету Верховної Ради України у закордонних справах; член Постійної делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи

Герасим'юк Ольга Володимирівна обіймає посаду голови підкомітету з питань співробітництва з НАТО та АЗЕС Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції; заступник голови Постійної делегації в Парламентській асамблеї Ради Європи

Герашенко Ірина Володимирівна працює головою підкомітету з питань інформаційного забезпечення інтеграційних процесів Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції

Григорович Лілія Степанівна працює секретарем Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я

Лук'янова Катерина Євгеніївна – голова підкомітету з питань молодіжної політики, сім'ї та дитинства Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

Ляпіна Ксенія Михайлівна – заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

Оробець Леся Юріївна – голова підкомітету з питань базової освіти Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	7	65
Відсотки	9,7%	90,3%

Територіальне представництво

Депутати – члени фракції – представляють 10 із 27 адміністративно-територіальних одиниць України. 78% складу фракції фактично представляють один регіон України, Київську приписку мають 56 представників фракції.

Лише 22,2% фракції (16 народних депутатів) представляють решту 9 регіонів України.

У складі цієї парламентської фракції відсутні представники 17-ти регіонів України, що фактично унеможлиблює адекватне представництво фракцією інтересів 17-ти територіальних громад України. Порівняно з минулим скликанням політична сила збільшила своє територіальне представництво у двох регіонах України.

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції «Наша Україна» – представляли 8 із 27-ми адміністративно-територіальних одиниць України. Найбільше парламентарів проживало в місті Києві – 67 та в місті Львові – 6 депутатів, 2 депутати представляли Івано-Франківщину та по 1 депутату було з Вінниччини, Закарпаття, Запоріжжя, Кіровограда й Луцька. У складі фракції були відсутні депутати – представники 21-го регіону України).

Місце/проживання на момент виборів 2007 року	Київ	Регіони
Кількість	56	16
Відсотки	77,8%	22,2%

№ з/п	Представлені у списку регіони	Кількість депутатів
1	Київ	56
2	Івано-Франківська область	3

№ з/п	Представлені у списку регіони	Кількість депутатів
3	Донецька область	2
4	Закарпатська область	2
5	Львівська область	2
6	Тернопільська область	2
7	АРК Крим	2
8	Вінницька область	1
9	Кіровоградська область	1
10	Волинська область	1
	Разом:	72

Відсутні у списку регіони (17)

Дніпропетровська, Житомирська, Запорізька, Київська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська, Чернівецька області, м. Севастополь

Освіта

Вищу освіту мають 71 народний депутат фракції. Один представник фракції (1,4%) має незакінчену вищу освіту.

(У ВРУ V скликання вищу освіту мали 100% парламентарів – 77 народних депутатів.)

Партійний склад фракції:

У складі фракції Блоку «НУ-НС» ВРУ VI скликання 28 народних депутатів є членами партії «Наша Україна», що становить 38,9% від загального складу. 20 народних депутатів (27,8%), що за списками Блоку «НУ-НС» потрапили в парламент, – безпартійні.

(У ВРУ V скликання 41 член списку від блоку «Наша Україна» на час виборів був членом Політичної партії «Народний Союз «Наша Україна», 13 були безпартійними, 10 – члени НРУ, 7 – ПППУ, по троє – від УРП «Собор» та ХДС, 2 – представники КУН.)

Партійність	Кількість	Відсотки
НУ	28	38,9%
безпартійні	20	27,8%

Партійність	Кількість	Відсотки
УНП	6	8,3%
НРУ	6	8,3%
Вперед, Україно	5	6,9%
Українська республіканська партія «Собор»	2	2,8%
Партія «Християнсько-Демократичний Союз»	2	2,8%
Європейська партія України	1	1,4%
Партія захисників Вітчизни	1	1,4%
ПОРА	1	1,4%

Віковий склад фракції

Серед депутатів фракції Блоку «НУ-НС» VI скликання найбільшу вікову категорію становлять депутати віком 41–50 років та 31–40 років, відповідно 24 і 23 депутати (65%).

У ВРУ VI скликання питома вага депутатів пенсійного віку серед членів фракції майже не змінилася. Понад 60 років мають 9 народних депутатів (12,5%). Значно скоротилася кількість молодих (до 30 років) представників фракції – 1,3% від загальної кількості (1 народний депутат). Кістяк фракції складається з депутатів віком 31–50 років.

(У ВРУ V скликання у фракції найбільше було осіб віком 45–60 років – 44; 26 депутатів віком 21–30 років та 10 депутатів, котрим за 60.)

Вік	до 30 років	31–40 років	41–50 років	51–60 років	за 60 років
Кількість	1	23	24	16	9
Відсотки	1,4%	31,9%	33,3%	22,2%	12,5%

Кількісне представництво Блоку «Наша Україна – Народна Самооборона» в комітетах ВРУ VI скликання

Представництво в комітетах

Депутати – члени фракції НУ-НС – у ВРУ VI скликання представлені в усіх парламентських комітетах. Найбільше депутати-члени фракції представлені в бюджетному комітеті (6), у комітетах з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів працює лише по одному представнику фракції.

(У ВРУ VI скликання депутати фракції «Наша Україна» увійшли до складу 27 комітетів ВР VI скликання. Найбільша кількість депутатів (6) працювали в Комітеті з питань бюджету, найменше – в Комітеті у закордонних справах, Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму й Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів – по одному депутату.)

Посади в комітетах

Члени фракції НУ-НС під час роботи ВРУ VI скликання очолили 4 парламентських комітети:

Омельченко Олександр Олександрович – голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування

Гриценко Анатолій Степанович – голова Комітету з питань національної безпеки і оборони

Тарасюк Борис Іванович – голова Комітету з питань європейської інтеграції

Мартиненко Микола Володимирович – голова Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

Першими заступниками голів комітетів та заступниками було обрано 13 депутатів фракції. 9 депутатів працювали головами підкомітетів, 20 – секретарями комітетів. Решта 25 не мали посад у комітетах.

Кількісне представництво НУ-НС в комітетах ВР VI скликання

Назва комітету	Голова комітету	Перший заступник, заступник	Секретар комітету	Голова підкомітету	Член комітету	К-сть депутатів у комітеті	Загальна чисельність
Комітет з питань правової політики				1	2	3	15
Комітет з питань правосуддя		1			1	2	24
Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування	1	1	1		1	4	13
Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності		1	1		1	3	17

Назва комітету	Голова комітету	Перший заступник, заступник	Секретар комітету	Голова підкомітету	Член комітету	К-сть депутатів у комітеті	Загальна чисельність
Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією		1			1	2	24
Комітет з питань національної безпеки і оборони	1		1			2	17
Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин			1	1		2	10
Комітет у закордонних справах			1	1		2	13
Комітет з питань європейської інтеграції	1				3	4	9
Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України			1	1		2	22
Комітет з питань бюджету		1	1		4	6	36
Комітет з питань фінансів і банківської діяльності		2			2	4	20
Комітет з питань економічної політики			1	1	1	3	21
Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва		1	1			2	13
Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки	1				3	4	23
Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики		1	1			2	17
Комітет з питань транспорту і зв'язку		1			2	3	26
Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин				1	1	2	23
Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи		1	1		1	3	19

Назва комітету	Голова комітету	Перший заступник, заступник	Секретар комітету	Голова підкомітету	Член комітету	К-сть депутатів у комітеті	Загальна чисельність
Комітет з питань науки і освіти			3			3	10
Комітет з питань охорони здоров'я			1	1		2	8
Комітет з питань культури і духовності		1			2	3	10
Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму			1			1	12
Комітет з питань свободи слова та інформації			1	1		2	12
Комітет з питань соціальної політики та праці			1	1		2	11
Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів			1			1	8
Комітет з питань податкової та митної політики		1	1			2	16
Спеціальна контрольна комісія ВРУ з питань приватизації							
Разом	4	13	20	9	25	71	

Розподіл депутатів фракції НУ-НС у комітетах ВРУ VI скликання:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин

секретар Комітету – ТКАЧ Роман Володимирович
член Комітету – ПОЛЯНЧИЧ Михайло Михайлович

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією

перший заступник голови Комітету – МОСКАЛЬ Геннадій Геннадійович
член Комітету – НОВИКОВ Олег Володимирович

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики

перший заступник голови Комітету – ПОЛЯЧЕНКО Володимир Аврамович
член Комітету – ШКУТЯК Зіновій Васильович

Комітет з питань бюджету

заступник голови Комітету – БОРИСОВ Валерій Дмитрович
члени Комітету:

ДОВГИЙ Станіслав Олексійович,
ДЖОДЖИК Ярослав Іванович,
ЖЕБРІВСЬКИЙ Павло Іванович,
КУЛИКОВ Кирило Борисович,
ЧОРНОВОЛЕНКО Олександр Віленович,
ДАВИДЕНКО Андрій Анатолійович

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування

голова Комітету – ОМЕЛЬЧЕНКО Олександр Олександрович
заступник голови Комітету – КЛЮЧКОВСЬКИЙ Юрій Богданович
члени Комітету:
КАСЬКІВ Владислав Володимирович,
МАТВІЄНКО Анатолій Сергійович

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

заступник голови Комітету – ЗАЄЦЬ Іван Олександрович
члени Комітету:
ВАСИЛЕНКО Сергій Володимирович,
ХАРОВСЬКИЙ Сергій Юрійович.

Комітет з питань економічної політики

секретар Комітету – ПАЛИЦЯ Ігор Петрович
члени Комітету:
БОНДАР Олександр Миколайович,
СЛОБОДЯН Олександр В'ячеславович.

Комітет з питань європейської інтеграції

голова Комітету – ТАРАСЮК Борис Іванович
члени Комітету:
ГЕРАСИМ'ЮК Ольга Володимирівна,
ГЕРАЩЕНКО Ірина Володимирівна.

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності

заступник голови Комітету – СТРЕТОВИЧ Володимир Миколайович
члени Комітету:
МОЙСИК Володимир Романович,
ШЕМЧУК Віктор Вікторович.

Комітет у закордонних справах

члени Комітету:
БІЛОЗІР Оксана Володимирівна,
ПАРУБІЙ Андрій Володимирович.

Комітет з питань культури і духовності

заступник голови Комітету – КЕНДЗЬОР Ярослав Михайлович
члени Комітету:
КИРИЛЕНКО В'ячеслав Анатолійович,
ЮЩЕНКО Петро Андрійович.

Комітет з питань науки і освіти

члени Комітету:

ДОНІЙ Олександр Сергійович,

ЖВАНІЯ Давид Важаєвич,

ОРОБЕЦЬ Олесь Юрївна.

Комітет з питань національної безпеки і оборони

Голова Комітету – ГРИЦЕНКО Анатолій Степанович

член Комітету – СТОЙКО Іван Михайлович

Комітет з питань охорони здоров'я

секретар Комітету – ГРИГОРОВИЧ Лілія Степанівна

член Комітету – КАРПУК Володимир Георгійович

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

голова Комітету – МАРТИНЕНКО Микола Володимирович

члени Комітету:

КОСТЕНКО Юрій Іванович,

СТЕЦЬКІВ Тарас Степанович,

ТОПОЛОВ Віктор Семенович.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

член Комітету – КУЛЬЧИНСЬКИЙ Микола Георгійович

Комітет з питань податкової та митної політики

заступник голови Комітету – КАТЕРИНЧУК Микола Дмитрович

член Комітету – КРІЛЬ Ігор Іванович

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

голова Комітету – ШАРОВ Ігор Федорович, фракція «Блок Литвина»

секретар Комітету – СПОДАРЕНКО Іван Васильович

член Комітету – ДЖЕМІЛЄВ Мустафа

Комітет з питань правової політики

члени Комітету:

ЗВАРИЧ Роман Михайлович,

КНЯЗЕВИЧ Руслан Петрович.

Комітет з питань правосуддя

перший заступник голови Комітету – КАРМАЗІН Юрій Анатолійович

член Комітету – БУТ Юрій Анатолійович

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

заступник голови Комітету – ЛЯПІНА Ксенія Михайлівна

член Комітету – ГУМЕНЮК Олег Іванович

**Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності
Верховної Ради України**

секретар Комітету – КОВАЛЬ В'ячеслав Станіславович
член Комітету – ГРИМЧАК Юрій Миколайович

Комітет з питань свободи слова та інформації

секретар Комітету – СТЕЦЬ Юрій Ярославович
член Комітету – ВАКАРЧУК Святослав Іванович

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

член Комітету – ЛУК'ЯНОВА Катерина Євгеніївна

Комітет з питань соціальної політики та праці

секретар Комітету – В'ЯЗІВСЬКИЙ Володимир Михайлович
член Комітету – МАРУЩЕНКО Володимир Станіславович

Комітет з питань транспорту і зв'язку

перший заступник голови Комітету – ТРЕТЬЯКОВ Олександр Юрійович
члени Комітету:
ЗЕЙНАЛОВ Едуард Джангірович,
КРУЦЬ Микола Федорович.

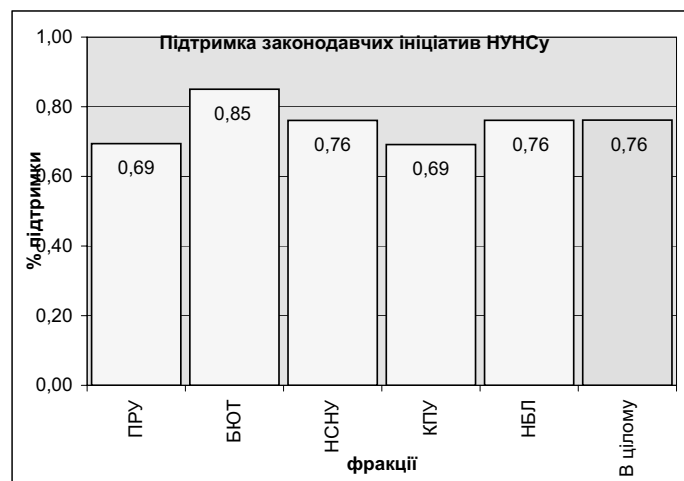
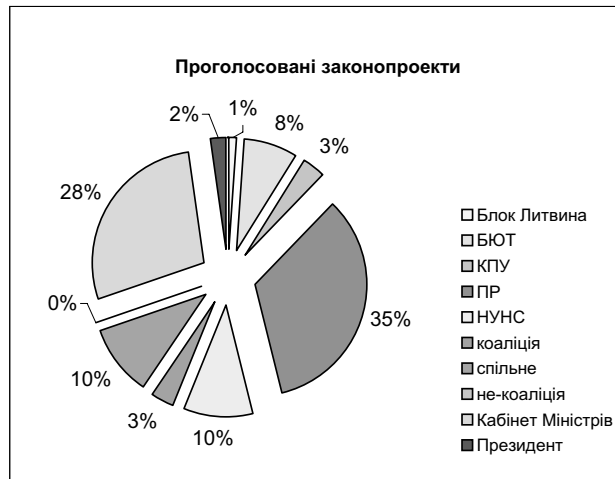
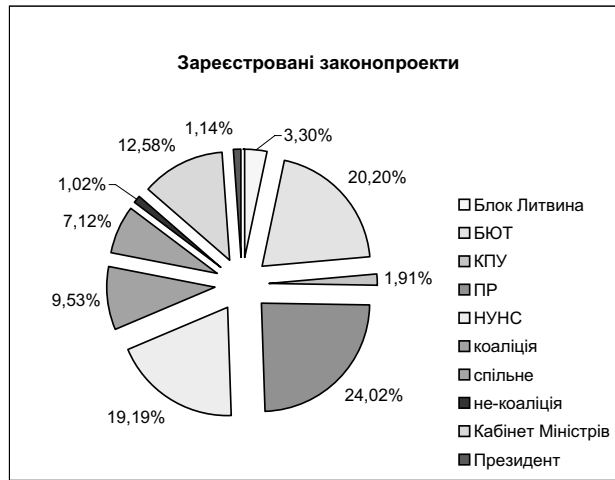
Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

перший заступник голови Комітету – АРЖЕВІТІН Станіслав Михайлович
члени Комітету:
КЛИМЕНКО Олександр Іванович,
ПЕТЬОВКА Василь Васильович.

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

перший заступник голови Комісії – БОНДАР Олександр Миколайович
члени Комісії:
ЛЯПІНА Ксенія Михайлівна,
СТЕЦЬКІВ Тарас Степанович.

Результати законодавчої роботи Фракція Блоку «Наша Україна – Народна Самооборона»

Фракція Комуністичної партії України

Передвиборча програма За народовладдя! Геть диктатуру!

Вітчизняна економіка, суверенітет народу, територіальна цілісність країни – під загрозою. Узурпуючи владу, шовіністи, націоналісти та олігархи на чолі з президентом В. Ющенком цілеспрямовано знищують конституційні принципи демократії, основи добробуту нашого народу. Під постійним контролем адміністрації США завдається удар за ударом Основному Закону держави, руйнується парламентаризм, знищуються судова та правоохоронна системи.

Політичний і соціально-економічний курс, що нав'язується країні націоналістами й олігархами, – це дорога до безодні. На вимогу БЮТ і «Нашої України», на основі антиконституційних рішень Президента та його закулісних домовленостей з олігархами, 30 вересня відбудуться позачергові вибори народних депутатів України. Компартія України братиме участь у цих виборах з однією метою: об'єднати найманих працівників, усіх трудящих для боротьби за справжнє народовладдя, проти тих, хто хоче узурпувати владу та встановити націоналістичну диктатуру. Проти тих, хто прагне закріпити Україну в ганебній ролі європейської жebraчки й маріонетки США.

Комуністи пропонують принципово інший шлях.

Наша мета – СЬОГОДЕННЯ НАРОДОВЛАДДЯ

– Зі знаряддя обслуговування олігархів Верховна Рада перетвориться на інструмент справжнього народовладдя, забезпечення національних інтересів України та прав трудящих: робітників і селян, лікарів і вчителів, науковців і діячів культури, пенсіонерів і молоді, малих і середніх підприємців, військових і стражів порядку.

– Буде ліквідований інститут президентства. Україна стане парламентською республікою.

– Доленосні питання внутрішньої та зовнішньої політики будуть вирішуватися тільки шляхом проведення всеукраїнських і місцевих референдумів.

– Буде створена система народного контролю.

– Функції ліквідованих державних адміністрацій перейдуть до виконавчих комітетів місцевих рад.

– Буде скасована недоторканність президента, народних депутатів України, суддів, інших державних посадових осіб.

– Депутати всіх рівнів будуть здійснювати свої повноваження на основі імперативного мандата.

– Судді обиратимуться на певний термін безпосередньо громадянами з можливістю їх відкликання.

ЕФЕКТИВНА ЕКОНОМІКА

– Зміняться пріоритети економічного розвитку України. Ріст економіки відбудуватиметься в інтересах трудового народу, а не купки олігархів.

– Визнаючи рівноправність усіх форм власності, ми перевіримо законність приватизації та повернемо в державну власність стратегічні галузі промисловості.

– Бюджетонаповнюючі галузі (в першу чергу, виробництво спиртних напоїв і тютюнових виробів) перейдуть у державну власність, а зовнішня торгівля стане державною монополією.

– Ми забезпечимо інноваційний розвиток економіки, державну підтримку й першочергове фінансування високотехнологічних і конкурентоспроможних галузей; авіа- й суднобудування, ракетно- й танкобудування, важкого й сільського машинобудування, електроніки та приладобудування.

– На основі прогресивних технологій Україна досягне високих темпів розвитку вугільної промисловості, нафто- й газовидобутку – як бази своєї енергетичної незалежності.

– Буде скасований податок на додану вартість, а замість нього введений податок з обороту й диференційована ставка податку на прибуток, що створить сприятливі умови для розвитку малого та середнього бізнесу.

– Ми впровадимо держзамовлення на 50% продукції сільгоспвиробників. На підтримку сільгосппідприємств будуть виділятися кошти в обсязі не менш ніж 10% ВВП.

– Будуть встановлені пільгові, не вище 5% річних, кредити на реальну підтримку розвитку АПК.

– У зв'язку з посухою 2007 року виплату кредитів 2006 року, взятих сільгоспвиробниками в банках, буде перенесено на наступні роки. Останнім надаватимуться гарантовані державою кредити для майбутнього розвитку.

– Діятиме заборона на продаж землі іноземним громадянам, бізнес-структурам і спільним підприємствам за участі капіталу іноземних громадян або власникам понад 50%.

– Буде забезпечене неухильне дотримання конституційного права власності народу України на землю, її надра, повітря, ліси, водень та інші природні ресурси, що знаходяться в межах території України. Розв'язання екологічних проблем буде фінансуватися державою в першочерговому порядку.

Не допустимо розпродажу землі – збережемо державу!

СПРАВЕДЛИВІСТЬ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

- Заробив – одержуй вчасно зарплату та пенсію, не нижчі від прожиткового мінімуму.
- До 2010 року реальні доходи працюючих подвояться.
- Мінімальна зарплата в 2008 році становитиме 792 гривні.
- Частка заробітної плати у структурі собівартості продукції виросте до 60%.
- Мінімальна пенсія, соціальна допомога будуть не нижчими за 70% від середньої зарплати.
- Буде здійснюватися державна регуляція цін на основні продукти харчування, товари першої потреби, ліки, житло та послуги житлово-комунального господарства, а на їх підвищення у 2008 році буде проголошений мораторій.
- На освіту буде виділятися 10% коштів від ВВП, на науку – 3%.
- Будуть створені умови для забезпечення загальної зайнятості.
- Ми гарантуємо одержання молоддю першого робочого місця.
- Молодому населенню надаватимуться пільгові кредити на будівництво житла з наступним погашенням за рахунок держави 25% від їх розміру при народженні першої дитини, 50% – при народженні другої і 100% – третьої.
- Соціальні виплати при народженні другої та кожної наступної дитини збільшаться до 18,4 тис. гривень. Один із батьків, котрий виховав трьох і більше дітей, дістане право виходу на пенсію за 5 років до передбаченого нинішнім законодавством віку.
- У 2008 році студентські стипендії підвищаться втричі. Щомісячна стипендія студентів-сиріт становитиме 1200 гривень.
- Буде забезпечена безоплатна якісна медична допомога, збільшена оплата праці медпрацівників.
- Держава ліквідує дитячу безпритульність протягом трьох років.
- Буде розгорнута мережа доступних для кожної родини дитячих дошкільних і позашкільних установ, закладів безоплатного літнього відпочинку дітей, у тому числі на базі «Артеку» й «Молодої гвардії». На базі в даний час існуючих резиденцій президента України й державних дач діятимуть дитячі центри оздоровлення. У 2008 році втричі збільшиться державне фінансування дитячих і молодіжних організацій.
- Відновиться державне фінансування будівництва житла для незаможних громадян і пільговиків. На законодавчому рівні ми забезпечимо право на житло мешканців гуртожитків будь-яких форм власності.

- Буде створена широка система дотацій, субсидій та кредитів для будівництва індивідуального й кооперативного житла на доступних умовах.
- Держава у пріоритетному порядку фінансуватиме газифікацію, телефонізацію, будівництво житла для сільських лікарів і вчителів, будівництво й ремонт автомобільних доріг на селі.
- Буде заборонена передача у приватну власність курортних і заповідних територій.
- Упродовж 5 років громадянам повернуть їхні вкрадені державою грошові заощадження.

РЕАЛЬНО ЗАХИЩЕНІ ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА

- Держава буде гарантувати реалізацію політичних прав громадян, права на працю, відпочинок, гідну зарплату й регульовані ціни, житло, гідну пенсію, безоплатну медичну допомогу й освіту та юридично відповідатиме за їх порушення.
- Будуть забезпечені соціально-економічні й мовно-культурні потреби людей усіх національностей, що проживають в Україні. У новій редакції Конституції, запропонованій комуністами, російській мові буде надано статус другої державної при реальному забезпеченні державного статусу української мови. Неухильно виконуватиметься Європейська хартія регіональних мов і мов меншостей.
- Основний Закон встановить інститут подвійного громадянства на підставі міжнародних угод.
- Буде посилена кримінальна відповідальність за корупцію.
- На вимогу громадян України та з метою посилення боротьби зі злочинністю комуністи внесуть на розгляд Верховної Ради законопроект про тимчасове поновлення смертного покарання за навмисне вбивство.
- Буде гарантуватися свобода совісті й віросповідання. Держава захистить канонічне православ'я від націоналістичної експансії та законодавчо заборонить діяльність тоталітарних сект.
- Комуністи припинять фальсифікацію вітчизняної історії націоналістами, їхню наругу над святинями нашого народу, дискредитацію ними захисників Вітчизни, героїзацію зрадників і фашистів. Ми покладемо край злочинним спробам реабілітувати ОУН–УПА.
- Моральні й духовні цінності народу України будуть захищені, рішуче припинена пропаганда наживи, жорстокості, насильства, пияцтва та розбещеності.

ЗМІНА ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОГО КУРСУ В ІНТЕРЕСАХ НАРОДУ

– Нова редакція Конституції визначить позаблоковий, нейтральний статус України. Членству в НАТО – ні!

– Вхід у міжнародні політичні й економічні організації та участь у інтеграційних процесах буде здійснюватися лише в національних інтересах України, на вигідних для неї умовах і на підставі волевиявлення громадян на всеукраїнському референдумі.

– Будуть забезпечені оптимальні умови для розвитку взаємовигідного політичного й економічного співробітництва з Росією, Білоруссю, Казахстаном та іншими державами СНД.

– Україна ввійде до Єдиного економічного простору.

ВИКОНАННЯ НАШИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ УСТАНОВИТИ В УКРАЇНІ СПРАВЕДЛИВУ ВЛАДУ ЗАБЕЗПЕЧАТЬ ТАКІ ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАХОДИ:

– Прийняття після всенародного обговорення нової редакції Конституції, проєкт якої розроблений Комуністичною партією України.

– Негайне проведення всеукраїнського референдуму щодо доцільності вступу країни в НАТО, недовіри Президентові В. Ющенку, надання російській мові статусу другої державної.

– Зміцнення Коаліції національної єдності. Сприяння концентрації зусиль на проведенні політики в інтересах трудящих і на реалізації передвиборних зобов'язань, спільних для всіх її учасників.

БУДІВНИЦТВО ЕФЕКТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ Й ВИКОНАННЯ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЕРЕД НАРОДОМ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ здійснюватимемо за рахунок:

– різкого підвищення доходів державного бюджету за рахунок прибутку націоналізованих підприємств;

– введення прогресивного податку на прибуток, податків на багатство й розкіш;

– ліквідації тіньових і корупційних фінансових схем, наведення порядку у використанні бюджетних коштів;

– введення та суворого дотримання державної монополії на видобуток нафти, газу, вугілля та інших корисних копалин, на виробництво і продаж спиртних напоїв і тютюнових виробів;

– скорочення не менш ніж на 700 млн гривень витрат державного бюджету у зв'язку з ліквідацією інституту президентства;

– зменшення на 50% витрат на утримання державного апарату. Скасування соціально несправедливих пільг для вищих чиновників.

Саме таким є комуністичний проект розвитку України. Комуністи знають, що та як потрібно робити. У нас досить досвіду й політичної свободи для того, щоб виконати свої зобов'язання. Компартія України звертається до широких верств нещадно експлуатованих і принижених трудовиків, до ветеранів і молоді, до всіх, кому не байдужа доля Вітчизни, доля свого народу, із закликом об'єднатися навколо комуністів, не допустити реваншу антинародних «помаранчевих» сил, докорінно змінити ситуацію, забезпечити кожному, хто чесно працював і працює, гідне життя.

Дата створення: 23.11. 2007 р.

Голова фракції – Симоненко Петро Миколайович

Заступники голови фракції:

Мартинюк Адам Іванович,

Цибенко Петро Степанович

На парламентських виборах 30 вересня 2007 року Комуністичну партію України підтримали 1 257 291 виборець (5,39%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання партія сформувала фракцію у складі 27 народних депутатів.

(На парламентських виборах 26 березня 2006 року Комуністичну партію України підтримали 929 591 виборців (3,66%). У Верховній Раді V скликання партія сформувала фракцію у складі 21 народного депутата.

На виборах до ВР IV скликання, що відбулися 2002 року, партія набрала 19,-98% голосів і отримала 59 місць у парламенті.

На виборах 1998 року, які відбувалися за змішаною системою, КПУ набрала 24,65% голосів і дістала 120 мандатів у ВР III скликання.

Партію зареєстровано 5 жовтня 1993 року. Першим секретарем ЦК КПУ було обрано Петра Симоненка, який залишається на цій посаді до сьогодні.)

Склад фракції

Фракція КПУ VI скликання майже наполовину (44,4%), порівняно із попереднім скликанням, зазнала оновлення. Із 27 членів фракції вперше пройшли до парламенту дванадцять.

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чиновник	Бізнес	Інше
Кількість	15	4	0	8
Відсотки	55,6	14,8	0	29,6

Гендерні особливості

У складі фракції КПУ – 5 жінок, що становить 18% від загального складу.

(У Раді попереднього скликання парламенту від КПУ пройшли 3 жінки, що становило 14,3%.

На виборах 2006 року у першій сотці виборчого списку КПУ знаходилося 14 жінок. На парламентських виборах-2007 кількість жінок у сотці КПУ зменшилась до 9. Проте, у Верховну Раду КПУ цього разу провела не трьох, а п'ятьох жінок. Причому, 3 із 5 до цього не працювали у Верховній Раді.)

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	5	22
Відсотки	18,5	81,5

Нові депутати-жінки КПУ

№ у списку	ПІБ	Місце роботи на час виборів	Участь у виборах
3	Марина Перестенко	Голова селянського (фермерського) господарства «Марс»	Раніше не брала участі в парламентських виборах
20	Світлана Шмельова	Головний редактор газети «Київський вісник»	Балотувалась до ВРУ V скликання від КПУ (№44 у списку)
26	Вікторія Дем'янчук	перший секретар Кіровоградського обласного комітету Комуністичної партії України	Була кандидатом у народні депутати України від КПУ (№255 у списку) на виборах 2006 року

Жінки-депутати КПУ, що працювали у ВРУ V скликання

№ у списку	ПІБ	Посада в комітетах Верховної Ради V скликання
17	Катерина Самойлик	Голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти
19	Алла Александровська	Секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету

Фактично всі жінки, яких КПУ провела до Верховної Ради VI скликання, обіймають високі керівні посади. Тобто гасло комуністів, висловлене в програмі партії досягти «вирішальної участі в управлінні справами держави і суспільства ...жінок» є певною мірою втіленим у лавах самої партії. Проте у передвиборчій програмі КПУ-2007 про гендерну рівність жодним словом не згадується.

Партійний склад фракції

24 із 27-ми членів фракції КПУ є представниками комуністичної партії. Таким чином, кількість безпартійних у складі комуністів є найменшою серед інших фракцій парламенту – 11,1%.

Партійність	безпартійні	члени партій
Кількість	3	24
Відсотки	11,1	88,9

Віковий склад фракції

Розподіл за віковою ознакою виглядає таким чином: депутати віком від 50-ти до 60 років – 40,8%; понад 60 років – 22%. Таким чином, фракція КПУ є найбільш віковою серед інших фракцій парламенту.

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	3	3	4	11	6
Відсотки	11,1	11,1	14,8	40,8	22,2

Територіальне представництво

Більшість членів фракції проживають у Києві (13). Також у фракції КПУ є вихідці із 12 областей України. Слід зазначити, що у складі фракції не представлена практично половина регіонів України – 48%.

Місце/проживання на момент виборів	Київ	Регіони
Кількість	13	14
Відсотки	48,1	51,9

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
1	Київська область	13
2	Донецька область	2
3	АР Крим	2
4	Вінницька область	1
5	Дніпропетровська область	1

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
6	Житомирська область	1
7	Запорізька область	1
8	Кіровоградська область	1
9	Луганська область	1
10	Миколаївська область	1
11	Полтавська область	1
12	Харківська область	1
13	Херсонська область	1
Не представлено у фракції 12 регіонів (48% від їх загальної кількості)		

(У ВРУ V скликання депутати – члени фракції – представляли лише 8 регіонів: Херсонську, Донецьку, Луганську, Дніпропетровську, Запорізьку, Харківську, Київську області та АРК Крим. 14 народних депутатів – членів фракції – представляли Київ.)

Представництво в комітетах

У Верховній Раді України VI скликання представники фракції працювали у 26 парламентських комітетах із 27-ми.

Фракція КПУ не представлена лише в Комітеті з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

(У Верховній Раді України V скликання представники фракції працювали у 21 парламентському комітеті із 26-ти. Крім того, Адам Мартинюк знову обійняв посаду віце-спікера Верховної Ради.)

Посади в комітетах ВРУ VI скликання

У парламенті VI скликання двоє представників фракції очолюють комітети ВРУ та один – Спеціальну комісію з питань приватизації:

Калетнік Ігор Григорович – голова Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією,

Ткаченко Олександр Миколайович – голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики,

Мармазов Євген Васильович – голова Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації.

Семеро членів фракції є заступниками та першими заступниками голів комітетів, шість головує у підкомітетах, а вісім обіймають посади секретарів.

Традиційно фракція КПУ не представлена в Комітеті з питань європейської інтеграції. Крім того, комуністи не представлені в таких комітетах ВРУ:

Комітеті з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією,

Комітеті з питань охорони здоров'я,

Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму,

Комітеті з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

(У парламенті V скликання троє представників фракції очолювали комітети ВРУ:

Грач Леонід Іванович – Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин,

Самойлик Катерина Семенівна – Комітет з питань науки і освіти,

Цибенко Петро Степанович – Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Троє членів фракції були заступниками та першими заступниками голів комітетів, один головує в підкомітеті, а вісім обіймають посади секретарів.)

Кількісне представництво КПУ в комітетах ВРУ VI скликання

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
1	Комітет з питань правової політики					1	1
2	Комітет з питань правосуддя					1	1
3	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності				1		1
4	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією	1					1
5	Комітет з питань національної безпеки і оборони					1	1
6	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин			1			1
7	Комітет у закордонних справах				1		1

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
8	Комітет з питань європейської інтеграції				1		1
9	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності ВРУ					1	1
10	Комітет ВРУ з питань бюджету				1		1
11	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності					1	1
12	Комітет з питань економічної політики	1					1
13	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва		1				1
14	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки					1	1
15	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування				1		1
16	Комітет з питань транспорту і зв'язку					1	1
17	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин			1			1
18	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи						
19	Комітет з питань науки і освіти				1		1
20	Комітет з питань охорони здоров'я			1			1
21	Комітет з питань культури і духовності				1		1
22	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму				1		1
23	Комітет з питань свободи слова та інформації		1				1
24	Комітет з питань соціальної політики та праці			1			1
25	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів		1	1			1
26	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики					1	1
27	Комітет з питань податкової та митної політики			1			1
28	Спеціальна контрольна комісія ВРУ з питань приватизації	1					1

Розподіл депутатів фракції КПУ у комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин
член Комітету – ТИМОШЕНКО Микола Михайлович

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією
голова Комітету – КАЛЕТНИК Ігор Григорович

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики
член Комітету – ВОЛИНЕЦЬ Євген Валерійович

Комітет з питань бюджету
секретар Комітету – АЛЕКСАНДРОВСЬКА Алла Олександрівна

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування
секретар Комітету – ГОРДІЄНКО Сергій Володимирович

Комітет з питань економічної політики
голова Комітету – ТКАЧЕНКО Олександр Миколайович

Комітет з питань європейської інтеграції
секретар Комітету – КІЛІНКАРОВ Спірідон Павлович

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності
секретар Комітету – БЕВЗ Валерій Ананійович

Комітет у закордонних справах
секретар Комітету – АЛЕКСЕЄВ Ігор Вікторович

Комітет з питань культури і духовності
секретар Комітету – ДЕМ'ЯНЧУК Вікторія Олександрівна

Комітет з питань науки і освіти
секретар Комітету – САМОЙЛИК Катерина Семенівна

Комітет з питань національної безпеки і оборони
член Комітету – МАТВЕЄВ Валентин Григорович

Комітет з питань охорони здоров'я
член Комітету – ГАЙДАЄВ Юрій Олександрович

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки
член Комітету – МАРМАЗОВ Євген Васильович

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

перший заступник голови Комітету – ЦИБЕНКО Петро Степанович
член Комітету – ГЕРАСИМОВ Іван Олександрович

Комітет з питань податкової та митної політики

член Комітету – ПЕРЕСТЕНКО Марина Володимирівна

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

член Комітету – ХРАПОВ Сергій Анатолійович

Комітет з питань правової політики

член Комітету – СИМОНЕНКО Петро Миколайович

Комітет з питань правосуддя

член Комітету – ГРАЧ Леонід Іванович

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва

перший заступник голови Комітету – КРАВЧЕНКО Микола Васильович

**Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності
Верховної Ради України**

член Комітету – МАРТИНЮК Адам Іванович

Комітет з питань свободи слова та інформації

Заступник голови Комітету - ГОЛУБ Олександр Володимирович.

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму

секретар Комітету – НАЙДЬОНОВ Андрій Михайлович

Комітет з питань соціальної політики та праці

член Комітету – ШМЕЛЬОВА Світлана Олександрівна

Комітет з питань транспорту і зв'язку

член Комітету – БАБУРІН Олексій Васильович

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

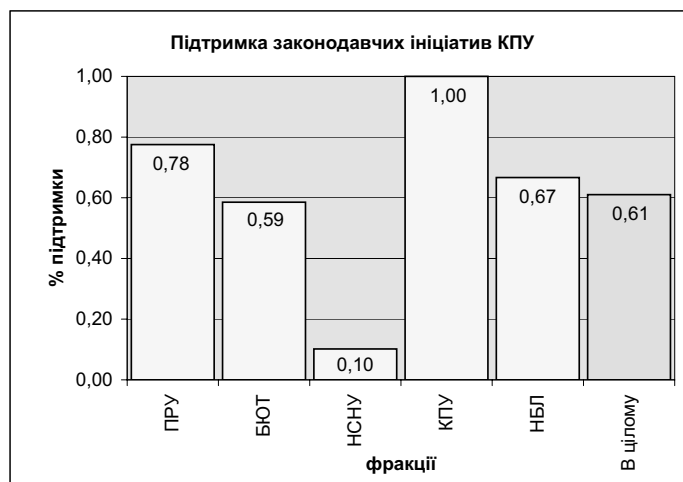
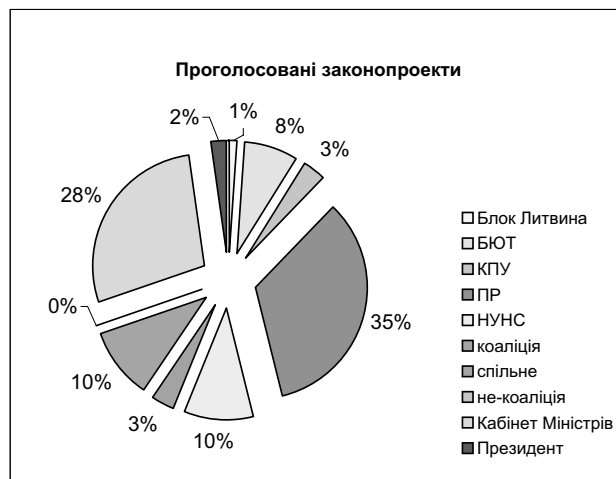
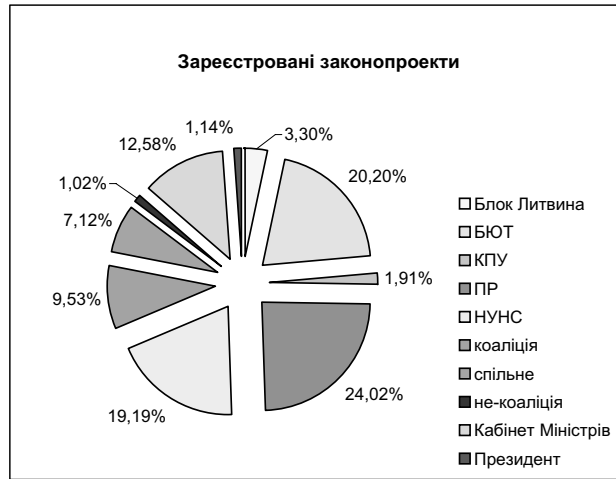
член Комітету – МАТВЄЄВ Володимир Йосипович

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації

голова Комісії – МАРМАЗОВ Євген Васильович

член Комісії – АЛЕКСАНДРОВСЬКА Алла Олександрівна

Результати законодавчої роботи Фракція Комуністичної партії України

**Фракція «Блок Литвина»
(Народна Партія,
Трудова партія України)
у Верховній Раді України**

Передвиборча програма Від безладдя до справедливості!

Український народ пограбований і принижений. Бідність – будні для більшості людей. Нинішня влада фактично є декорацією для олігархів, а не владою, що уособлює свободу народу. Україна розколота й деградує.

Блок Литвина йде на вибори, щоб змінити цю владу, перебороти бідність і відновити соціальну справедливість, забезпечити особисту свободу кожному та національний престиж держави. Користь для людини повинна стати єдиним мірилом ефективності політики країни.

Наші ключові завдання в соціальній та економічній сферах:

- формування ефективної та справедливої економіки на інноваційних засадах і забезпечення на цій основі гідного рівня життя людей; втілення народозбеігаючої програми соціально-економічного розвитку;
- встановлення соціального стандарту споживання, що включатиме придбання житла, розумну вартість комунальних послуг, освіти, лікування, харчування;
- заборона продажу рентабельних державних підприємств;
- впровадження погодинної оплати праці, котра вже в 2008 році може становити 25 гривень за годину зі збереженням 40-годинного робочого тижня;
- доведення частки оплати праці у виробничій сфері з 8% до 30% від собівартості продукції;
- вироблення й реалізація реального механізму повернення втрачених заощаджень, у тому числі через участь громадян у приватизації ліквідних підприємств, надання їм землі, забезпечення лікування та навчання за рахунок бюджету;
- виконання зобов'язань держави перед власниками приватизаційних документів (ваучерних сертифікатів);
- встановлення справедливих тарифів на комунальні послуги на основі їх якості, стану житла, платоспроможності його власників;
- невідкладне розгортання на державному рівні комплексу заходів, спрямованих проти алкоголізму та наркоманії;
- заборона реклами алкогольних і тютюнових виробів, переривання телевізійних програм рекламними блоками;
- реальний ріст зарплат учителів, лікарів, працівників сфери культури до рівня середньої в економічних галузях; підвищення престижності праці в науковій сфері;

- надання працівникам установ культури, вчителям і лікарям статусу держслужбовців та додаткового окладу до щорічної відпустки на лікування;
- облік суми заборгованості (відповідно до ст. 57 Закону про освіту) при визначенні розміру пенсій працівникам установ освіти;
- повне забезпечення безкоштовними ліками інвалідів і дітей; жорсткий державний контроль за цінами на ліки;
- впровадження державної програми будівництва соціального житла в обсягах, що можуть реально задовольнити потреби соціально не захищених громадян;
- вирівнювання економічного розвитку регіонів з акцентом на пріоритетність малих і середніх міст;
- зміцнення матеріально-фінансової бази малих міст і селищ за рахунок розширення бази оподаткування землі, введення податку на нерухомість і встановлення більш справедливого податку на прибуток;
- передача у власність територіальних громад об'єктів комунальної власності, котрі перебувають у обласному підпорядкуванні, зокрема: водоканалів, газових мереж, електромереж, теплоцентралей;
- реформування міжбюджетних відносин: 60% податків залишається на місцях, 40% іде в центр;
- установлення прямих міжбюджетних фінансових відносин із державним бюджетом міст районного значення та селищ – районних центрів;
- сприяння розвитку малого й середнього бізнесу: зменшення податкового навантаження, спрощення процедури одержання мікрокредитів; створення державної системи підтримки починаючих підприємців, їх правовий захист;
- здійснення комплексної реформи податкової системи, з передбаченням, зокрема, ліквідації податку на додану вартість; введення прогресивної системи оподаткування, за якої багаті платитимуть до 70%, а соціально не захищені прошарки населення будуть звільнятися від сплати податків;
- створення Фонду майбутнього, з якого на персональний рахунок немовлят буде нараховуватися 25 тисяч гривень із наступним нарахуванням відсотків та індексацією по досягненні 18-річного віку;
- формування цілісного соціального пакета підтримки молоді:
  - а) надання молодим родинам безпроцентних кредитів на житло; при народженні першої дитини – погашення 25% кредиту, другої – 50%, третьої – повне погашення кредиту;

б) реального виконання конституційної норми щодо злочинності та безкоштовності вищої освіти: платною може бути лише друга вища освіта;

в) збільшення розміру стипендій до рівня середньої заробітної плати; відмінним навчанням – стипендія в подвійному розмірі;

г) введення 20-процентної квоти для роботи молоді в усіх державних установах та органах влади;

ґ) впровадження гнучкого режиму праці й неповної зайнятості (за бажанням) для жінок – матерів; подолання дискримінації жінок у всіх сферах життя; приділення особливої уваги працевлаштуванню безробітних людей передпенсійного віку; правовий захист людей найманої праці;

д) підвищення пенсій із доведенням упродовж наступних трьох років їх розміру до 80% від середньої заробітної плати в економіці;

е) забезпечення реальної соціальної, професійної та трудової реабілітації інвалідів I, II, III груп, удосконалення нормативно-правової бази в цьому питанні, що має забезпечити 100-процентне працевлаштування тих інвалідів, які мають бажання працювати;

є) безумовне виконання передбачених законодавством України соціальних гарантій військовослужбовцям, військовим пенсіонерам і членам їхніх родин; недопущення закриття військових госпіталів.

На селі й у сфері екології:

– недопущення продажу земель сільськогосподарського призначення;

– притягнення до кримінальної відповідальності тих, хто займається земельним шахрайством і обдурюванням селян;

– внесення змін до Земельного кодексу України з наданням повноважень міським, селищним радам з управління землями в межах території ради, чим затвердити пріоритет місцевого самоврядування;

– зниження єдиного земельного податку, скасування інших платежів і поборів із селян;

– введення державної реєстрації всіх орендарів земельних паїв і суворий контроль за розрахунками із селянами – орендодавцями;

– державна підтримка сільських товаровиробників, легкий і зрозумілий вихід на закордонні ринки;

– пільгове кредитування технічного переобладнання тих господарств, що використовують земельний пай за прямим призначенням;

– створення Фонду підтримки села для відродження й розвитку його інфраструктури;

- забезпечення села паливом із вітчизняних нафтопродуктів; установа пільгових тарифів на електроенергію для селян;
- звільнення новоутворених сільських підприємств від податків терміном на п'ять років;
- надання молодим фахівцям безпроцентної позики, якщо вони збираються працювати на селі;
- складання карт екологічної ситуації з визначенням бюджетних витрат на оздоровлення регіонів; відшкодування підприємствами й організаціями завданого ними екологічного збитку;
- забезпечення європейських стандартів контролю за станом повітря, якістю питної води; впровадження системи надійної утилізації відходів;
- збільшення площі земель природно-заповідного фонду, приведення до екологічно чистого стану всіх об'єктів індустрії відпочинку й тих, котрі мають історико-культурне значення;
- повна заборона ввезення до України генетично модифікованих продуктів харчування;
- недопущення ліквідації статусу громадян, що живуть у 3-й та 4-й чорнобильських зонах.

У політичній і культурній сферах:

- повернення до мажоритарної системи виборів у Верховну Раду й місцеві органи влади; впровадження механізму звітності народних депутатів та їх відкликання; скасування депутатської недоторканності й ліквідація всіх депутатських привілеїв;
- скорочення вдвічі державного апарату управління та витрат на його утримання з посиленням повноважень органів місцевого самоврядування; зменшення складу Кабінету Міністрів України;
- прирівнювання корупції до державної зради; впровадження обов'язкового декларування доходів і витрат не тільки держслужбовцями, а й членами їхніх родин, усіма особами, що розпоряджаються їхнім майном;
- позбавлення пенсійного забезпечення тих держслужбовців, котрі були притягнуті до відповідальності за хабарництво, зловживання службовим становищем;
- обов'язкова конфіскація незаконно придбаного майна як у держслужбовців, так і в їхніх найближчих родичів;
- скасування умовних термінів та амністії для засуджених за корупцію;

- проведення зовнішньої політики виключно на основі національних інтересів і активного нейтралітету; питання вступу України в міжнародні організації повинне вирішуватися лише за результатами всеукраїнських референдумів;
- відродження й затвердження високої духовності та моралі на основі християнських цінностей;
- врегулювання мовної ситуації в Україні;
- здійснення реальних заходів для утвердження української нації як співдружності вільних громадян – незалежно від їхнього походження, мови, віросповідання й політичних переконань.

Дата створення: 23.11. 2007 р.

Голова депутатської фракції –
Литвин Володимир Михайлович

Заступник голови фракції –
Шаров Ігор Федорович

На парламентських виборах 30 вересня 2007 року Блок Володимира Литвина підтримали 924 538 виборців (3,96%). Таким чином, у Верховній Раді VI скликання блок сформував фракцію у складі 20 народних депутатів.

(На парламентських виборах 26 березня 2006 року Блок «Ми», очолюваний Володимиром Литвином, не пройшов до парламенту. Блок зареєстровано 3 серпня 2007 року. Головою обрано Володимира Литвина. До складу блоку увійшли Народна і Трудова партії.)

Склад фракції

Фракція блоку Литвина не була представлена у ВРУ V скликання. Більшість її членів – державні службовці та представники бізнесу (55%).

Посада/заняття на момент виборів	Народний депутат	Чиновник	Бізнес	Інше
Кількість	0	4	7	9
Відсотки	0	20	35	45

Гендерні особливості

10% складу фракції Блоку Литвина – жінки. До №16 у списку блоку Ірини Білоусової (на час обрання – доцент кафедри бухгалтерського обліку і контролю Житомирського державного технологічного університету) долучилася Катерина Ващук (21-е місце у списку блоку, народний депутат України II, III та IV скликань).

Блок Литвина – єдина політична сила в шостому парламенті, яка безпосередньо згадує у своїй програмі про гендерну рівність: «...подолання дискримінації щодо жінок у всіх сферах життя., забезпечення реального захисту жінок від фізичного та морального знущання на роботі та в сім'ї, посилення карної відповідальності щодо зазначених злочинів...». Проте за час роботи I сесії Верховної

Ради VI скликання члени фракції не подали жодної законодавчої ініціативи, яка підкріплювала б наведене вище програмне положення.

Стать	Жінки	Чоловіки
Кількість	2	18
Відсотки	10	90

Партійний склад фракції

Фракція блоку Литвина – єдина політична сила у ВРУ, яка на 100% укомплектована представниками політичних партій членів Блоку Литвина.

Партійність	безпартійні	члени партій
Кількість	0	20
Відсотки	0	100

Віковий склад

Фракція блоку Литвина наполовину складається із представників вікової категорії 50–60 років.

Вік	до 30 років	30–40 років	40–50 років	50–60 років	за 60 років
Кількість	0	2	7	10	1
Відсотки	0	10	35	50	5

Територіальне представництво

Місце проживання на момент виборів	Київ	Регіони
Кількість	13	7
Відсотки	65	35

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
1	Київ та Київська область	13
2	Житомирська область	1
3	Запорізька область	1

№ з/п	Представлені у фракції регіони	Кількість депутатів
4	АР Крим	1
5	Кіровоградська область	1
6	Миколаївська область	1
7	Одеська область	1
8	Черкаська область	1
Не представлено у фракції 17 регіонів (68% від їх загальної кількості)		

Представництво в комітетах

У Верховній Раді України VI скликання представники фракції працювали в 16-ти парламентських комітетах із 27-ми.

Фракція Блоку Литвина не представлена в таких комітетах:

- Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності,
- Комітеті з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією,
- Комітеті у закордонних справах,
- Комітеті з питань європейської інтеграції,
- Комітеті з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва,
- Комітеті з питань транспорту і зв'язку,
- Комітеті з питань охорони здоров'я,
- Комітеті з питань культури і духовності,
- Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму,
- Комітеті з питань свободи слова та інформації,
- Комітеті з питань соціальної політики та праці.

Посади в комітетах ВРУ VI скликання

У парламенті VI скликання двоє представників фракції очолюють комітети ВРУ:

Деркач Микола Іванович – голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету;

Шаров Ігор Федорович – голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин.

Десятеро членів фракції є заступниками та першими заступниками голів комітетів, двоє обіймають посади секретарів.

(У парламенті IV скликання нинішньої голова фракції Володимир Литвин обіймав посаду спікера Верховної Ради України.)

Кількісне представництво Блоку Литвина в комітетах ВРУ VI скликання

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
1	Комітет з питань правової політики		1				1
2	Комітет з питань правосуддя					1	1
3	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності						
4	Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією						
5	Комітет з питань національної безпеки і оборони		1				1
6	Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин	1					1
7	Комітет у закордонних справах						
8	Комітет з питань європейської інтеграції						
9	Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності ВРУ		1				1
10	Комітет ВРУ з питань бюджету	1				1	2
11	Комітет з питань фінансів і банківської діяльності		1				1
12	Комітет з питань економічної політики		1				1
13	Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва						
14	Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки				1		1
15	Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування		1				1
16	Комітет з питань транспорту і зв'язку						0
17	Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин		1			1	2

№ з/п	Назва комітету	Голова	Заступник	Голова підкомітету	Секретар	Член комітету	Разом
18	Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи		1			1	2
19	Комітет з питань науки і освіти					1	1
20	Комітет з питань охорони здоров'я						
21	Комітет з питань культури і духовності						
22	Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму						
23	Комітет з питань свободи слова та інформації						
24	Комітет з питань соціальної політики та праці						
25	Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів		1				1
26	Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики		1			1	2
27	Комітет з питань податкової та митної політики				1		1
28	Спеціальна контрольна комісія ВРУ з питань приватизації					2	2

Розподіл депутатів фракції Блоку Литвина у комітетах Верховної Ради:

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин
ШМІДТ Микола Олегович, фракція «Блок Литвина».

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики
 заступник голови комітету – **БАРАНОВ Валерій Олексійович**,
 член комітету – **ГРИВКОВСЬКИЙ Вадим Олександрович**.

Комітет з питань бюджету
 голова комітету – **ДЕРКАЧ Микола Іванович**,
 член комітету – **ШПАК Василь Федорович**.

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування
 заступник голови комітету – **ПИЛИПИШИН Віктор Петрович**.

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

перший заступник голови комітету – **ШЕРШУН Микола Харитонович**,
член комітету – **ГОЛОВЧЕНКО Ігор Борисович**.

Комітет з питань економічної політики

заступник голови комітету – **БЕЛОУСОВА Ірина Анатоліївна**.

Комітет з питань науки і освіти

член комітету – **ЛИТВИН Володимир Михайлович**.

Комітет з питань національної безпеки і оборони

перший заступник голови комітету – **ГРИНЕВЕЦЬКИЙ Сергій Рафаїлович**.

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

секретар комітету – **ЗРУБІНСЬКИЙ Олег Олександрович**.

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

заступник голови комітету – **ГЕРАСИМЧУК Володимир Володимирович**.

Комітет з питань податкової та митної політики

секретар комітету – **ВАЦУК Катерина Тимофіївна**.

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин

голова комітету – **ШАРОВ Ігор Федорович**.

Комітет з питань правової політики

перший заступник голови комітету – **СИРОТА Михайло Дмитрович**.

Комітет з питань правосуддя

член Комітету – **РУДЧЕНКО Микола Миколайович**.

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України

заступник голови комітету – **ЛИТВИН Юрій Олексійович**.

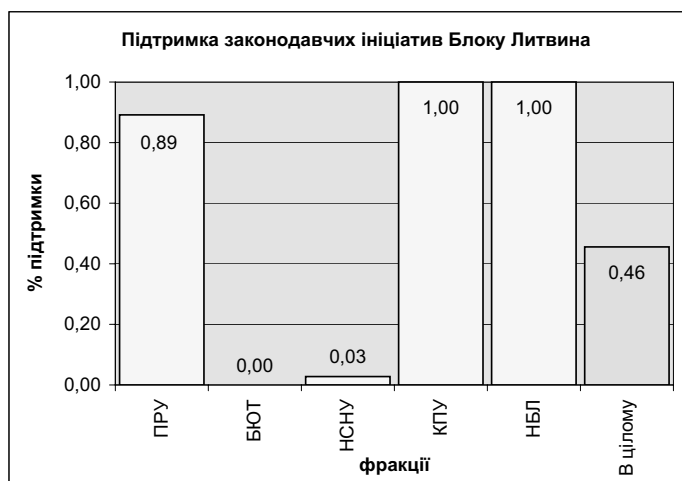
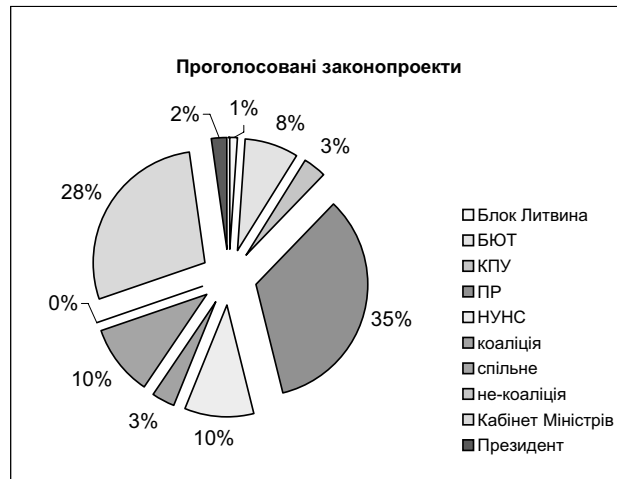
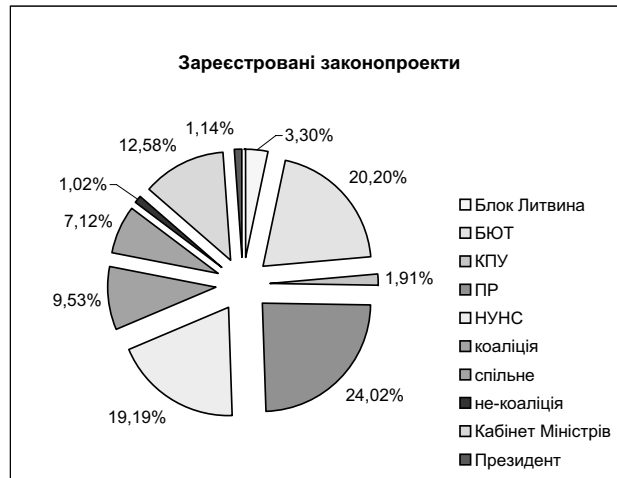
Комітет з питань фінансів і банківської діяльності

заступник голови комітету – **ПАВЛЕНКО Сергій Григорович**.

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації члени комісії: **ПАВЛЕНКО Сергій Григорович**,

ПИЛИПИШИН Віктор Петрович.

Результати законодавчої роботи Фракція Блоку Литвина

Рифи конституційної коаліційності

Помаранчева революція не належить до тих, що не мають кінця. Через чотири роки про це вже можна говорити впевнено. І не варто шукати його в часи інавгурації та боротьби за перше прем'єрство чи в період першого розриву В. Ющенка з Ю. Тимошенко чи ще десь пізніше. Він підкрався традиційно не дуже помітно і швидко. А саме – 8 грудня 2004 р. Пакетне голосування того дня не лише підвело самобутній підсумок під кількома тижнями максимальної політичної напруги в незалежній історії України, не лише визначило шлях для її зняття через процедуру т.зв. “третього туру”, але й відкрило дорогу змінам Конституції. При всій значущості особистісного чинника, який часто більше магнетизував увагу в останні чотири роки, саме проголосоване 8 грудня коригування діяльності владних інституцій стало визначальною причиною турбулентності української влади в останні роки. З усіх інновацій найбільш руйнівну дію виявило положення про коаліцію депутатських фракцій, якій з часу вступу в дію змін Основного закону відводилась роль базового інституту ВР, навколо якого мало організуватися життєдіяльність парламенту. Досвід дії цієї норми продемонстрував її дисфункціональність – очікування, що покладалися на цей інститут, не просто не виправдалися, але й навпаки – результати виявилися близькими до цілковито протилежних сподівань на більш організовану, досконалу, продуктивну роботу українського парламенту. Не зайняла ВР адекватного місця в системі противаг з іншими гілками та відгалуженнями влади в першу чергу саме через деструктивну дію освяченого конституцією принципу коаліційності.

В чому причини? І що вони означають?

Оглядаючись вже на майже трирічну історію українського коаліціювання кидається в очі, що з усього розмаїття моделей подібних утворень український політичний клас виявився здатним породжувати тільки т.зв. “мінімально перемагаючу коаліцію”. Тобто, таку більшість в парламенті, коли до її складу має вийти мінімум структурних одиниць (Вона, звісно, має бути достатня, щоб перевершувати 225 мандатів). Головним показником такої коаліції є та ситуація, коли за умови виходу із неї одного з колективних учасників вона одразу перестає існувати. Як широко відомо, такими одиницями в нинішніх українських умовах можуть тільки повноформатні депутатські фракції. Через це коло потенційних учасників коаліції звужується до кількох офіційних одиниць вже від самого початку.

При цьому депутатські фракції ніколи не були реальними суб'єктами коаліційного процесу. Саме ця обставина і обумовила руйнівну для вітчизняної політики роль конституційно закріпленого принципу коаліційності. За цих майже три роки вистачало коаліційних переговорів, консультацій, формувань-переформатувань, криз і т.п. Але все було не багато більшим, ніж своєрідними імітаційними спецефектами, покликаними відволікти увагу суспільства від тієї обставини, що безпосередні домовленості укладалися всього лише кількома особами. І реальних здобутків на цій ниві було за цей час обмаль...

По суті, в країні, де коаліцію прописує Конституція, власне коаліції так ні разу й не було створено. Змови еліт були, а справжніх коаліцій не було. Тому й одна коаліціяда переростає в наступну, тому й стають можливими такі піруети як “зрада Мороза” чи як “прокремлівська більшість”. Коаліція як форма політичного узгодження, вироблення та реалізація спільної політики кількома колективними суб’єктами в Україні так і не запрацювала. Натомість коаліція стала інструментом доступу до влади і ресурсів. Недаремно, головним питанням всіх коаліціяд було і залишається питання кадрове.

Висловимо припущення, що коаліційна практика завершила в цей бік не тільки через класично згадувані у подібних випадках нековирні властивості вітчизняних керманів, лідерів, еліт. Не менш значущим стало і те, що може бути назване інституційним перевантаженням – коаліції було задано непомірно високого статусу та повноважень. Вхід в коаліцію стало практично обов’язковим етапом для поліпшення свого політичного (і не тільки) “життя вже сьогодні” та гарантування привабливих позицій на майбутнє. Мінімально перемагаючи більшість стала саме тому домінуючим форматом, що дозволяє найповніше інтегруватися у владу. Точніше, найменше нею ділитися.

Тільки певний і нетривалий час в політичних дискусіях фігурувала ідея іншого різновиду коаліції. Це коли ще “широка коаліція” ще не перетворилася на “ширку” і передбачала включення в неї конкуруючих політичних “кольорів”, та також “ще когось”. На останню роль претендувала свого часу СПУ, а пізніше, вже в нинішньому скликанні, БЛ. Така конфігурація учасників забезпечувала б принцип мінімальної більшості, оскільки в разі виходу одного із суб’єктів номінальна більшість мала б зберігатися.

За великим рахунком “широка коаліція” в устах деяких “ідеологів” була нічим іншим як недопрацьованою моделлю т.зв. “Великої коаліції”, досить показові та позитивні прецеденти яких має європейська демократія. Але подібний підхід дуже швидко вульгаризувався в “ширку”, а вже всі інші перевидання останньої саме мінімально можливу більшість і мали на увазі.

У випадку потенційної коаліції БЮТ та ПР принцип мінімальної більшості в цілому зберігається. Адже це об’єднання не 300 з лишком депутатів, а двох політиків, їхніх сил – двох політичних одиниць, коли вони потрібні один одному, щоб тільки прийти до влади або там залишитися. Забери з цього мезальянсу БЮТ чи “регіоналів” і більшості не буде. Залучення якихось інших політичних сил (наприклад, комуністів чи литвинівців, чи їх обох одразу) до можливого союзу БЮТ та ПР ця модель не скасовують, оскільки останнім буде приготовлено суто роль декору.

Такі тенденції вітчизняного коаліцієтворення ідуть врозріз з досвідом зрілих демократій. Американський політолог В. Райкер сформулював свого часу авторський принцип “величини коаліції”, згідно якого “в політичних ситуаціях, аналогічних до ігр з n-персонами а постійною сумою, учасники з ясною та повною інформацією формують мінімально перемагаючи коаліції”, але “чим менше зрозуміла і менш повна інформація є у потенційних учасників коаліції, тим більше вони будуть намагатися наростити розміри перемагаючої коаліції”. Наразі ніякі переговори,

ситуація в українській політиці в цілому не можуть бути схарактеризовані як такі, де “є ясна та повна інформація”. Навпаки – навколо один туман і непрозорість, недовіра і бажання ввести в оману візаві... В цих умовах мінімально перемагаюча коаліція була б деструктивною;

Інших інституційованих більшостей, ніж коаліція такого типу в нинішньому парламенті вже не може бути створено. Ідея мега-коаліції приречена, скільки не відповідає зацикленості на мінімально можливих коаліціях, а всі, хто нею спекулюють тільки прикривають свої вузькогрупові інтереси та устремління;

Спасати конституційне правило коаліційної більшості можна хіба віднімаючи послідовно від нього ті підпори, якими саме до цього його намагалися підтримувати та закріплювати. Мова в першу чергу про те, що називається імперативним мандатом та закритими виборчими списками. Заміна їх більш ліберальними нормативами сприятиме децентралізації внутрішньо фракційних взаємин. Скептики можуть заперечити, що в такий спосіб буде тільки “нунсіфіковано” фракції інших політичних сил, які виглядають наразі більш цільними. Таку перспективу не можна заперечувати, але її не варто боятися.

Отже, існуюча в парламенті ситуація наочно демонструє, що закладені в Конституцію принципи організації політичної структури парламенту є неоптимальними для реальних політичних умов, політичної культури, традиції відносин в українському політичному класі. Зафіксована в Основному законі вимога про необхідність коаліції більшості, посилена імперативним мандатом, є радикальною у порівнянні з європейською демократичною практикою нормою. До того ж, на практиці було продемонстровано значно більше деструктивних наслідків дії цих норм, ніж позитивного ефекту.

Коаліційна діяльність

Коли обговорювалась гіпотетична можливість створення коаліції між Блоком Юлії Тимошенко та блоком „Наша Україна – Народна самооборона”, то більшість експертів передбачали, що шансів у такого союзу на тривале та ефективне політичне життя мало. Причини таких прогнозів старі й традиційні, як і вітчизняна партійна номенклатура: відсутність консолідації в лавах учасників коаліції, «невиліковні» внутрішні конфлікти всередині окремих партійних структур, неадекватні амбіції поряд з відвертою непрофесійністю партійних функціонерів, тощо.

Історія вітчизняного парламентаризму довела, що робити ставки на життєздатність помаранчевих союзів справа вигідна і передбачувана, адже «запеклі друзі» не можуть ужитись в одній коаліції мало не з фізіологічних причин, а тому помилитись у прогнозах політичним експертам вкрай важко. Єдине, що залишається незрозумілим, коли ж пролунає третій дзвінок, і коаліція припинить своє офіційне існування. Верховна Рада 2008 року продемонструвала: тривалість життя помаранчевого об'єднання чимдалі стрімко та динамічно коротшає, і лише це зберігає інтригу в прогнозах.

Втім, коротке життя коаліції не значить – нецікаве. Банальне з'ясування стосунків між учасниками парламентської більшості, до яких вже всі звикли і які встигли набити оскомину навіть далеким від політики громадянам, цього разу розбавилося небезінтересними явищами. Як інструмент тиску союзники почали використовувати один проти одного відверті реверанси та превентивні політичні удари шляхом прийняття або блокування певних законів. Зрозуміло, що все це не могло не позначитися на ефективності роботи вищого законодавчого органу, адже більшість часу пленарних засідань народні обранці витрачали «на камеру». При цьому, захопившись внутрішньою боротьбою, депутати прогавили навесні початок економічної кризи, а восени «героїчно» долали наслідки вже справді глобальних економічних проблем.

Щоправда, помаранчевій коаліції можна було б зробити поступку з огляду на президентський указ про розпуск Верховної Ради, через який парламентарі почали втрачати впевненість у завтрашньому дні. Проте, як показала подальша діяльність парламенту, тривожні виклики для держави опинилися аж ніяк не на першому плані, як, власне, і виконання коаліційних зобов'язань перед електоратом та партнерами по коаліції.

Так, з 80-ти пунктів коаліційної угоди, котра складалася з конкретних законодавчих ініціатив, зусиллями помаранчевої більшості (подеколи навіть за участі опозиції) було прийнято лише 7 нормативних актів – менше 10% обіцяного виборцям та коаліційним союзникам. Не прийнятими, відхиленими або врученими на доопрацювання виявилось 4 законодавчі ініціативи (менше 5%). Не дійшли до процедури голосування 30 законопроектів з 80-ти, або 37,5%. І майже половина з усіх заявлених проектів законів у рамках коаліційної угоди (39) залишились взагалі не розглянутими.

Отже, елементарні статистичні підрахунки демонструють, що з таким коефіцієнтом корисної дії парламентська більшість не може називатись продуктивною навіть з натяжкою. Тому очікувати, що коаліція такого формату не повториться, принаймні у найближчій перспективі, на жаль чи на щастя, не доводиться.

ДОДАТОК

Доповнення та уточнення до Переліку законопроектів, які зазначені в коаліційній угоді як такі, що «необхідно розглянути і прийняти у Верховній Раді України до розгляду питання про призначення Прем'єр-міністра України»				
№	Назва	Коли зареєстровано	Наявність поданого законопроекту	Стан
1	2	3	4	5
1.	Про внесення змін до Конституції України (щодо скасування недоторканності народних депутатів)	18.01.2008	1375	Направлено на висновок Конституційного суду (20.03.2008). КС визнав конституційним
2.	Про внесення змін до Закону «Про статус народного депутата» (щодо скасування недоторканності народних депутатів України, а також скасування пільг та компенсацій для народних депутатів України)	27.12.2007	1294	В порядок денний не включено (18.03.2008)
3.	Проект Закону України «Про Кабінет Міністрів України»	10.01.2008	279-VI	Прийнято 16.05.2008
4.	Про опозицію	23.11.2007	0886	Вручено для ознайомлення (15.01.2008)
5.	Про імперативний мандат	18.04.2008	2310	Вручено на заміну (13.05.2008)
6.	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо призначення позачергових виборів до Київської міської ради та Київського міського голови) та проекти відповідних постанов Верховної Ради України	14.03.2008	143-VI	Прийнято 18.03.2008
7.	Про внесення змін до закону «Про місцеві державні адміністрації» (нова редакція)	24.01.2008	146-VI	Прийнято за основу 18.03.2008
8.	Про внесення змін до закону «Про місцеве самоврядування» (у частині розширення повноважень та підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування)	—	—	—

1	2	3	4	5
9.	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення статусу окремих державних органів (у частині позбавлення деяких органів статусу центральних органів виконавчої влади та більш чіткого визначення їх функцій)	–	–	–
10.	Про внесення змін до Закону «Про внутрішні війська України» (нова редакція)	–	–	–
11.	Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти	21.03.2008	286-VI	Прийнято за основу 20.05.2008
12.	Про Статут ГУАМ	10.01.2008	136-VI	Прийнято 06.03.2008
Крім того, в коаліційній угоді зазначається необхідність прийняття низки законопроектів:				
13.	Проект Податкового Кодексу України	14.03.2008	2215	передано в тираж (2215\П) від 30.01.2009
14.	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (суб'єкт подання – Кабінет Міністрів України)	16.05.2008	2502	Передано на розгляд комітету (20.05.2008)
15.	Постанова Верховної Ради України про питання вступу України до Організації Північноатлантичного договору (НАТО)	06.03.2008	126-VI	Постанову підписано (07.03.2008)
16.	Проект Постанови про питання перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України	18.03.2008	2235	Проект відкликано (08.07.2008)
17.	Про внесення змін до Закону України «Про об'єднання громадян»	–	–	–
18.	«Про відкритість та прозорість діяльності державних органів влади та органів місцевого самоврядування»	–	–	–
19.	Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про соціальні послуги»	2131	13.05.2008	Вручено на заміну (16.05.2008)

1	2	3	4	5
20.	Про непідприємницькі неприбуткові організації	–	–	–
21.	Про громадський контроль	–	–	–
22.	Про внесення змін до Закону України «Про інформацію» (відповідно до стандартів Ради Європи)	–	–	–
23.	Внесення змін до Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про вищу освіту» - для покращення умов та якості навчання за бюджетні кошти	1. 20.03.2008 2. 23.05.2008 3. 23.05.2008 4. 23.05.2008	1. 1099-1П (БЮТ+ПР) 2. 2547 3. 2556 4. 2555	1. Вручено для розгляду (01.04.2008) 2. Вручено для ознайомлення (03.06.2008) 3. Вручено для ознайомлення (03.06.2008) 4. Вручено для ознайомлення (03.06.2008) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
24.	«Про наукові асоціації і товариства», «Про автономні (наукові) університети», прийняття у нових редакціях законів України «Про науково-технічну діяльність», «Про особливий режим діяльності технопарків»	15.01.2009	3185/П	Вручено для розгляду (15.01.2009) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
25.	Нова редакція закону «Про мови»	25.01.2008	1015-2	Вручено для ознайомлення (05.02.2008)
26.	Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про охорону культурної спадщини», «Про ратифікацію Європейської Конвенції «Про охорону архітектурної спадщини»	07.12.2007	0009	Повернуто з підписом від Президента (26.03.2008) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
27.	«Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», «Про внесення змін до Закону України «Про музеї та музейну справу»	28.07.2008	3020	Вручено подання комітету про розгляд (16.12.2008) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
28.	«Про культуру»	–	–	–
29.	«Про меценатство»	–	–	–
30.	Проект Закону про державну підтримку книговидання в Україні	01.04.2008	2309	Вручено подання комітету про відхилення (20.06.2008)

1	2	3	4	5
31.	«Про внесення змін до деяких законів України (щодо створення сприятливих умов для розвитку вітчизняної кінематографії)»	20.06.2008	2686	Вручено для ознайомлення (08.07.2008)
32.	«Про організацію медичної допомоги та заклади охорони здоров'я», «Про колегію лікарів України», «Про загальнообов'язкове державне соціальне медичне страхування», «Про ратифікацію міжнародної конвенції з обмеження тютюнопаління», «Про ратифікацію Конвенції 102 Міжнародної Організації Праці про медичну допомогу та допомогу у випадку хвороби», «Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої)», «Про ратифікацію Європейського кодексу соціального забезпечення»;	–	–	–
33.	Державна програма «Якісна питна вода»	–	–	–
34.	Закон України «Про загальний єдиний соціальний внесок»	–	–	–
35.	«Про загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини»	23.05.2008	2564	Передано на розгляд комітету (27.05.2008)
36.	Зміни до Сімейного Кодексу (у частині захисту права дитини на виховання у сім'ї)	–	–	–
37.	Закон України «Про приєднання України до Конвенції про захист дітей та співробітництва в галузі міждержавного усиновлення»	–	–	–
38.	Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо органів і служб у справах неповнолітніх та соціальних установ для неповнолітніх»	–	–	–
39.	Національна програма попередження йодного дефіциту серед населення України	–	–	–

1	2	3	4	5
40.	Внесення змін до Закону України «Про відпустки» (щодо надання чоловікам відпустки на 1 місяць у зв'язку з народженням дитини)	25.02.2008	1136	В порядок денний не включено (16.12.2008)
41.	Зміни до Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» (визначення спеціального уповноваженого органу з питань попередження насильства в сім'ї на місцевому рівні) та внесення відповідних змін до Кодексу України «Про адміністративні правопорушення»	03.04.2008	2327	Вручено для ознайомлення (11.04.2008) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
42.	Ухвалення закону «Про оздоровлення та відпочинок дітей» (ПОДАНО депутатами фракцій ПР та СПУ)	23.11.2007	0983	Вручено для ознайомлення (18.01.2008)
43.	Внесення змін до Закону «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (щодо визначення та встановлення вікових меж молоді з 18 до 26 років)	–	–	–
44.	«Про мінімальну погодинну заробітну платню»	–	–	–
45.	Ухвалення нової редакції закону «Про зайнятість населення» (ПОДАНО депутатами фракції ПР)	05.03.2008	2173	Проект відкликано (22.12.2008)
46.	Внесення змін до законів «Про статус ветеранів війни, гарантії їх захисту» та «Про реабілітацію жертв політичних репресій» (щодо надання статусу ветеранів війни усім, хто воював за свободу і незалежність України)	26.01.2009	3656	Передано на розгляд комітету (27.01.2009) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
47.	Ухвалити Закон України «Про всеукраїнський референдум» та «Про місцеві референдуми»	1374-1 від 01.02.2008	–	Не прийнято (19.03.2008)
48.	Внести зміни до закону «Про політичні партії» (щодо – підвищення прохідного бар'єру на виборах до Верховної Ради України до 5%)	–	–	–

1	2	3	4	5
49.	<ul style="list-style-type: none"> – «Про територіальний устрій України»; – «Про місцеві державні адміністрації» (нова редакція); – «Про місцеве самоврядування громади»; – «Про місцеве самоврядування району»; – «Про місцеве самоврядування області»; – «Про службу в органах місцевого самоврядування» (нова редакція); 	28.08.2008	3080	Вручено подання комітету про розгляд (02.12.2008) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
50.	Внесення змін до Бюджетного кодексу (визначивши в ньому джерела та порядок формування місцевих бюджетів), ухвалення закону – «Про місцеві податки та збори»	–	–	–
51.	Прийняття Кодексу Комерційного Судочинства та нового Кримінального процесуального кодексу та Закону України «Про адміністративні процедури»	–	–	–
52.	Ухвалення нових редакцій Законів «Про статус суддів», «Про судоустрій», «Про адвокатуру» та «Про вищу раду юстиції», «Про судову експертизу», «Про державну судову адміністрацію» (щодо зміни оплати праці суддів)	–	–	–
53.	«Про нотаріат» (нова редакція)	23.01.2008	1286-1	Вручено для ознайомлення (05.02.2008)
54.	Прийняти Закон «Про органи юстиції»	–	–	–
55.	<ul style="list-style-type: none"> – Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції; – Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією; – Про ратифікацію Додаткового протоколу до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією; 	–	–	–

1	2	3	4	5
	Ухвалення законів України «Про декларування доходів фізичними особами», «Про державний контроль в Україні», тощо з метою викорінення явищ корупції в діяльності органів виконавчої влади, їх посадових і службових осіб; Ухвалення Закону України «Про порядок офіційного оприлюднення законів України, інших нормативно-правових актів Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів України та набрання ними чинності»	–	–	–
56.	Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення (законопроект поданий депутатом фракції ПР)	23.11.2007	0875	Вручено для ознайомлення (15.01.2008)
57.	Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень (законопроект поданий депутатом фракції ПР)	23.11.2007	0877	Вручено для ознайомлення (15.01.2008)
58.	Про засади запобігання та протидії корупції	23.11.2007	0876	Вручено для ознайомлення (15.01.2008)
59.	Ухвалення Закону «Про ціни та ціноутворення»	–	–	–
60.	Ухвалення Закону України «Про інвестиційні банки»	–	–	–
61.	Закон України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю»	2029	11.02.2008	Вручено для ознайомлення (15.02.2008)
62.	Ухвалити закони України «Про систему депозитарного обліку в Україні», «Про рейтингування», «Про похідні цінні папери», «Про строкові фінансові інструменти»	–	–	–
63.	«Про довірче управління»- поданий Кабміном	2167-1	06.03.2008	Вручено для ознайомлення (13.05.2008)
	Внести зміни до законів України «Про інститути спільного інвестування (корпоративні та пайові інвестиційні фонди)»			

1	2	3	4	5
64.	(щодо розширення нормативів інвестування, удосконалення порядку реєстрації випусків цінних паперів інститутів спільного інвестування, широкого застосування рейтингової оцінки щодо цінних паперів, у які розміщуються кошти спільного інвестування), «Про недержавні пенсійні фонди» (щодо розширення переліку об'єктів та нормативів інвестування пенсійних коштів, удосконалення порядку розподілу інвестиційного прибутку), «Про страхування» (щодо приведення діяльності страхових організацій у відповідність із Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення»), «Про банки і банківську діяльність» (щодо приведення діяльності банків у відповідність із Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення»)	–	–	–
65.	Прийняття Закону України «Про експортне страхування та кредитування»	–	–	–
66.	Прийняття Закону України «Про легалізацію коштів, отриманих некримінальним шляхом» та відповідної Програми заходів щодо легалізації тіньового капіталу; Внесення змін до Кримінального кодексу України в частині законодавчих гарантій не переслідування власників детінізованих капіталів	–	–	–
67.	Внесення змін до законодавства щодо запровадження адміністративної відповідальності за недотримання вимог Закону України «Про дозвільну систему»	–	–	–

1	2	3	4	5
68.	Внесення змін до Закону України «Про перелік об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації»; Прийняття законів, які визначають особливості приватизації важливих підприємств; Прийняття законів України «Про внесення змін до деяких законів України» (зокрема «Про відновлення платоспроможності боржника та визнання його банкрутом», «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності»)	1. 22.12.2008 2. 23.11.2007	1. 3528 2. 0964 (ПРУ)	1. Вручено для ознайомлення (24.12.2008) 2. Проект відхилено (15.01.2009) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
69.	Прийняття Закону України «Про управління об'єктами державної власності»	–	–	–
70.	Ухвалення Закону України «Про загальний єдиний соціальний внесок» із запровадженням особливого порядку нарахування та сплати єдиного соціального внеску для зазначених суб'єктів; Ухвалення Закону України «Про венчурне фінансування»	–	–	–
71.	Ухвалення Закону України «Про засади функціонування ринку природного газу», що передбачає захист конкуренції у сфері видобування і торгівлі (в тому числі, імпорту та експорту) газом; Прийняття змін до Митного тарифу України та Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)», що передбачатимуть запровадження ефективних ставок мита на нафту і нафтопродукти, які стимулюватимуть підвищення обсягів переробки нафти на НПЗ та збільшення обсягів виробництва нафтопродуктів	–	–	–

1	2	3	4	5
72.	Ухвалення змін до Закону України «Про рентні платежі за нафту, природний газ і газовий конденсат», які встановлюють ефективні ставки та порядок сплати платежів, що сприятимуть підвищенню рівня видобутку	21.05.2008	2523	Вручено для ознайомлення (03.06.2008)
73.	ухвалення Закону України «Про газ метан вугільних родовищ»;	1123	06.12.2007	Вручено подання комітету про розгляд (04.03.2008)
74.	Ухвалення Закону України «Про особливості приватизації підприємств вугільної промисловості»; ухвалення Закону України «Про засади функціонування ринку енергетичного вугілля»; прийняття Закону України «Про державне замовлення на вугілля для комунальних потреб»;	–	–	–
75.	Ухвалення Закону України «Про Національну комісію з регулювання електроенергетики» з чіткими гарантіями незалежного статусу	–	–	–
76.	Перегляд Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» в частині уточнення критеріїв оцінки тендерних пропозицій	1011-1	23.11.2007	Питання заслухано (12.02.2008)
77.	«Про оптові ринки худоби та плодоовочевої продукції»; «Про аукціони живої худоби»; «Про збутові та постачальницькі кооперативи в аграрному секторі економіки» з метою розвитку кооперативних формувань, створення сприятливих умов (в тому числі податкових) для їх створення та функціонування;	–	–	–
78.	«Про державну інвентаризацію земель», «Про управління землями державної власності», «Про порядок викупу земель для суспільних потреб»	14.07.2008	2765	Вручено подання комітету про доопрацювання (07.10.2008) Примітка: пункт угоди опрацьований частково

1	2	3	4	5
79.	«Про загальнодержавну програму використання та охорони земель»; прийняття законів України «Про зонування та районування земель», «Про ґрунти»	23.10.2008	3310	Вручено для ознайомлення (30.10.2008) Примітка: пункт угоди опрацьований частково
80.	Ухвалення Закону України «Про засади зовнішніх зносин»	–	–	–

